

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Obrana mora biti vsaka jablana

Letos naj bi v Sloveniji obrali 3 tisoč vagonov jabolk — Predelovalci lahko uporabijo vse, kar zraste v sadovnjakih — Kmetje bodo za kilogram dobili 3,50 dinarjev — Pri obiranju naj bi pomagale sindikalne organizacije in šole

Letošnjo letino imenujejo letino stoletja. Ne le žito in koruza, tudi sadje je obrodilo nadpovprečno. Rodilo je celo sadje, ki rodi, kot pravijo kmetje, le na vsakih sedem let. Toda bogata letina je za kmeta pogosto bolj šiba božja kot blagoslov. Pridelek izgubi ceno, težko ga je prodati in ga je zato najbolje zmetati v čebre ali pa enostavno prepustiti zimi.

Letos mora biti obrana vsaka jablana, so poudarili na komiteju za kmetijstvo in pozvali sindikat, da organizira obiranje sadja, da bi delavci prišli do poceni ozimnice. Vključile naj bi se tudi šole, da bi priskrbele dovolj sadja za šolske kuhinje. Vendar to še ni vse. Kmetijske zadruge morajo organizirati odkup sadja in predelovalna industrija naj ga predela. Le s prizadevanostjo vseh, ki lahko pomagajo, bo bogata sadna letina pospravljena in bomo nekaj irili od nje.

Načrtujejo, da bi v organizirani družbeni proizvodnji letos obrali okoli 3 tisoč vagonov jabolk, od tega 600 vagonov takih, ki so primerna za industrijsko predelavo. Vsa jabolka bo potrebno porabiti in predelati doma, saj izvoznih možnosti ni.

Tudi v drugih evropskih deželah je letos namreč zelo dobra sadna letina. Tako je lani Evropa pridelala 4,8 milijona ton jabolk, letos pa kar 2 milijona ton več. To pomeni, da lanske slovenski izvoz 700 ton jabolk in precejšnje količine jabolčnega koncentrata ni bil plod dobre poslovne politike in uveljavljanja našega sadjarstva na evropskih tržiščih, temveč bolj posledice slabe letine v nekaterih evropskih deželah. Letos bo takšen izvoz praktično nemogoče doseči. Jabolka so na evropskih trgih veliko cenejša kot lani in izdelki iz sadja prav tako. Lani je veljal kilogram jabolčnega koncentrata 4 marke, letos pa našim izvoznikom ponujajo zanj komaj marko in pol.

Jabolka na plantažah bodo prav gotovo obrana. Tam rodijo skoraj vsako leto in pridelek je vedno pospravljen. Tudi za kmečka jabolka ne bi smelo biti vprašanja, ali bodo pospravljena ali ne. Slovenska predelovalna industrija ima namreč dovolj zmogljivosti, da iztisne sok iz vsega, kar bo dozorelo v kmečkih sadovnjakih. Letno zmorejo predelati od 30 do 32 tisoč ton sadja. Vendar predelovalci menijo, da lahko plača-

jo za kilogram kmečkih jabolk največ štiri dinarje, pa še to le, če jih dostavimo v tovarne. Če od te cene odštejemo prevozne stroške in organizacijo odkupa, bi kmetje dobili komaj 3 dinarje za kilogram. Seveda je ob tej ceni vprašanje, kdo bo jabolka obiral. Predelovalci so trdili, da je celo to preveč, saj so jabolka tako rekoč božji dar in kmetu ni treba narediti drugega kot ostreti drevo.

Zato je posredoval republiški komitej za kmetijstvo in dosegel, da je bil med predelovalci in kmetijskimi zadrugami dosežen sporazum, da dobi letos kmet za kilogram jabolk 3,50 din. Zadruga, ki že sklepajo pogodbe za prodajo, bodo dobile za organizacijo odkupa 0,50 din, prevozne stroške, ki znašajo v povprečju 0,50 din za kilogram, pa bodo krili predelovalci.

Kot pravijo v zadrugah, so kmetje v glavnem zadovoljni in bodo sadje obrali in prodali. Ob koncu pa velja še povedati, da je sok iz kmečkih jabolk boljši kot iz plantažnih.

L. Bogataj

PODELJEVANJE DOMICILOV

Republiški odbor Zveze združenj borcev Slovenije je posredoval v obravnavo in sprejem predlog dogovora o podeljevanju domicilov enotam in službam NOV in POS ter aktivistom OF. V njem je predvideno, da se domicil lahko podeli enotam oziroma službam NOV in POS, odboru aktivistov, ki so sestavljali organizacijo OF, španskim brcem, brcem za severno mejo in sicer na podlagi delovanja med NOB in sedanje aktivnosti v občini. Domicil podeljuje občinska skupščina na podlagi predloga občinske organizacije ZZB NOV oziroma občinske konference SZDL v soglasju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v občini. Enota ali služba lahko dobi domicil le v eni občini, izjemoma pa v več občinah. Občinska skupščina, ki podeli domicil, prispeva del finančnih sredstev za redno delovanje odbora, službe oziroma enote aktivistov OF.

Obsodba morije v Bejrutu

Tako kot v večini sveta se je tudi Jugoslavija pridružila protestom zoper nasilje in moriji nad palestinskim ljudstvom v zahodnem delu glavnega libanonskega mesta Bejruta. V pokolu v začetku tedna, za katerega je razen desničarske libanonske milice neposredno odgovoren tudi Izrael ter vsi, ki popuščajo njegovemu početju, je umrlo več tisoč ljudi. Početje so obsodili najvišji predstavniki naše države. Včeraj je bilo v Ljubljani protestno zborovanje, takšna srečanja pa so bila v vseh delih Jugoslavije. Naši delovni ljudje in občani so ogorčeni, da se v razmerah boja za mir in človeško blaginjo lahko dogaja kaj takega. Komentar o teh dogodkih objavljamo na drugi strani.

Jutri slovesnost v Mengšu

V soboto, 25. septembra, ob 11. uri bodo pred osnovno šolo Matije Blejca v Mengšu slovesno odkrili doprni kip nekdanjega komandanta Kokrškega odreda in narodnega heroja Matije Blejca-Matevža.

Slavnostni govornik bo narodni heroj Franc Avbelj-Lojko, v kulturnem programu pa bodo sodelovali mladinci in šolarji, pevski zbor Svoboda in godba iz Mengša.

Jutri gremo!

No, pa je tu ta tako težko pričakovani dan. Jutri bo treba res navsezgodaj vstati, da ne bomo zamudili veselnega zelenega vlaka. Naj še enkrat ponovimo vozni red. Zeleni vlak, ki bo naše naročnike popeljal enkrat v Kumrovec in Podčetrtek, bo odpeljal z Jesenic ob 5.18, iz Lesc jutri v Kumrovec in Podčetrtek, ob 5.53, iz Kranja ob 5.53, iz Škofje Loke ob 6.02, iz ob 5.31, iz Podnartja ob 5.43, iz Kranja ob 5.53, iz Škofje Loke ob 6.02, iz ob 6.10, iz Ljubljane ob 6.22. V Kumrovec bomo prispeli ob 8.40, ob 11.30 pa se bomo odpeljali naprej v Podčetrtek. Iz Podčetrška bomo odšli ob 16.18. Ob 18.25 bomo v Ljubljani, ob 19.40 pa na Jesenicah. Bodite točni. Vlak ne bo čakal.

Kot smo že zapisali, bomo morali od železniške postaje v Kumrovec do Titove rojstne hiše in Spominskega doma peš. Dobro četrte ure bo hoda. Če kdo zelo težko hodi, naj le vzame popotno palico s seboj. Sicer pa le dobro voljo vzemite na pot, pa morda še marelo. Za vse ostalo je poskrbljeno. Za majhna presenečenja med potjo bodo poskrbele tudi nekatere gorenjske delovne organizacije kot je KZK, Živala Central, Merkur in Ljubljanska banka.

Če bo dež — pa upamo, da bomo vseeno imeli srečo — je TKG pripravil kosilo v hotelu v Podčetrtku, če se bo pa le »gor držalo«, bomo pa imeli piknik na prostem. Bodite brez skrbi. Veselo bo, pa naj bo tako ali tako.

Pa še to: sedežev v vlaku je točno toliko, kot je prijavljenih in nič več. Posedajte pa se tako, kot vas bodo usmerjale stewardese, ki bodo čakale na vas na vlaku.

Torej nasvidenje jutri zjutraj!

CP Glas

V nedeljo praznujejo vezisti — Pripadniki enot za zveze naših oboroženih sil so si za svoj praznik izbrali 26. september. Na ta dan je bilo pred 41 leti v Stolicah vojaško politično posvetovanje, kjer so bili postavljeni tudi zametki današnjega sistema vez. Poleg številnih nalog, ki jih opravljajo pripadniki tega rodu vojske za potrebe oboroženih sil, so marsikateri zakotni vasi v širši in ožji domovini omogočili povezavo s svetom. Več na zadnji strani. — C. Z.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Enotni predvsem v dejanjih

Dokumenti 9. kongresa Zveze komunistov Slovenije in 12. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije so enotna izhodišča in usmeritve za aktivnost Zveze komunistov Slovenije, njenih organov in organizacij. Vendar povsod ne dosegamo potrebne akcijske enotnosti, kar se odraža pri nedoseganju razvojnih ciljev, zato mora Zveza komunistov spodbuditi dejavnost vseh subjektivnih sil in delovnih ljudi za boljše gospodarjenje in krepitev samoupravljanja, je bilo izhodišče ponedeljkove seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Predum je treba akcijo usmeriti na uresničevanje naslednjih ključnih nalog:

V skladu z realnimi možnostmi je treba dopolniti in potem dosledno uresničevati sprejete samoupravne sporazume, dogovore o temeljnih plana ter zagotoviti, da bodo pri spremembah planov 1981—1985 in pripravi dokumentov za leto 1983 dosledno upoštevane prvine ekonomske stabilizacije.

Povečati je treba proizvodnjo za izvoz, predvsem v konvertibilno področje in čimhitrejši priliv deviz. Za doseganje tega cilja je potrebno pospešiti in uveljaviti dohodkovno povezovalno v Sloveniji in vsej Jugoslaviji.

Vse oblike porabe morajo rasti počasneje od dohodka in to v tolikšni meri, da bomo z manjšo notranjo porabo zagotovili planirani obseg konvertibilnega izvoza in storitev.

Uveljaviti je treba nagrajevanje po delu in rezultatih gospodarjenja v vseh samoupravnih organizacijah in skupnostih, ob zagotovitvi spoštovanja načela solidarnosti v skladu z opredeljeno politiko in merili.

Razen splošnih akcijskih usmeritev, ki veljajo za delovanje vseh komunistov, organov in organizacij zveze komunistov, centralni komitej zavezuje komuniste, da v vseh organizacijah združnega dela in službah družbenega knjigovodstva ocenijo odnos do finančnega poslovanja in zaostrijo odgovornost za finančno disciplino. V bankah morajo oceniti uresničevanje kreditne politike v letu 1982 in vseh drugih sporazumov in dogovorov, ki se nanašajo na poslovanje z družbenimi sredstvi. Oceniti je treba učinkovitost dela Narodne banke Slovenije. To velja za nadzor nad emisijo denarja v vseh oblikah in pri vseh uporabnikih družbenih sredstev, posebej še nad poslovanjem bank in organizacij združnega dela z deviznimi tokovi. Komunisti v SISEOT bodo ocenili uresničevanje sprejetih planov, sporazumov in sklepov ter na tej podlagi sprejeli spodbude za doseganje planiranega izvoza. Gospodarske zbornice pa morajo pripraviti konkretne programe dohodkovnih povezav v Sloveniji in Jugoslaviji, ki bodo prispevale k povečanju izvoza. Pospešiti je treba izdelavo strokovnih podlag za nagrajevanje po delu, za kar so zadolženi komunisti v sindikatih in gospodarskih zbornicah. Zaradi posebej aktualne problematike pa bodo za področja energetike, gozdarstva in lesarstva ter kmetijstva, pripravili posebne problemske konference.

L. Bogataj

Mleko pod drobnogledom Temperatura gor, cena dol

Kranj — Upravičena so negodovanja kmetov, da je cena mleka prenizka, kakor hitro jo postavimo poleg cene močnih krmil. To nesorazmerje štejejo kmetijski strokovnjaki tudi za glavnega krivca sedanje mlečne krize v republiki, saj je velik del kmetov močno zmanjšal uporabo krmil pri prireji mleka ali se je osredotočil le na krmiljenje s senom, silirano travo in koruzo. Povedano preprosteje: kmet zdaj namolze le toliko, kolikor mu da darežljiva »mati narava«.

Težko pa je ob vsem tem razumeti kmeta, ki si še ob tako nizki odkupni ceni mleka še z lastno malomarnostjo zmanjšuje svoj prihodek. Namreč, cena mleka niti ni tako nizka, če je mleko povsem neoporečno. Na to so mislili tudi sestavljalci pravilnika o prevzemu, transportu in plačevanju mleka in so ceno določili tako, da živinorejca spodbuja k prireji čimbolj kakovostnega mleka. Če mleko ne zdrži higienskega preskusa niti pol ure, potem kmetu odbijejo pri litru od danega mleka dinar in pol; če zdrži enak preskus več kot pol ure in manj kot dve uri, znaša odbitek 0,80 dinarja. »Povprečno mleko«, ki prenese preskus od dve do štiri ure, nima ne odbitka ne pribitka. Mleko, ki prenese redukcijski preskus več kot štiri ure, velja za izjemno kvalitetno in ga predelovalec nagradi s pol dinarja pri litru. Odtelgliji veljajo tudi za neohlajeno mleko. Če

ima mleko pri rednem mesečnem pregledu več kot 12 stopinj Celzija, potem znaša odbitek pri litru 0,20 dinarja. Za neoporečno mleko, ki uspešno preneha higienski preskus in ki vsebuje vsaj 3,2 odstotka tolsche, velja od 1. julija letos še dodatna spodbuda — 1,5 dinarja za liter. Ker je proizvodnja mleka v hribovitem predelu dražja kot v nižinskem predelu, zagotavljajo v kranjski občini vsem kmetom z nadmorske višine nad šest metrov še dodatnih 2,40 dinarja za liter. Do podobnega pribitka na osnovno ceno mleka so upravičeni tudi tisti kmetje, katerih obdelovalne površine so nagnjene vsaj za 25 stopinj.

Več je torej odbitkov kot dodatkov na osnovno ceno mleka (3,20 dinarja na tolsčobno enoto), zato velja še bolj skrbeti za čistočo. Pomembno je, da pred molžo odstranimo iz hleva gnoj, temeljito očistimo vime vsake krave, mleko dobro precedimo skozi mlečni filter ali prekuhamo čisto krpo, da takoj po končani molži natančno operemo sesne gume in druge gumijaste dele pri molznem stroju. Na kakovost mleka pa seveda vpliva tudi pravilno krmiljenje, primerno hlajenje, najboljše v bazenih-hladilnikih, pa seveda čistost vrčev in ustrezen prevoz mleka do zbirnega mesta.

Po podatkih, zbranih za temeljno združno organizacijo Sloga Kranj, je bilo v letošnjem prvem polletju več kot desetina vsega odkupljenega

mleka nekvalitetnega. Mnogo manj neoporečnega mleka je bilo v prvih treh mesecih kot potem v aprilu, maju in juniju. Bolj se je dvigala dnevna temperatura, hitreje so se razmnoževale bakterije v neohlajenem mleku; s kakovostjo mleka pa je padala tudi njegova cena.

C. Zaplotnik

Sodba bo izrečena danes

Danes dopoldne bo senat Temelnega sodišča v Kranju izrekel sodbo Metodu Trobcu

STRAN 20

Gorenjska pred sindikalnim kongresom

Ustvarjalno predkongresno vzdušje

V tržiški občini se aktivno pripravljajo na 10. kongres zveze sindikatov Slovenije — V torek sklicujejo okroglo mizo o vlogi in delovanju samoupravne delavske kontrole v organizacijah združenega dela — Na kongresu bosta govorila dva tržiška delegata

Tržič — Dokumente za 10. kongres zveze sindikatov Slovenije so v tržiški občini obravnavale skoraj vse osnovne organizacije zveze sindikatov, organi pri občinskem svetu in odbor delavcev vzgibe in izobraževanja, katerega pripombe so bile še zlasti tehtne.

Iz razprav o dokumentih veje enotna misel, da so dokumenti s tem, ko izpostavljajo oziroma poudarjajo probleme današnjega časa, neprimerno bolj konkretni in obvezujoči kot kdajkoli doslej. Seveda pa mora na njihovi osnovi vsaka sredina izdelati svoj program aktivnosti, prilagojenega problemom te sredine.

V tržiški občini so doslej v okviru predkongresnih priprav speljali tematsko razpravo v Bombažni predilnici in tkalnici. Spregovorili so o možnostih preusmeritve proizvodnje v zaostrenih pogojih gospodarjenja. Druga razprava, tokrat bo šlo za okroglo mizo, bo naslednji torek, in sicer o vlogi in delovanju samoupravne delavske kontrole v organizacijah združenega dela.

Na kongres slovenskih sindikatov pa se v tržiški občini pripravljajo tudi drugače. V nekaterih delovnih

kolektivih bodo priredili razstave o razvoju tako na tehnološkem kot samoupravnem področju, razstave del svojih delavcev, ljubiteljskih umetnikov, nekatere tovarne pa bodo med kongresom odprle svoja vrata za vse občane, ki se bodo tako lahko približali seznanili s proizvodnim procesom. K slavnostnemu obeležju bodo pripomogli tudi solarji. Med drugim bodo pisali spise o delu in njegovih vrednotah. Razen tega pa bodo osnovne organizacije zveze sindikatov izbrale iz lastnih vrst najboljše delavce.

V petek zjutraj so se tržiški delegati spet sestali, da bi se pogovorili o nadaljnjih predkongresnih aktivnostih ter o sodelovanju na kongresu. Sklenili so, da bodo spregovorili o dveh temah: Marjan Zupančič iz Bombažne predilnice in tkalnice bo na kongresu razpravljal o stanovanjski politiki s stališča socialnega položaja delavcev, medtem ko bo Polde Hribar iz Zlita govoril o samoupravnem in dohodkovnem povezovanju med temeljnimi organizacijami v sklopu delovne in sestavljene organizacije združenega dela s posebnim poudarkom na osebni odgovornosti ter odnosu do dela. H. Jelovčan

Samoupravno reševanje problematike

Tudi v jeseniški občini se temeljito pripravljajo na kongres — Razprave o kongresnih dokumentih in konkretne pripombe

Jesenice — Na 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije in 9. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije se v vseh osnovnih organizacijah sindikata, organih občinskega sveta zveze sindikatov in organizacijah združenega dela jeseniške občine temeljito pripravljajo. Aktivno se je v priprave vključil tudi klub samoupravljalcev Jesenice.

Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice, svet za dohodkovne odnose, svet za planiranje, svet za samoupravljanje in ostale komisije pri občinskem svetu zveze sindikatov Jesenice ter osnovne sindikalne organizacije so obravnavale kongresne dokumente, predvsem so opredelili svoja stališča do odločanja delavcev o pridobivanju in razporejanju dohodka, o problematiki proizvodnje, produktivnosti in dohodku. Vsi naporji bodo predvsem usmerjeni v samoupravno razreševanje problemov hitrega prilagajanja in preusmeritve proizvodnje na ekonomskih osnovah. Delavci se bodo dosledno borili za uveljavljanje in uresničevanje zakona o združenem delu predvsem pa področju delavčevega družbenoekonomskega položaja. Pri tem je pomembno usposabljanje kadrov, zahtevajo pa da se na enotnem jugoslovanskem trgu uredijo dohodkovna razmerja in udeležba v skupnem prihodku in skupnem dohodku ter na deviznem področju.

Pomembna je tudi problematika odločanja in odgovornosti v investi-

cijski problematiki. Že nekaj let ugotavljajo, da v proizvodnji ni vidnejšega napredka. Rezultati so predvsem spodbudni v železarni, ki je vložila največje napore v povečanje izvoza, predvsem na konvertibilno tržišče. Stagnacija naložbene dejavnosti pomeni stagnacijo gospodarstva, zato naj bi v resolucijskih usmeritvah odločneje zapisali in terjali popolno odgovornost od občinskih do republiških organov.

Jeseniški sindikalni delavci so tudi odločni, da se povsem uresniči delitev po delu in rezultatih dela, ki je pomemben pogoj za uspešen materialni in družbeni razvoj ter samoupravni položaj delavcev. Menijo, da je treba v resolucijskih dokumentih jasno opredeliti problematiko cen in zahtevati večji nadzor nad cenami.

D. S.

Do praznika vse nared

Lahovče — Dolgoletna želja krajanov Lahovč, Zaloga in vseh vasi okrog Cerkelj se je zdaj le izpolnila: asfaltiran je tudi odcep ceste do Lahovč do Zaloga, za katerega so se potegovali že vse od leta 1970.

Od 7. do 16. septembra so delavci Cestnega podjetja Kranj polagali asfalt, zdaj pa je treba urediti robove. Krajanji so se odločili, da jih bodo uredili z udarniškim delom. Že

prej so pomagali pripravljati cestišče za asfaltiranje, te dni pa urejujejo bankine. Okrog 500 udarniških ur bodo nabrali. Ljudje so se radi odzvali, pripovedujejo predstavniki krajevne skupnosti. Poprijeli so pri urejanju pretočnih kanalov, pri ureditvi mostu čez Zelence, zdaj pa pri dokončnih delih. Tudi mladina pomaga po svojih močeh. Med počitnicami je pomagalo kar okrog 30 mladih — imajo svojo mladinsko delovno brigado Josip Murn 82 — zdaj, ko je šola, pa jih je prišlo nekaj manj. Lani so pa veliko naredili pri pripravi terena za mrliško vežico v Lahovčah.

Cesto med Zalogom in Lahovčami so krajanji asfaltirali s samoprospekvom. Lani so razpisali referendum in se odločili, da jim od neto osebnih dohodkov trgajo po 2 odstotka. Nekaj je bilo še posojila od Cestnega podjetja, nekaj so dobili iz občinskih sredstev, pa je cesta tu. Krajanji imajo zdaj, ko je nekaj že pokazati, še več volje. In seveda so tu še načrti za naprej: mrliško vežico morajo dokončati, obnoviti kulturno prosvetni dom v Lahovčah, ki mora priti na vrsto takoj za cesto, razširiti telefonsko omrežje, postaviti novo trafa postajo in tako naprej.

4. oktobra praznuje krajevna skupnost Zalog svoj krajevni praznik. Tokrat bo praznovanje na nedeljo, 3. oktobra. Ta dan bodo slovesno odprli tudi novo cesto. Vse drugačno praznovanje bo to kot druga leta, kajti tokrat bo res kaj pokazati.

D. Dolenc

Blizu kilometer in pol asfalta je položenega med Lahovčami in Zalogom. Čisto nekaj drugega je to kot tisti večni prah, ki se je dvigal z makadama, in luknje, ki jih nisi nikoli sproti zasul. Z udarniškim delom bodo te dni krajanji Lahovč in Zaloga uredili še bankine in do krajevnega praznika v prvih dneh oktobra bo vse nared. — Foto: D. Dolenc

Odgovor na članek »Zatemnitev — kaj je to?«

V petkovi izdaji Glasa z dne 17. 9. 1982 sem zasledil v članku »Zatemnitev — kaj je to« in v uvodu tudi kritiko na največjo DO Iskra v Kranju, da nima izdelanih programov za akcijo NNNP in za sklepno akcijo, ki bo predvidoma prve dni v oktobru.

Delavci Iskre, posebno pa odgovorni organizatorji in funkcionarji SLO in DS v delovni organizaciji z ogorčenjem sprejemamo neresnično informacijo v članku »Zatemnitev — kaj je to«, v katerem funkcionarji v občinskem odboru akcije NNNP zatrjujejo, da DO Iskra nima nobene programa.

Delovna organizacija Iskra v Kranju z enajst tisoč zaposlenimi delavci vseskozi polaga posebno pozornost samozaščitni vzgoji delavcev na vseh področjih in nivojih in ni slučajno, da smo prvi v občini, ki smo razen samoupravno sprejetih aktov na področju SLO in DS tudi organizirali enote civilne zaštite, narodno zaščito, v TOZD organizirali komiteje za SLO in DS, v seminarjih oblikah pa vzgajali delavce o samozaščitnem delovanju v eventuelnih obrambnih ali elementarnih potrebah. Tudi materialna opremljenost enot civilne zaštite, prav tako pa tudi opremljenost vseh TOZD na področju požarne varnosti in na drugih splošnih zahtevah, pripravljenost orodij, strojev, tehničnih priprav, prevoznega parka, je na visoki ravni. V vseh teh letih najširšega teoretičnega usposabljanja delavcev, pa smo bili v vseh akcijah NNNP tudi praktično preverjeni, za kar smo dobivali zelo laskave ocene od občinskih kontrolnih organov do zveze.

V zvezi z letošnjo akcijo NNNP pa širšo javnost obveščam, da je bil program akcije sprejet 18. 3. 1982 na komiteju za SLO in DS, da DS DO Kibernetika pa je 20. 4. 1982 program akcije potrdil, na kar smo pristopili k realizaciji. Med tem je DO v celoti z vsemi enotami CZ sodelovala v majski akciji SAVA 82, velik napredek pa je narejen v požarni oziroma prometni varnosti. Torej, programi akcije so bili v Iskre preje sprejeti kot v občini.

Občinskemu odboru akcije NNNP 82 predlagam boljše spremljanje dogajanja na področju SLO in DS v največji delovni organizaciji Iskra v Kranju in objektivnejše obveščanje javnosti.

Predsednik komiteja za SLO in DS
Iskra Kibernetika
Stanislav Ječnik, l. r.

Ob dogodkih v Bejrutu

Nasilje nad Palestinci

Nihče več ne more verjeti zgodbicam iz Jeruzalema, da je ogroženost Izraela zaradi sosedstva z Arabci in Palestinci tolikšna, da se opravičljivi in razumni takšni posegi, za kakršne se je zadnje mesec odločil Izrael v Libanonu in še posebej v zahodnem delu glavnega mesta Bejruta. Prav tako so vedno bolj upravičljiva vprašanja, mar na svetu res ni sile, ki bi se bila sposobna upreti in zavreti početja poznano in verjetno prehitro pozabljeno iz časa nacizma in kasnejših množičnih ubijanj v daljnji Aziji in na jugu rasistične Afrike. Mar im danes v svoji zgodovini tolikokrat preizkušani svet še toliko zagovornikov krvi in nasilja, še toliko pristašev zagovarjanja svojih interesov in vsako ceno, za smrt, nasilje in trpljenje. Mar tisoči okrutno ubitih in zastonj razlog, da bi razkrinkali tiste, ki znajo ob tako medsebojno povezanem in zaradi tega vedno manjšem svetu vleči za nos svetovno javnost.

Že nekaj mesecev nazaj, ko je Izrael ob pomoči libanonskih desničarjev in tihi podpori velikega zahodnega zaveznika ter ob dokaj nezainteresirani vzhodni veseli ter nekaterih arabskih in tudi evropskih držav, nasilno in spretno izrinil iz Libanona palestinske borce, smo lahko zastavljali takšna vprašanja. Ta teden pa si jih lahko še bolj težko dojemljivi novici, da so libanonski desničarski fanatiki ob sedaj že pojasnjeni izraelski podpori v dveh palestinskih taboriščih Sabra in Satila pobili nekaj tisoč ljudi. Izraelski tanki, ki so se ponovno po odhodu mednarodnih mirovnih sil (le-te so nadzorovale umik palestinskih borcev iz Libanona) vrnili v zahodni Bejrut, so bili zadostna pomoč temu dejanju, za katerega so vedeli izraelski voditelji. Sedaj se sprevedajo in trdijo, da so s svojo prisotnostjo preprečili še večji pokol, da pa je njihova navzočnost nujna zaradi menda še vedno skritih Palestincev v Bejrutu. Umaknili se bodo, pravijo, ko bodo spet prišle mirovne sile. Prav lahko se umaknejo, saj je podli načrt izpolnjen za celo tisočih življenj, za ceno trpljenja, lakote in strahu. »Čist Libanon« brez nobene tuje sile, nasprotne židovski državi, je cilj Izraela.

Svet obsoja takšno početje in terja ukrepe in ne le formalne obsodbe. Je morda tudi Amerika spoznala, da dosedanje uijkanje Izraela do takšne mere ne pelje daleč. Egipt je z odpočitkem veleposlanika v Izraela prvič po Camp Davidu dal vedeti, da ne soglašajo s tem. Vedno več je glasov zoper takšno izraelsko politiko in zoper takšno ravnanje med državami, narodi in ljudmi...

J. Košnjek

Volitve v krajevno samoupravo

Tržič — V tržiških krajevnih skupnostih bodo 24. oktobra volili nove svete oziroma skupščine krajevnih skupnosti. Na volitve se v vseh trinajstih krajevnih skupnostih temeljito pripravljajo. Posebno pozornost so posvetili kadrovanju in evidentiranju kandidatov.

Nekatere kandidate, zlasti za odgovornejše naloge, so evidentirali že med pripravami na občinske volitve. Tako imajo v večini krajevnih skupnosti že imena tistih, ki bodo v naslednjem mandatu opravljali naloge predsednika oziroma podpredsednika sveta ali skupščine krajevne skupnosti. Druge imajo s kandidati za te funkcije več težav. Naloge v kra-

jevni samoupravi so namreč zahtevne, tako da se celo najpobnejši ljudje otepajo popolnoma neuhvaležnega dela. Dosedanje

kušnje so namreč pokazale, da je domala celotno breme na predsednika sveta oziroma skupščine. Zato v nekaterih krajevnih skupnostih razmišljajo, bi v novem mandatu naloge posameznih področjih dela podelili na vse člane sveta oziroma skupščine.

Od 1. do 10. oktobra bodo tržiških krajevnih skupnosti speljali kandidacijske konference. Na njih bodo obravnavali celoten postopek priprav na volitve in potrdili kandidatne liste. H.

NAŠ SOGOVORNIK

Milan ČUFER

Sindikati in krajevna skupnost z roko v roki

Kranj — Že minuli sindikalni kongres je predvidel, naj bi sindikat bolj prodrli tudi v krajevno skupnost in tam združili delovne ljudi. Dotedanje povezave združenega dela in krajevne skupnosti so temeljele zgolj na delegatskih ali neformalnih povezavah, prodor sindikata v krajevno skupnost pa naj bi pomenil novo razsežnost reševanja skupnih problemov delavca in krajana. Pred sedanjim sindikalnim kongresom je misel na povezavo znova oživela, zlasti ker že obstajajo primeri, kako je moč poiskati stično točko med združenim delom in krajevno skupnostjo. V krajski občini so to skušali izpeljati v Stražišču, kjer je kako leto organiziran koordinacijski odbor sindikata in krajevne skupnosti. Na njegovem primeru (čeprav ni dal najbolj zadovoljivih rezultatov) je krajski občinski svet zveze sindikatov pripravil obsežno razpravo, s katero namerava nastopiti tudi na kongresu.

»Razprava je skušala najti odgovor na vprašanje, ali je tak povezava smiselna in kateri so razlogi, da v Stražišču nismo posebej zadovoljni z vključenostjo sindikata,« je dejal Milan Čufer, delegat Save v koordinacijskem odboru sindikata in krajevne skupnosti Stražišče in hkrati njegov predsednik.

»Organiziran način sožitja delavca in krajana je dobra misel, le praksa mora slediti tej povezavi. Za Stražišče sicer ne morem reči, da smo s koordinacijskim odborom ustvarili umetno tvorbo tega sodelovanja, treba pa je samokritično ugotoviti, da nismo izbrali pravega časa. Odbor smo ustanovili, ko je krajevna skupnost že sprejela srednjeročne načrte, organizacije združenega dela na območju krajevne skupnosti Stražišče pa prav tako. Tako o načrtih, ki niso nastali na osnovi skupnega dogovarjanja, ni bilo moč tako sodelovati kot smo pričakovali.«

Primer sodelovanja pa ni vzel poguma. Zlasti, ker je prvi v občini mu zaradi otroških boleznih ne morejo očitati neučinkovitosti. Če zadeva sprotne akcije, vsakodnevna dogovarjanja, se je kar dober izkazal. In zdaj, ko so odkrili vzroke slabosti, ne bo težko nadaljevati. Nasprotno, po kongresu bodo skušali spodbujati tudi druge krajevne skupnosti, da se povežejo s sindikati na svojem območju delujočih delovnih organizacij. Podobna povezava bi kajpak lahko veljala tudi za krajevne skupnosti, ki ne premorejo kake delovne organizacije, njihovi krajanji pa so vendarle nekeje zaposleni. In kako se krajevne skupnosti ki še niso okusile prakse povezovanja s sindikatom, ogrevajo za to vost?

»Pravijo, da je sodelovanje dobro zamišljeno in da lahko dobi organizacijsko potrditev. Doslej so namreč dogovori potekali prek drugačnih, neformalnih kanalov, prek zvez in potekalcev. Ogrevajo pa se za to, da bi odbore sestavljali ljudje, ki so znanstveniki. Ogrevajo pa se za to, da bi odbore sestavljali ljudje, ki poznajo poti in načine, kako uveljaviti načrte in pričakovane skratke, vse bi teklo kot zdaj, le v okviru koordinacijskega odbora, kjer bi se lahko soočile potrebe krajevne skupnosti in združenega dela. Čeprav je v Stražišču ta zamisel ubirala bolj omahljive korake, je misel dobra, le metodo bi bilo konkretno doreči.«

D. Z. Zlebir

Poskrbimo za obrežja vodotokov

Najučinkovitejša obramba pred naraslimi vodami so pravilno urejena obrežja vodotokov — Od oktobra do marca je čas, da se zavarujemo pred neprijetnimi presenečenji in škodo

Kranj — Delovanje vode na brežovje in ostala zemljišča je velikokrat odvisno od rastja in gospodarjenja na teh zemljiščih. Med tako imenovano vodna oziroma priobalna se kažejo vsa zemljišča nad višino srednje letne vode v širini 10 metrov. Ta zemljišča morajo biti stalno urejena in tako vzdrževana, da ne ovirajo odtekanja vode, premikanja ledu, poraba in plavajočega materiala oziroma tako, da v največji meri preprečujejo erozijo in druge škodljive vplive vode. Na Gorenjskem je nekaj manj kot 300 kilometrov nižinskih vodotokov in blizu 200 kilometrov porokov, prek 350 kilometrov večjih višinskih pritokov in prek 120 kilometrov manjših višinskih pritokov. Upravljalca teh voda in priobalnih zemljišč sta Vodno gospodarsko podjetje Kranj in Podjetje za urejanje vodotokov. Obe podjetji pa seveda imata možnost niti sredstev, da bi sami skrbeli za redno vzdrževanje priobalnih zemljišč.

V Poljanah delajo s polno zmogljivostjo

Poljane — V Poljanah ima skofljanska Termika eno svojih tovarnov, ki izdeluje poliestrske plošče za izolacijo, toz plošče za ladjedelništvo in vrata in okna iz poliestra. Tudi tako za ladjedelništvo. Kljub nekaterim težavam, ki se pojavljajo pri nakupu materialov za delo, delajo vse leto s polno zmogljivostjo. Njihove zmogljivosti so do konca leta razprostrane. Njihovi stalni delavci so delovne organizacije Tehnika, IMP in IMV. Razen tega bodo letos naredili okoli 2000 plošč posebnih izolacijskih plošč ladij. Tako bodo opremili dve ladiji. Njihov največji odjemalec je tovorna Ulijanik.

Pri proizvodnji poliestrov so do zdaj izdelovali materiale za izolacijo hiš, sedaj pa se preusmerjajo na manjše, največkrat okrasne elemente. Največji naročnik slednjih je ljubljanska Avtomontaža, za katero izdelujejo posebne elemente za avtomobile. Podobna naročila so dobili iz Avtomontaze iz Novega Sada.

Dobave repromateriala tečejo po dogovoru in so trenutno kar dobro opremljeni. Uporabljajo domačo smolo, za katero sicer morajo prispevati finančno participacijo, vendar je važ-

no, da imajo materiala dovolj na zalogi. Zato je tudi obseg proizvodnje skladen z obsegom, ki so ga načrtovali. Pričujejo, da pa bodo finančni plan do konca leta presegli na 10 odstotkov.

V poljanski Termiki si tudi stalno prizadevajo, da bi izboljšali tehnologijo. Tako bodo v kratkem uvedli nov tehnološki postopek za izdelovanje poliestrskih elementov. To je zaprt sistem, pri katerem se razvija manj plinov. Pri tem sistemu nastanejo gladke površine z obeh strani in je zato poraba materiala manjša, kakovost pa je boljša. Uvedli so tudi nov sistem kontrole kakovosti, tako da delavci sami kontrolirajo svoje izdelke. Zato je manj napak in manj reklamacij. Delavci se namreč zavedajo, da bo dohodek in osebni dohodek večji, čimmanj je izmeta, zato se je sistem dobro uveljavil.

Poljanska Termika ni več mlad kolektiv. Problema odhajanja delavcev drugam skoraj ne poznajo, saj so v tovarni večinoma zaposleni domačini iz Poljanske doline. Zato imajo veliko starejših delavcev, kar se že pozna pri bolezenskih izostankih, ki so višji kot v drugih temeljnih organizacijah.

L. B.

zdaj, od oktobra do marca, ko vegetacija miruje, pa je čas za ta dela. V tem obdobju naj bi lastniki s sodelovanjem in nasveti rečne nadzorne službe posekali vsa večja drevesa in odstranili različno navlako. To je tudi čas, da zaščitimo takšna zemljišča z vrbovimi podtaknjenci. Ti so se izkazali kot najboljša obramba pred večjimi vodami. Hitro se namreč močno zakoreninijo, elastično vrbove pa je potem nekakšna varovalna preproga pred večjimi vodami. Takšno priobalno zemljišče pa varujemo tako, da vrbove po petih letih spet posekamo in pustimo, da se ponovno razraste.

Takšno vzdrževanje in čiščenje priobalnih zemljišč je seveda včasih zamudno in tudi naporno, vendar koristno tudi zato, ker nam bodo drva lahko služila za ogrevanje. Zato je prav, da se lastniki takšnih zemljišč že zdaj povežejo z gozdarji na svojem območju oziroma z rečnimi nadzorniki in si pridobijo dovoljenja in nasvete za ta dela. Se posebej pa bi se morali zavzeti za tovrstno problematiko v krajevnih skupnostih, kjer marsikdaj najbolj poznajo takšna zemljišča in predvidijo škodo ter posledice, ki bi lahko nastala ob naraslih vodah. Vodno gospodarsko podjetje bo tudi samo za vzdrževanje priobalnih zemljišč izdajalo posebne pospravilne naloge. Za tiste, ki potrebnih del ne bodo opravili do roka, so predvidene precej visoke odbrane kazni. Seveda pa je najhujša kazen tista, ko nastane škoda ob večjih vodah. Tega pa so se že včasih zavedali naši dedje, ki so se kako (brez prisile oziroma odlokov) skrbeli, da je imela voda vedno čimbolj prosto pot in ni ogrožala zemljišč, kjer so stali mlini in žage.

A. Z.

Mesa ni

Jesenice — Jeseniški izvršni svet je na minuli seji spet razpravljal o problematiki oskrbi z mesom v občini, saj klavnica ne more v maloprodaji zagotoviti dovolj junečjega mesa, medtem ko je svinjskega mesa zdaj dovolj. Kljub temu, da občina klavnici namenja ustrezne kompenzacije, preskrba šepa, zato so se zavzeli za to, da se v prihodnje ustrezno uredijo odnosi v klavničarstvu in v naši živinoreji nasploh. Do konca letošnjega leta pa bo klavnica Jesenice dobivala kompenzacije, ki jih namenjujejo za vsak kilogram junečjega in svinjskega mesa.

D. S.

Da se bomo bolje greli

Merkur Kranj in ABC Pomurka — Loka sta pri Ljubljanski banki dobila dolgoročne kredite za sovlaganje v bosanske rudnike premoga

Kranj — Na zadnji seji kreditnega odbora Ljubljanske banke — Temeljne banke Gorenjske so enoglasno potrdili sklep, da se Veleželeznini Merkur Kranj dodeli dolgoročni kredit za sovlaganje v bosanske premogovnike v znesku 14.534.000 dinarjev, ABC Pomurka LOKA pa 4.546.000 dinarjev, kar pomeni 70 odstotkov sovlaganja.

Potrebe po premogu na Gorenjskem so velike. Merkur bi ga za svoje področje potreboval 100.000 ton, Loka pa za svoje 14.000 ton. Vendar ga imata zagotovljenih veliko manj. Merkur ga bo iz slovenskih premogovnikov dobil predvidoma 30.000 ton, iz bosanskih premogovnikov, kjer že sovlaga 34.360 ton, iz Kolubare, kjer sovlaga preko REK Velenje, pa 15.000 ton, skupaj torej 79.360 ton. Loka pa ga bo iz slovenskih premogovnikov dobila 3.000 ton, iz bosanskih pa 7.500 ton, torej skupno 10.500 ton.

Da bi zagotovili primanjkujoče količine premoga tudi za naprej, je Merkur podpisal samoupravne sporazume o združevanju dela in sredstev z rudniki črnega premoga v Zenici, Djurdjeviču, Banovičih, Brezi in Mostarju ter rudniki lignita v Tuzli. Loka pa se je povezala z rudnikom lignita v Stanarih in z rudnikom črnega premoga Breza. S sovlaganjem naj bi do leta 1985 dobil Merkur iz teh rudnikov letno 35.420 ton premoga, Loka pa 7.500.

Za te kredite je Ljubljanska banka odobrila tudi 20 odstotkov nižjo obrestno mero kot sicer velja za dolgoročne kredite.

Kljub vsem prizadevanjem obeh delovnih organizacij, ki na Gorenjskem preskrbujejo potrošnike s premogom, ga bo Merkurju letno primanjkovalo blizu 20.000 ton, Loka pa 3.000 ton. Boljši časi se obetajo šele po letu 1985, ko bodo ti premogovniki razširili svojo proizvodnjo in posodobili izkope premoga. Se pa Merkur dogovarja za sklenitev takšnega samoupravnega sporazuma tudi z rudnikom Miljevina, vendar bo do podpisa sporazuma prišlo verjetno šele v letu 1983.

D. D.

Most v Jelendolu dobi le še fini asfalt — Konec avgusta bi moral biti dokončan most čez Tržiško Bistrico, ki ga je gradil SGP Tržič. Pa so se deli zavlekli, a bo zdaj zdaj dokončan. Cestno podjetje je te dni čez most že položilo grobi asfalt, prihodnji teden pa še finega in most bo nared. — Foto: D. Dolenc

Izhod je večja produktivnost

Samo ugodni indeksi o gospodarjenju v prvem polletju v kranjski občini še niso zagotovili, da ne bo šlo brez težav tudi v naslednjih mesecih

Kranj — Kljub občasnim težavam, predvsem zastojem v industriji, zaradi pomanjkanja surovin pa so bili še vedno doseženi rezultati polletnega gospodarjenja v kranjski občini dokaj zadovoljivi. Takšna ocena se je doslej ponavljala na vseh dosedanjih razpravah, zaokrožila pa se je na zasedanju zborov kranjske občinske skupščine. Kljub temu, da je bilo v razpravi veliko govora o tem, da je treba skupno in splošno porabo uskladiti z določili družbenega dogovora o razporejanju dohodka in resolucije, pa se delegati niso razgovorili še o drugih načinih in ukrepih, ki bi se jih v združenem delu lahko lotili za uresničevanje gospodarske stabilizacije. Kajti rešitve iz sedanjega stanja nikakor ni mogoče pričakovati le v rasti dohodka, pač pa v povečevanju produktivnosti. Prav v prizadevanjih za večjo produktivnost za odvisnost osebnih dohodkov o doseženi produktivnosti in v boljši organizaciji dela so še vedno tiste rezerve, ki bodo tudi kranjskemu gospodarstvu pomagale v drugi polovici leta iz večjih gospodarskih težav, kot pa so ga pestile v prvem polletju. Na kakšen način pa naj bi se izkopal iz težav, na katere so delegati iz nekaterih delovnih organizacij kot na primer iz Planike že opozarjali, pa se delegati na zadnji seji še niso dogovorili.

Na skupnem zasedanju so se delegati strinjali s predlogom za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o samoprispevku, prav tako so se strinjali s samoupravnim sporazumom o usmeritvi dela prodajne cene bencina in plinskega olja, vendar pa naj bi republiška skupnost za ceste ta del denarja od naftnih derivatov, ki se jim v kranjski občini odpovedujejo namenili za vzdrževanje in varstvo magistralnih in regionalnih cest, ne pa tudi za kritje vseh obveznosti iz planov republiške skupnosti za ceste. Ta del sredstev tudi ne bo komunalna interesna skupnost občine Kranj občutila kot primanj-

kljaj, ker tudi tega denarja ni predvidela v svojem finančnem planu.

Na skupnem zasedanju so delegati sprejeli tudi dogovor o podeljevanju domicilov enotam in službam NOV in POS.

L. M.

V Jelovici uspešno

Skofja Loka — V Jelovici so v letos izpolnili večji del planskih obveznosti. Tako so v prvem polletju plan proizvodnje presegli za 3, plan prodaje pa za 2 odstotka, fizični obseg proizvodnje pa je bil za 2 odstotka višji kot v enakem lanskem obdobju. Produktivnost je porasla za 6 odstotkov, delovni čas je bil v tem času za 5 odstotkov bolj izkoriščen, predvsem na račun zmanjšanja režijskih ur, letni plan izvoza pa so v prvem polletju izpolnili 59 odstotno.

Tudi finančni rezultati so ugodni. Dohodek je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višji za 30 odstotkov, na zaposlenega pa 29 odstotkov, čisti dohodek za 28, dosežena akumulacija pa je bila višja za 9 odstotkov. V tem času so namreč zelo porasli materialni stroški in sicer več kot za 40 odstotkov. Iz tega je razvidno, da je bilo poslovanje uspešno, čeprav so razlike med posameznimi temeljnimi organizacijami. Da bi tudi leto zaključili uspešno, so se v Jelovici dogovorili, da se je treba prizadevati in na vsak način obdržati obseg proizvodnje do konca leta na planirani ravni. Zmanjševati je treba zaloge gotovih izdelkov in sicer s pospešeno prodajo, zlasti skozi lastno trgovsko mrežo. Posebno skrb posvečajo prodaji montažnih objektov, da je zagotovljena polna izkoriščenost zmogljivosti. Mobilizirali so tudi vse sile, da se izpolni plan izvoza, kajti od tega je odvisen tudi uvoz in nadaljnja modernizacija proizvodnje. Še naprej se prizadevajo za racionalno izkoriščanje delovnega časa, tako da je čimmanj režijskih in izpadnih ur, kar vpliva na večjo produktivnost dela.

Dr. Anda Kalan, okulist

Pacient mora biti pregledan

ima optika določene ure tudi zdravnik, kajti s tem je ljudem prihranjenih veliko potov in časa. Obenem pa je razbremenjena ordinacija v zdravstvenem domu, kjer se bodo v bodoče lahko bolj posvetili osebnim boleznim in otrokom. Kdor torej hoče, mu v optiki zdravnik pregleda oči in napiše recept za očala, če pa ugotovi, da so oči bolne, mu napiše napotnico za pregled v zdravstvenem domu. Kajti slab vid ni le posledica starosti, lahko je tudi zaradi bolezni.

Ob tem smo dr. Ando Kalan povprašali, kdaj začne človeku pešati vid in kako naj takrat ukrepa. Takole nam je povedala.

«Odrasli kmalu po 43. letu, najpogosteje med 43. in 45. letom, postanejo starovidni. Brez očal na blizu ne vidijo več jasno. Zaradi tega pride do glavobolov, nerazpoloženj. Vse to je brez smisla, ker se to z očali zlahkoto uredi. Seveda je treba potem očala na nekaj let menjati, ker

postanejo prešibka. Kratkovidni ljudje naj bi menjali očala tako pogosto, kot se spreminja njihova kratkovidnost. Kdor opazi, da z njegovim vidom nekaj ni v redu, naj pride čimprej na pregled. Zdravnik ne pregleda samo vida, temveč tudi oči, notranje dele očesa, tako da preden predpiše očala, izključi morebitno bolezen. Ravno zato je v optiki potreben okulist: pacient mora biti pregledan. Pregled oči, ne le določitev dioptrije.

Nobenega nezaupanja torej. Isti zdravnik je tu kot v zdravstvenem domu, aparature za pregled oči prav takšne kot v ordinaciji zdravstvenega doma. Pregled stane 130 dinarjev, nekaj več sicer kot v zdravstvenem domu, ni pa čakanja in veliko manj ima vsak potov. Le navaditi se bo treba na to novost v Kranju. To pa ob vseh prednostih, ki nam jih nudi takšna optika, res ne bo težko.

D. Dolenc

NA DELOVNEM MESTU

Mali, uokvirjeni oglas v GLASU, da ima Ghetaldusova optika, ki se je pred meseci s Koroske prenesla v Kranj, v svojem delovnem programu tudi zdravniški pregled oči nas je spodbudil, da smo jo obiskali. Doslej smo v vseh naših optikah namreč lahko dobili priporočila očala le na recept, ki smo ga prinesli iz zdravstvenega doma, od okulista, zdaj pa vse skupaj lahko uredimo kar v optiki. Zdravnik nam tu pregleda oči, določi dioptrijo, v trgovini le še izberemo okvir, nato stopimo v naslednjega »kanarčka« na kavo in očala so medtem pripravljena. Tako prakso, da ima vsaka optika tudi svojega dežurnega zdravnika, imajo vrsto let že v Ljubljani, prvi pa so pri nas začeli z njo v Mariboru. V kranjskem Ghetaldusu so si tako kombinacijo želeli še dalj časa, zdaj, ko so dobili nove prostore, zdravnika, ki sta pripravljena hromaroma sodelovati, in vso opremo za pregled oči, pa so to željo tudi uresničili.

Obiskali smo jih v torek popoldne, ko je bila tu dežurna ravno dr. Anda Kalan, poznana kranjska okulistka. Vsak dan od 13. do 15. ure zdravnica gostuje pri Ghetaldusu, razen ob četrtek do petek, ko jo od 8. do 10. ure zamenja poklicni kolega.

Dr. Ando Kalan Gorenjci dobro poznamo, saj je že 23 let okulist kranjskega zdravstvenega doma. Dolgo let so prihajali k njej tudi pacienti iz Skofje Loke in iz obeh dolin, več let je hodila enkrat na teden v Trlič, dvajset let na Jesenice in Blde. No, Blejska ima še čez. Zdaj je prevzela hromaroma delo v Ghetaldusovi optiki na Cesti JLA. Pametno je zamiljena taka kombinacija, da

Rudnik stanovanja, kmetje zemljo

Za stanovanjsko pozidavo naj bi na Blatih v Gorenji vasi name-nili le 2,5 ha travnikov, 21 ha pa jih ostane za kmetovanje — Izvršni svet predlaga občinski skupščini spremembo urbanističnega načrta — Čeprav kmetje niso podpisali predlaganega sporazuma, so stanovanjske bloke, kamor se bodo vselili delavci rudnika, že začeli graditi

Rudnik bo dobil stanovanja, kmetom pa ostaja večina zemlje, bi bil lahko zaključek »travniške afere« v Gorenji vasi, ki je prerasla krajevne in občinske okvire in postala politični problem, ki je zainteresiral ne le slovenska, temveč tudi jugoslovanska sredstva obveščanja kot primer kmetov v borbi za zemljo. Čeprav je v zadnjih dneh v Škofji Loki slišati tudi mäsikatero kritično na račun kompromisa in popuščanja vodilnih občinskih funkcionarjev, je resnici na ljubo treba priznati, da rešitve še dolgo ne bi bilo, če ne bi prav ti pokazali tolikšne mere strpnosti in razumevanja ter pripravljenosti za pogovore z vsemi prizadetimi. Rezultat nekajmesečne aktivnosti je kar najmanjši poseg na Blatih, kjer naj bi zgradili le štiri stanovanjske bloke in v ta namen »porabili« približno dva in pol ha zemljišča, 21 ha prej za pozidavo namenjenih zemljišč pa bodo ohranili izključno za kmetijsko obdelavo.

Na izredni seji izvršnega sveta občinske skupščine, ki je bila pretekli teden, so namreč sklenili predlagati občinski skupščini, da pri izdelavi urbanističnega načrta Poljanske doline, ki vključuje tudi Gorenjo vas, nezazidani del travnikov na Blatih predvidi izključno za kmetijstvo. S tem se bo spremenil sedanji veljavni zazidalni načrt, ki so ga v predpisanih rokih in v pravilnem postopku sprejeli delegati preteklega mandata občinske skupščine in je predvidel postopno pozidavo Blat v Gorenji vasi. To je travnikov med Gorenjo vasio in Dobravo. Rudnik urana Zirovski vrh in druge delovne organizacije ter vsi drugi, ki bi radi gradili v Gorenji vasi, naj bi zato nove lokacije za stanovanjsko gradnjo iskali izključno na manj kakovostnih, predvsem pa za kmetijsko-strojno obdelavo manj primernih zemljiščih in na nezazidanih površinah med hišami v Gorenji vasi.

Izvršni svet je tudi ugotovil, da je bilo prizadetima kmetoma, Stanoniku in Pintarju za razlašeno zemljo ponujeno ustrezno nadomestno zemljišče in tudi odškodnina za morebitno razliko v kakovosti.

Našteti sklepi so bili sprejeti na podlagi pogovora najvišjih republikih in občinskih predstavnikov, med

drugim se je pogovora udeležil tudi predsednik republiškega izvršnega sveta Janez Zemljarič, s prizadetimi kmeti in predstavniki krajevne skupnosti v Gorenji vasi. Tedaj so kmetom predlagali naj s podpisu privolijo v naslednji sporazum:

● Za nujne stanovanjske potrebe rudnika urana Zirovski vrh — zgraditi morajo 4 stanovanjske bloke s po 27 stanovanji in zaradi sedanje pozidanosti Blat, ko so na tem območju že zgradili dve tovarni in zdravstveni dom, naj bi na tem območju nmenili 2,5 ha travnikov.

● Predstavniki družbenopolitičnih in upravnih organov se bodo zavzemali, da se pri spremembi urbanističnega in zazidalnega načrta Gorenje vasi, ki zajema površino 23,88 ha, nezazidani del Blat ohrani izključno za kmetijstvo.

● Rudnik urana in drugi interese bomo nove lokacije za stanovanjsko gradnjo iskali izključno na manj kakovostnih zemljiščih, prizadeta kmeta Pintar in Stanonik pa dobijo ustrezno nadomestno zemljišče in denarno odškodnino, če bi bili nadomestni travniki kakovostno slabši.

● Kmetje naj bi do 13. septembra odstranili vse ovire, ki so jih postavili na travnike, tako da bi lahko delavci Tehnika začeli takoj graditi stanovanjske bloke.

Za podpis omenjenega sporazuma so si kmetje izgovorili čas do 13. septembra. Kot je znano, sporazuma še do danes niso podpisali. Pač pa je bil 11. septembra v Ljubljani ponovno sestanek varstvenikov okolja, ki so napovedali, naj rudnik ne računa na gradnjo, ker bodo zadevo ponovno napotili na ustavno sodišče, čeprav je to že maja izdalo odločbo, da je bil postopek sprejemanja zazidalnega načrta pravilen. Kljub temu je bil sprejet sklep in urejeno vse potrebno, da so delavci Tehnika, ki bodo gradili stanovanja, konec tedna začeli z izkopom.

Tako vse kaže, da se polemika zaključuje. Po svoje je dala prav kmetom, ki so si izborili večino za pozidavo predvidenih zemljišč. Pokazala je tudi, da vseh napak iz preteklosti

v odnosu do zemlje ni mogoče popraviti v nekaj mesecih. Pa tudi to, da niti ne gre več le za zemljo, temveč za preizkušanje moči. Prav tako je iz razprav razvidno, da ni mogoče naenkrat odpraviti vseh nasprotij v krajevni skupnosti, ki so se leta dolgo kopicila, se zaostrovala in sedaj dosega vrhunec.

Kdo je pravzaprav krivec? Zakaj je potreben kompromis? Nedvomno so izvirni greh naredili tisti, ki so kmetijsko zemljišče, čeprav manj kakovitetno, namenili za pozidavo. Svoj del krivde pri tem nosijo urbanisti in projektanti ter kmetijski strokovnjaki, ki so premalo strokovno hoteli ali znali utemeljiti poseg na Blata in tudi niso strokovno ocenili drugih možnih lokacij, ki so jih krajinari, predvsem kmetje predlagali. Prav tako svoj delež nosi krajevna skupnost in njene družbenopolitične organizacije, ki so se premalo potrudile, da bi našle skupen jezik s kmeti in, da bi skupaj z njimi poskušale reševati problem zemljišča za pozidavo in za zamenjavo. Skratka, problema ne bi bilo ali pa vsaj ne v taki ostrini, če bi vsi ob pravem času naredili vse kar je treba, predvsem pa bi ob vsem postopku pričakovali več strpnosti in razumevanja.

Zato je rešitev, ki jo je predlagal izvršni svet in ki se v tem trenutku zdi najbolj smotrna, najbrž šele začetek reševanja problemov v Gorenji vasi in ne le konec »travniške afere«.

L. Bogataj

Hitra železniška proga

Dolgoročno naj bi železniško gospodarstvo Ljubljana speljalo hitro železniško progo na območju vseh gorenjskih občin, razen tržiške — Hitra trasa v dolgoročnem razvojnem planu jeseniške občine

Jesenice — Že nekaj časa se na Gorenjskem pripravljajo za gradnjo hitre železniške proge na odseku državna meja — Jesenice — Ljubljana — Dobova, kot jo načrtuje železniško gospodarstvo Ljubljana. Izgradnja hitre proge sodi v okvir nadaljnjega razvoja in modernizacije slovenskega magistralnega omrežja kot prednostna dolgoročna naloga, saj se tako železniško omrežje zaradi geografskega položaja Slovenije uspešno vključuje v mednarodne in jugoslovanske prometne tokove.

Na območju jeseniške občine se trasa začenja na skupno dogovorjeni lokaciji Maloše — Hrušica, z obvezno priključitvijo sedanje železniške postaje Jesenice poteka po prvi varianti po sedanji progi a novim viaduktom čez možansko akumulacijo ter Savo do naselja Moste, kjer se cepi, spet po dveh variantah. Severna varianta poteka do daljnovidnem energetskega koridorju s prečkanjem sedanje proge mimo naselja Vrba v smeri Hlebece — Zapuže, druga, južna, pa se usmerja ob traso predvidene avtoceste. Izbira možnosti je odvisna tudi od odločitve, ki jih mora sprejeti skupščina občine Radovljica.

Z gradnjo hitre proge naj bi se obnovila tudi sedanja proga Jesenice — Nova Gorica.

Na hitri progi je predvidena največja dovoljena hitrost 250 kilometrov na uro za potniške vlake in 120 kilometrov na uro za tovorne vlake v prehodih železniških postaj. Dolžina predlagane proge znaša 24 kilometrov do občinske meje. Predvideva se tudi rušitev enajstih objektov, kar vključuje objekte na platoju postaje Slovenski Javornik.

Projekt hitre proge so že obravnavali na predsedstvu skupščine gorenjskih občin. Ne glede na potek trase so tedaj sprejete ugotovitve še vedno aktualne. Tako naj bi projekt proge vgradili v prostorske plane občin, s tem, da se upoštevajo ekološke možnosti; traso projekta naj bi pri oblikovanju prostorskega plana uskladjali z ostalimi večjimi uporabniki prostora kot sta cestna in energetska infrastruktura, upoštevati pa je potrebno najbolj racionalno koriščenje zemljišča.

Izvršni svet skupščine občine Jesenice je projekt hitre železniške proge podprl, saj se v dolgoročnem obdobju tako Slovenija uspešno vključuje v mednarodne prometne tokove. Železniško gospodarstvo Ljubljana naj bi zaradi usklajevalnega postopka izdelalo ustrezno dokumentacijo, ki pa mora vsebovati poleg sedanje analize vplivov na okolje tudi oceno o varstvu pred hrupom. Komite za planiranje in ustrezno dokumentacijo posredoval vsem nosilec planiranja, ki se svojo dejavnostjo poveženi s tem prostorom. Na osnovi pripomb strokovna organizacija ter predlagatelj pripravita predlog usklajene trase, ki ga bodo vključili v temelje dolgoročnega družbenega plana občine Jesenice.

D. S.

V peči bo zagorelo oktobra

Oktobra bo ob kranjski opekarni začela poskusno obratovati sežigalna naprava za nekatere vrste posebnih industrijskih odpadkov — V postavitvi naprave, ki ne bo onesnaževala okolja, je kranjski KOGP s sovlagatelji vložil okoli 25 milijonov dinarjev — Kranjska industrija pa ima še druge vrste posebnih odpadkov, za katere bo treba prav tako poiskati ustrezen način odstranjevanja

Kranj — Po ne tako majhnih težavah, ki so spremljale uresničevanje ideje o sežigalni napravi za posebne vrste odpadkov vse od leta 1979, zdaj vendarle kaže, da bo peč znamke Hoval v Stražišču oktobra že začela poskusno obratovati. Dela pri montaži so v glavnem končana, delavci celjske Klime zdaj dokončujejo še povezavo vodov za dimne pline od sežigalne naprave do komor za sušenje opeke. Ob izogrevanju odpadkov v peči bo namreč mogoče izkoristiti toplotno energijo in jo uporabiti za sušenje opeke, ki se zdaj suši z generatorjem na mazut. Sežigalna naprava bo lahko na uro pogoltnila okoli 580 kilogramov posebnih odpadkov, ki bodo dali do enega milijona kilokalorij uporabne toplotne energije na uro. Kadar bo torej sežigalna naprava delovala, bo lahko generator kranjske opekarnne stal in na ta način bi lahko prihranili okoli 560 ton mazuta letno. To pa v sedanji energetski krizi kar precej pomeni in to je bil tudi razlog, da je Komunale, obrtno in gradbeno podjetje Kranj sežigalno napravo postavilo ob kranjski opekarni.

Prizidek, kjer stoji sežigalna naprava, je domala nared, zadnja dela pa tečejo tudi pri stavbi s cisternami za pretakanje tekočih odpadkov. V peči bo namreč s pirolizo mogoče razen trdnih odpadkov sežigati tudi

različne tekočine, ki ostajajo kranjski industriji kot odpadki. Na tem pretakalšču sta še dodatni cisterne za 28 kubičnih metrov za shranjevanje tekočin, ki bi se morebiti razlile v prometnih ali drugih nesrečah. Pretakalščice je grajeno po vseh zahtevah o varnem pretakanju nevarnih tekočin.

Čeprav so sežigalno napravo doslej le enkrat zakurili, vendar za tako kratek čas, da se iz 30 metrov visokega betonskega dimnika niti ni moglo kaj pokaditi, pa se za kranjsko peč oziroma za možnost sežigavanja odpadkov v njej že zanimajo tudi drugod po Sloveniji, ne le kranjske delovne organizacije. V industriji se namreč nabira vrsta najrazličnejših odpadkov, za katere pa odstranjevanje na ta način ali z deponijami še ni urejeno. Tudi sežigalna naprava v Stražišču ne bo kraj, kjer bo mogoče odstraniti najraznovrstnejše industrijske odpadke, pač pa le določene vrste. Po izračunih, ki so jih napravili v KOGP Kranj, ostaja kranjski industriji letno okoli 5500 kubičnih metrov posebnih odpadkov, ki niso primerni za sežigalno napravo.

Zato se v kranjskem KOGP dobro zavedajo, da sedanja peč nikakor ni rešitev za vse vrste industrijskih odpadkov, za katere v delovnih organizacijah ne vedo, kam jih odpeljati.

Zato bo pri izbiri odpadkov, ki se smejo sežigati v peči, morda Hoval, potrebna določena natančnost, ki se bo začela že pri sortiranju v delovnih organizacijah in končala pred samim vnosom v peč. Skupne službe v KOGP Kranj pa bodo morale poskrbeti še za druge organizacijske zadeve pred dokončnim četkom obratovanja sežigalne naprave od primerne kadrovske zasedbe na popolnoma novih delovnih opravih ob sežigalni napravi do breme odjemnih posod itd. Ob sežigalni napravi te vrste ni bojazni, saj je in trdni delci onesnaženo okolje, medtem ko bo za ostale vrste v plinastem stanju poskrbela novega dimnika.

V kranjskem KOGP sicer že vajo zadovoljstva, da jim je uspelo rešiti vse tehnične in druge probleme ob postavitvi sežigalne naprave, vendar pa že ugotavljajo, da je treba takoj začeti iskati rešitve za druge vrste posebnih odpadkov, ki jih je v industriji vse več, njih nikakor ni mogoče odstraniti na klasičen način z zasipanjem sedanjih odlagalščih odpadkov. To pričakujejo sugestije in namere, ki jih bodo urejale te ekološke vprašanje — glede posebnih odpadkov — tudi od komisije za varstvo okolja, ki jo je imenoval kranjski izvršni svet, sodelovanje pri razvijanju te vrste vprašanj pa je nudila tudi Visoka šola za organizacijo dela Kranj.

intrade

zunanjetrgovinska družba z o. j.

A-9020 CELOVEC

Paradeisergasse 9/II.

telefon: 42 22/57 0 88 0*

teleks: 42 3 04

— in njeno podjetje

IPH Holzindustrie

Trgovinska Komanditna družba

Vaš partner za blagovno menjavo z Avstrijo

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 25. septembra bodo odprte naslednje dežurne prodajalne:

KRANJ

Central: Diskont Vino, Kranj, Delikatesa, Maistrov trg 11, Na vasi, Senčur, in Naklo v Naklem od 7. do 13. ure, vse ostale prodajalne pa bodo odprte od 7. do 19. ure: Klemenček — Duplje, Krvavec — Cerklje, Hrib — Predvor, Kočna — Zg. Jezerko.

Živila: Dežurne prodajalne so odprte od 7. do 19. ure in sicer: PC Globus, PC Bitnja, SP Senčur, PC Britof, PC Vodovodni stolp, Moše Pijade 12, PC Zlato polje, Kidričeva 12, SP Planina — Center, UL Gorenjskega odreda 12, PC Klanec, Likozarjeva 12, SP Cerklje.

V nedeljo pa so dežurne naslednje prodajalne Centrala Kranj od 7. do 11. ure: Delikatesa, Maistrov trg 11, Krvavec, Cerklje, Naklo v Naklem, Na vasi, Senčur.

JESENICE — Specerija Bled — supermarket Union, Titova 22 in Rožca — samopostrežna trgovina 9, Bokalova 5a

ŠKOFJA LOKA — Nama Škofja Loka

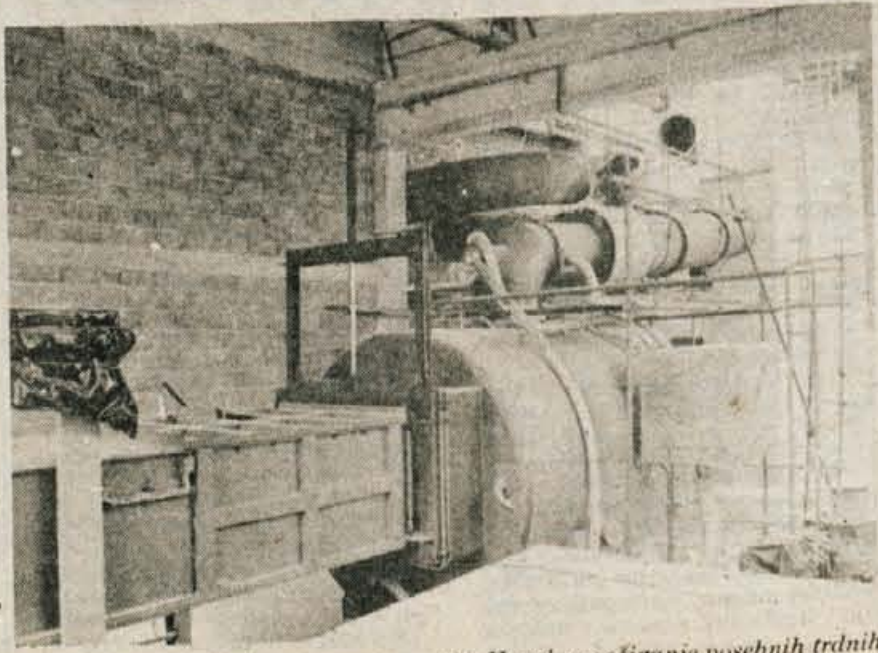
BOHINJ — Ljubljanske mlekarne — Oskrba

BLEJ — Specerija samopostrežba Prešernova, Živila Center I. Ljubljanska

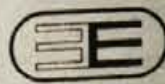
GORJE — Specerija market Spodnje Gorje

LESCE — Murka 3

RADOVLJICA — Specerija Gradnikova — Volčji hrib

Stražišče — Sežigalna naprava znamke Hoval za sežiganje posebnih trdnih in tekočih odpadkov je že skoraj narejena za poskusno obratovanje v naslednjem mesecu. — Foto: L. M.

ENGINEERING KRANJ

Poštna ulica 3

Komisija za medsebojna delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

VEČ STROJNIH KLJUČAVNICARJEV — MONTERJEV

Pogoji za sprejem:

— 3 letna poklicna šola

ne smeri ali KV delavec

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Nastop službe takoj ali po pogovoru

OD po samoupravnem razpisu o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohoda in za delitev sredstev za OD skupno porabo delavcev v Engineering Kranj.

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti pošljite na gornji naslov v roku 15 dni po objavi.

Ob razstavi v Gorenjskem muzeju

Začetki gorenjskega planinstva

Danes bo v galerijskih prostorih Mestne hiše v Kranju otvoritev razstave »Začetki organiziranega planinstva na Gorenjskem« — Dokumenti, fotografije in drugo gradivo prikazujejo dolgoletno dejavnost slovenskega planinskega društva, šestih gorenjskih ter češke podružnice v času do prve svetovne vojne

Kranj — Že nekaj let preučujemo razvoj društev na Gorenjskem, ki so prve svetovne vojne s svojo dejavnostjo posegala na področje kulturnega življenja. Pri društvih pa ne moremo govoriti zgolj o kulturni dejavnosti, kar velja tudi za planinsko društvo, ki mu razstava namenja pozornost. Boj za planinske koče, označevanje planinskih poti s slovenskimi napisi, to je bil cilj, ki ga je slovensko planinsko društvo s svojimi podružnicami povezovalo v splošni kulturni boj za nacionalne pravice z drugimi narodnimi društvi. Gorenjski muzej je sklenil razvoji in delovanju planinskih organizacij do prve svetovne vojne prikazati na tej razstavi, obenem pa z njo obeležiti važen jubilej, ki ga slovenska planinska organizacija slavi prihodnje leto — 90. obletnico.

Prve poskuse organiziranega planinstva zasledimo na slovenskih tleh z desetletno zamudo potem, ko smo v šestdesetih letih preteklega stoletja začeli veliki narodi ustanavljati društva, katerih namen je bilo raziskovanje Alp in omogočanje ter poenostavljanje gorskih vzponov. Rezultat skupnih naporov ljubljanskih ljubiteljev planin, Slovencev in Nemcev, ter bohinjskih planincev, je urečitev poti iz Bohinja na Triglav ter v septembru 1871 otvoritev na Ledi pod Triglavom prvo, sicer precej malo planinsko postojanko, imenovano Triglavski tempelj. Naslednje leto so Bohinjski pri deželni vladi celo zahtevali prošnjo za ustanovitev društva »Triglavskih prijateljev«, česar pa ni hotelo potrditi. Ko je leta 1874 združeno nemško in avstrijsko planinsko društvo ustanovilo v Ljubljani svojo sekcijo za Kranjsko, sekcija združevala planince obeh narodnosti, nekateri slovenski planinci so se pridružili Avstrijskemu planinskemu klubu, ki se je prav takrat ukvarjal s planinstvom. Kranjska planinska društva in avstrijskega planinskega društva pa je po letu 1881 vse bolj prehajala v roke zagriženim nemškim nacionalistom in nemščinarjem, kar je onemogočalo sode-

lovanje Slovencev v sekciji. Pota so markirali z nemškimi znamenji, postavljali so nemške napisne table, gorski vodniki so morali govoriti nemško. Ob vztrajnih prizadevanjih slovenskih planincev proti ostri nacionalistični dejavnosti Nemškega in avstrijskega planinskega društva in da se ohrani »slovensko lice slovenskim goram«, so bile vedno bolj pogoste zahteve po ustanovitvi lastne slovenske planinske organizacije. Skupina ljubljanskih planincev — Piparjev, je julija 1892 na vrhu Stola, ugotavljala in sklenila: »Tuja roka zaznamuje pota, postavlja koče in napravlja na slovenskih tleh le nemške napise in kašipote. Vzdravimo se in ne odnehajmo prej, dokler ne bo ustanovljeno slovensko planinsko društvo.« Kmalu nato je bil 10. januarja 1893 v Ljubljani ustanovni občni zbor Slovenskega planinskega društva.

Na razstavi spremljamo delovanje osrednjega odbora SPD na Gorenjskem, ki je že julija 1894 odprl prvo kočo (na planini Lisec pod Črno prstjo), leta 1896 Triglavsko kočo na Kredarici in leta 1904 Aljažev planinski dom v Vratih, če omenimo le nekatere mejnike pri gradnji triglavskih postojank. Slovenska planinska organizacija pa je hitro poglajala svoje korenine tudi v drugih večjih krajih na Gorenjskem, saj se je zanimanje za planinstvo vse bolj širilo. Do leta 1900 so ustanovili planinske podružnice v Kamniku, Radovljici in Kranju, do leta 1908 pa še za kranjskogorski sodni okraj s sedežem na Jesenicah (leta 1908 so se-

dež podružnice prenesli v Kranjsko goro), v Selcih za škofovski sodni okraj (po prvi svetovni vojni so prenesli sedež društva v Škofjo Loko) in v Trzinu. V slovenskih Alpah so delovali tudi češki ljubitelji gora, ki so se leta 1897 organizirali v češki podružnici Slovenskega planinskega društva s sedežem v Pragi. Gorenjske podružnice so štejele pred prvo svetovno vojno skupaj okoli 550 članov.

Namen teh vrstic je le opozoriti na bogato dejavnost gorenjskih podružnic Slovenskega planinskega društva v obravnavanem času. V Julijskih Alpah, Karavankah in Kamniških planinah so postavile 7 planinskih koč, če ne štejemo zaslišnih koč in zavetišč, ki so jih uporabljali le kratak čas. Markirale so številna planinska pota, postavljale napisne table, organizirale izlete, razvijale publicistično dejavnost in skrbele za družabno življenje. Omenimo naj tudi, da so pred šestdesetimi leti na pobudo podružnice za kranjskogorski sodni okraj, ustanovili v Kranjski gori prvi gorski reševalni odsek pri nas. Ne smemo pa pozabiti tudi na izredne finančne težave, s katerimi so se morale ubadati skoraj vse podružnice.

Vzporedno spremljamo na razstavi tudi delovanje Nemškega in avstrijskega planinskega društva do prve svetovne vojne, zaključuje pa razstava s posledicami, ki jih je vojna zapustila tudi gorenjskemu planinstvu.

Opozoriti velja tudi na pomen, ki ga ima razstava za zbiranje dokumentarnega gradiva in predmetov, ki kažejo na razvoj slovenskega planinstva. Ohranilo se je veliko, predvsem po zaslugi zavednih planincev, želeli pa je, da bi v bodoče za te dokaze preteklosti še bolj poskrbeli.

Majda Žontar

Dokumentarna posnetka prikazujeta dve postojanki, Triglavsko kočo na Kredarici in Prešernovo kočo na Stolu.

Poljski lutkarji v Škofji Loki

Škofja Loka — V dvorani Loškega odra je Državno lutkovno gledališče »Banialuka« iz Poljske v sredo, 22. septembra, uprizorilo lutkovno predstavo »Zgodba o vojaku«. Predstava ni bila namenjena zgolj otrokom, temveč tudi odraslim in srednješolski mladini, saj zgodba vsebuje vrsto simbolov in vrednot. Zgodba govori o vojaku, ki ga z bogatstvom zaveje hudici, vojaku, ki na vse načine išče srečo. Konec koncev

spozna, da je ena sama sreča na tem svetu in da je preveč sreče treba plačati s srečo.

Gostujoča lutkovna skupina zgodbo prikazuje tako, kakor so jo že od nekdaj pripovedovale legende in pravljice na Podbeskidju. Poleg vojaka, hudice in branjevk, je pripeljala na oder žywieckie posebnosti, avtentične osebe iz tradicije poljskega ljudskega gledališča.

Glasbeno in likovno sožitje

V kamniškem razstavišču Veronika razstavlja ameriška grafičarka Grace Renzi-Kantušer — Skupaj z možem, skladateljem Božidarjem Kantušerjem, sta minuli teden pripravila izreden večer glasbenih in likovnih vtisov

Kamnik — Ameriška slikarka in grafičarka Grace Renzi-Kantušer se je slovenski javnosti doslej predstavila že štirikrat, v Ljubljani, Portorožu, Piranu in istrskem Grožnju. S Slovenijo pa je povezana tudi drugače, z možem Božidarjem Kantušerjem, uglednim slovenskim skladateljem sodobne glasbe, ki ga pot in ustvarjalni nagibi dostikrat privedejo v Kamnik.

Minuli teden sta zakonca Kantušer pripravila zanimiv večer glasbene in likovne predstavitve v kamniškem razstavišču Veronika. Ob razstavi sodobnih grafik, ki jih narekujejo bodisi zunanja doživetja bodisi notranji čustveni vzgibi (med njimi je velikega pomena tudi čustvo, ki ga izzove glasba) je skladno mesto našel tudi koncert komornih skladb, ki ga je Kantušer navezal na likovni izraz svoje žene.

Kdor je zamudil izredno dvojno umetniško predstavitev obeh ustvarjalcev, naj ne zamudi razstave, ki je še vedno na ogled v razstavišču Veronika. Gre za retrospektivo zadnjih 20 let umetnice, a njen opus v razstavi ni v celoti zajet. Prikazana so le dela manjšega formata. V svojih grafikah Renzi-Kantušerjeva sledi ameriškemu abstraktnemu ekspresionizmu, ki je svojo potrditev doživel v petdesetih letih in danes sodi med pomembna dela tako imenovanega »nepredmetnega slikarstva«, ki mu pripadajo imena kot so Pollock, Gorky, De Kooning... Tudi Grace Renzi Kantušer si je s to umetnostno smerjo ustvarila ime.

Pri svojem ustvarjanju sledi občutljivim duševnim premikom, ki narekujejo potezo čopiča. Na platno ostajajo oživiljena čustva, občutki, notranje vizije, ki jih umetnica prenaša na platno brez posredovanja razumske note. A njena umetnost se zdaleč ni nepredmetna, saj so narisani »predmeti«, »vsebine« izraz avtoričinega psihičnega stanja, njenih zunanjih vtisov in doživetij, ki so se zadržali v podzavest in se zdaj na platnu ostvarjajo kot slikarske vizije. Njeno osnovno izrazno sredstvo je linija v vseh oblikah in razsežnostih, od tanke črte do ploskovite poteze, priljubljena slikarska tehnika pa črnilo, ki spominja na akvarel. Umetnost Grace Renzi Kantušer je odmevna zlasti med mladimi, ki iščejo v umetnosti izraz, ki omogoča široko razumevanje likovne izpovedi.

D. Z. Žlebir

Bizovičarjeve ilustracije v Šivčevi hiši

V petek, 24. septembra ob 18. uri bodo v Šivčevi hiši v Radovljici odprli razstavo originalnih ilustracij Milana Bizovičarja, ki si jo boste lahko ogledali do 10. oktobra — Razstava predstavlja izsek iz izjemno obsežnega ilustratorskega opusa slikarja — Ob otvoritvi bo Miran Kenda bral odlomke iz Butalcev Frana Milčinskega in Tantalduja Cirila Kosmača, besedila torej, ki jih je ilustriral Milan Bizovičar

Splet okoliščin je slikarja Milana Bizovičarja pripeljal med ilustratorje. S svojo vitalnostjo in umetniško kreativnostjo si je v ilustraciji ustvaril eno najvidnejših in najbolj samostojnih mest pri nas. Domala nepregleden opus ilustracij v knjigah in periodičnem tisku, namenjen otrokom, mladini in odraslim, izpričuje njegovo ustvarjalno silo, ki zaživi ob vsaki literarni predlogi in jo pogosto obogati na izvirni način. Kljub različnim literarnim predlogom, ki jih ilustrira in kljub različnim starostnim stopnjam bralcev, ki jim je Bizovičarjeva ilustracija namenjena, je njegov slog vsaj od konca šestdesetih let osebno vedno spoznaven. Ostri obrisi predmetov in figur, čiste in žive lokalne barve, če gre za barvno ilustracijo, zvrnjena perspektiva, pogostno karikiranje, dramatična napetost upodobitev so elementi njegovega slikarstva, ki ostajajo stalni, kljub vsakokratnemu prilagajanju literarni predlogi. Nekateri Bizovičarjevih ilustracij, ki so raztresene po mladinskem tisku, izražajo s preprosto realistično ali rahlo ekspresionistično risbo ne navadno izpovedno moč in likovno kvaliteto. Med njimi so tudi primerki izredno nežne, krhke risbe, kadar to zahteva vsebina. Ko gre za zgodovinsko pripoved, se slikar z uspehom poslužuje slikarskega sloga iz časa, v katerem se dejanje odvija. Veliko disciplino in studioznost je Milan Bizovičar pokazal pri nekaterih stripih, ki jih je dvignil na umetniški nivo. Izjemna je zlitost njegovih likovnih podob z Vorančevimi teksti, nič manjša v Jalnovih Bobrih ali v povsem drugačnem svetu Kovačičevih povesti. Pa v poeziji! Abecedarja Daneta Zajca je primer Bizovičarjevega izredno svobodnega ustvarjanja v knjigi.

S poznavanjem doživljajskega sveta mladostnikov, bogastvom idej in inventivnostjo v izražanju smešnih in napetih prizorov, je Milan Bizovičar ustvaril vrsto enkratnih, do simbolov poenostavljenih domislic. Negiranje vsake lepote, iskanje smešnosti in neposrednosti pripelje včasih slikarja v tipiziranje. Tudi zaradi nevarnosti ponavljanja je razveseljivo, da umetnik v zadnjem času posega po literaturi za odrasle in drugih medijih izražanja.

Njegova umetniška sila se zdi kljub tridesetletnemu ustvarjanju v ilustraciji kakor nenačeta, kakor da išče svojim izpovednim hotenjem še bolj ustrezno obliko.

Nasla razstava se omejuje na barvne ilustracije Butalcev Frana Milčinskega (Kurirček 1971/72, Kurirčkova knjižnica 1974), na ilustracije z naslovnih in zadnjih strani Cicibana, letnik 1976/77 (otroške igre, pregovori o varčevanju), na ilustracije iz pesniške zbirke Ježek se ženi Jožeta Smita (Zlata knjiga poezije 1980)

iz Najdihojce Frana Levstika (Velike slikanice 1980) in na črno-bele ilustracije za Tantalduja Cirila Kosmača (Ljubljana, Mladinska knjiga in Koper, Lipa 1980).

Vse godijo v zadnje desetletje Bizovičarjevega ustvarjanja in predstavljajo zelo značilen izsek iz njegovega opusa.

Butalci so slikani v obliki stripa. Z barvitostjo, s preprostostjo oblik, z vzporedanjem majhnega z velikim in obratno, s samosvojo perspektivo in z množico duhovitih in smešnih nadrobnosti se zlivajo s tekstom Frana Milčinskega v umetnino, ki bi si jo odslej težko predstavljali brez ali z drugimi ilustracijami.

V Cicibanih nam upodobitve otroških iger suggestivno pričarajo umetnikove spomine iz mladosti, v pregovorih o varčevanju pa v značilni, otrokom sorodni likovni govorici mrgoli domislic, ki mladež pritegnejo in zabavajo in jo prisilijo, da prebere tudi v sliko vključeno misel.

Dvanajst celostranskih barvnih ilustracij krasi in duhovito dopolnjuje Smitove otroške pesmi v knjigi Ježek se ženi.

Levstikova Najdihojca je kakor skupek najbolj smešnih in drznih Bizovičarjevih slikarskih rešitev v otroški ilustraciji. Slikarsko so reševani tudi naslovni pesmi. Ilustracije so razmeščene po straneh knjige brez prostorske perspektive, teksti so vpleteni vanje. Zelo poenostavljena, karikirana risba predstavlja skoraj nepregledno množico tipov obrazov in živali. Kolorit je živ, kontrasten kot na kmečkih slikah. Živali-ljudje in predmeti-ljudje pripadajo podzavestnemu sanjskemu svetu občutljive in vznemirljene duševnosti.

Levstikova kmečka robotost je v Bizovičarjevi likovni preprosti izstopila do najvišje mere, hkrati pa je dobila povsem novo, moderno vsebino.

Novo obdobje v Bizovičarjevem likovnem ustvarjanju predstavljajo črno-bele ilustracije v tušu za Kosmačevega Tantalduja.

Iz stripov prevzeta, do simbolov poenostavljena, ploskovita risba suggestivno oživilja Kosmačevo literarno umetnino. Figure so kot iz posamičnih delov sestavljene primitivne lutke, postavljene v abstrakten prostor, ki ga določajo le po ploskvi razmeščeni predmeti in simboli. Hotene deformacije in drzne poenostavitve figur ob realistično izrisanih predmetih, samovoljna perspektiva in kontrastiranje velikih figur z majhnimi ustvarjajo napetost, dramatičnost, grozljivost, tragičnost in komičnost hkrati. To je izrazito večplastni likovni izraz, v katerega je Bizovičarju uspelo ujeti Kosmačevo izredno literarno delo.

Maruša Avguštin

Kulturni koledar

ŠKOFJA LOKA — Zbirke v Loškem muzeju so odprte vsak torek, sredo, četrtek in petek od 10. do 17. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 9. do 17. ure. Na ogled so zgodovinska, kulturno-zgodovinska, etnološka, zbirka NOB, poslikana meščanska keramika 16. in 18. stoletja, galarija Šubicev in galerija loških grobov — umetnikov. Galerija na Loškem gradu do konca septembra nudi na ogled razstavo risb in grafik akademskega slikarja Rajka Šubice. Razstava je odprta v istem času kot muzejne zbirke.

ZIRI — Zbirke v Žireh so odprte vsako soboto, nedeljo in v praznikih od 9. do 11. ure in poobedne od 14. do 16. ure. Zbirke vsebujejo: čevljarstvo, čipkarsko, zbirko NOB, galerijo žirovskih likovnih umetnikov.

ZELEZNIKI — Zbirke v Železnikih, ki obsegajo plavž — prvi tehnični spomenik na Slovenjskem, zbirko železarstva in železarstva, gozdno lesnega gospodarstva z domačo sodarsko orodjaro, zbirko skrilave kritine, čipkarsko zbirko, spominsko soptvo Franceta Koblerja in galerijo pomembnih mož Selške doline, si boste mogli ogledati vsak dan, razen nedeljk, od 9. do 12. ure in od 14. do 18. ure.

SORICA — V Groharjevi spominski sobi v slikarjevi rojstni hiši je na ogled 13 slikarjevih mladostnih del, ki so dopolnjeni s spominski slikarjevih osebnih dokumentov. Ogled je možen vsako sredo od 14. do 16. ure, med tednom pa se ključ spominske sobe oddajo v gostilni v Sorici.

GORENJA VAS — Ob 10-letnici kulturnega društva v prav ta desetletja sodelovanja na kulturnem in umetniškem področju s koroskimi prijatelji onstran meje, fotografiji Gorenje vasi v sosedstvu, 25. septembra prirejajo razstavo v galeriji »Ivan Tavčar«. Fotografije bo razstavljalo 20 domačinov in 10 gostujočih umetnikov.

DOGOVORIMO SE

RADOVLJICA

5. seja zbornega združenega dela skupščine občine Radovljica bo v sredo, 29. septembra ob 16. uri v veliki sejni dvorani skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19

DNEVNI RED:

- odobritev zapisnika zadnje seje
- poročilo o uresničevanju resolucije o družbenoekonomskem razvoju v prvem polletju 1982
- osnutek družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Radovljica
- osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na zemljiščih namenjenih za stanovanjsko in drugo kompleksno graditev na območju zazidalnega načrta v Zasipu
- predlog odločbe o ugotovitvi splošnega interesa za gradnjo hale za vzdrževanje tovarne Elan Begunje
- predlog odloka o spremembi odloka o ureditvi določenih vprašanj s področja zasebne obrti v občini Radovljica
- osnutek odloka o spremembi odloka o občinskih upravnih taksah
- periodični delovni načrti zbornega združenega dela, zborna krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora
- razrešitve in imenovanja
- delegatska vprašanja

5. seja zbornega krajevnih skupnosti skupščine občine Radovljica bo v sredo, 29. septembra ob 16. uri v mali sejni dvorani skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19

DNEVNI RED:

- odobritev zapisnika zadnje seje
- osnutek družbenega dogovora o

spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Radovljica

- osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na zemljiščih namenjenih za stanovanjsko in drugo kompleksno graditev na območju zazidalnega načrta v Zasipu
- predlog odločbe o ugotovitvi splošnega interesa za gradnjo hale za vzdrževanje tovarne Elan Begunje
- predlog odloka o spremembi odloka o ureditvi določenih vprašanj s področja zasebne obrti v občini Radovljica
- osnutek odloka o spremembi odloka o občinskih upravnih taksah
- periodični delovni načrti zbornega združenega dela, zborna krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora
- razrešitve in imenovanja
- delegatska vprašanja

5. seja družbenopolitičnega zbora skupščine občine Radovljica bo v sredo, 29. septembra ob 16. uri v spodnji sejni dvorani družbenopolitičnih organizacij v Radovljici, Gorenjska 25

DNEVNI RED:

- odobritev zapisnika zadnje seje
- poročilo o uresničevanju resolucije o družbenoekonomskem razvoju v prvem polletju 1982
- osnutek družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Radovljica
- predlog odločbe o ugotovitvi splošnega interesa za gradnjo hale za vzdrževanje tovarne Elan Begunje
- periodični delovni načrti zbornega združenega dela, zborna krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora
- razrešitve in imenovanja
- delegatska vprašanja

Gospodarjenje in poraba v prvem polletju

Delegati zbornega združenega dela in družbenopolitičnega zbora bodo obravnavali poročilo o uresničevanju resolucije o družbenoekonomskem razvoju v prvi polovici letošnjega leta

VISOKA RAST FIZIČNEGA OBSEGA PROIZVODNJE

Visoki indeksi rasti ključnih ekonomskih kategorij so v znatni meri posledica rasti cen, vendar pa so tudi odraz rasti fizičnega obsega proizvodnje, ki je v radovljiški občini nadpovprečna, saj znaša 4,5 odstotka. Odseva večjo produktivnost in napore gospodarstva, posebej glede oskrbe z izdelavnim materialom.

Celotni prihodek se je povečal za 30 odstotkov, porabljen sredstva za 33 odstotkov, rast dohodka je 21 odstotna, rast primerljivega dohodka pa 27 odstotna.

IZVOZ MANJŠI OD NAČRTOVANEGA

Izvoz radovljiškega gospodarstva je porasel za 9 odstotkov, vendar je manjši od načrtovanega. Struktura izvoza se je poslabšala, izvoz na konvertibilno področje je manjši od načrtovanega. Pokrivanje uvoza z izvozom je tudi letos boljše kot na Gorenjskem in v Sloveniji, saj količnik znaša 1,87. Radovljiško gospodarstvo je v prvi polovici letošnjega leta izvozilo za 21.573.000 dolarjev, od tega na konvertibilno tržišče za 14.277.000 dolarjev.

Med organizacijami združenega dela, ki so povečale skupni in konvertibilni izvoz in izpolnjujejo izvozne načrte so Vezina Bled, Sukno Zapuže, Iskra Otoče, Iskra Lipnica, LIP Bled, Kemična tovarna Podnart in UKO Kropa.

Manjši izvoz od lanskega pa so dosegle Veriga Lesce, HTP — tozd Igralnica in tozd Zavod za turizem, Almira Radovljica.

VERIGA IN ALMIRA PREMALO IZVAŽATA

V večletnih prizadevanjih je Veriga iz Lesce dosegla 25 odstotni delež izvoza v celotnem prihodku. Nadaljnje povečevanje deleža, ki je bilo z letošnjim načrtom predvideno, se je zaustavilo. Izpad izvoza tradicionalnih izdelkov v Romunijo in Poljsko Veriga kljub prizadevanjem ni mogla uresničiti, zato je nujno, da se usmeri še na druga konvertibilna tržišča in tudi z drugimi, zahtevnejšimi izdelki.

Izvršni svet zato predlaga delegatom zbornega združenega dela, da sprejmejo sklep, da 25 odstotni delež izvoza v celotnem prihodku Verige ne more biti končni cilj prizadevanj in da morajo v Verigi v naslednjih letih vgraditi v svojo poslovno politiko povečanje deleža konvertibilnega izvoza.

Almira iz Radovljice dosega še vedno prenizek izvoz, pri tem pa usklajuje uvoz tako, da je doseženo bistveno večje pokrivanje uvoza z izvozom. Kljub prizadevanjem se izvoz v preteklem letu in tudi letos ni povečal.

Izvršni svet zato predlaga delegatom zbornega združenega dela, da sprejmejo sklep, da mora Almira ob oceni devetmesečnega gospodarjenja poročati zboru o uresničevanju v SISEOT usklajenega in sprejetega letnega načrta izvoza. S pripravami načrta za prihodnje leto in aneksa k samoupravnemu sporazumu o temeljnih plana 1981-1985 pa naj prikaže odločnejšo in trajnejšo usmeritev v konvertibilni izvoz, kar je za dolgoročni razvoj Almire nujno.

Avtotaksi kot mala obrt

Delegati zbornega združenega dela in zborna krajevnih skupnosti bodo odločali o spremembi odloka o ureditvi določenih vprašanj s področja zasebne obrti v radovljiški občini. Nanaša se na avtotaksi dejavnost, natančneje na opravljanje te obrti kot postranski poklic. Spremembo namrekuje ugotovitev, da so potrebe za opravljanje te dejavnosti na posameznih območjih občine različne, prav tako tudi interes občanov za redno opravljanje avtotaksi dejavnosti. Zato je sprememba v tem, da za tovrstno malo obrt izdajo dovoljenja samo tam, kjer potrebe niso pokrite z redno avtotaksi službo in še to po predhodnem mnenju krajevnih skupnosti, turističnega društva oziroma turistične poslovne skupnosti. Občinski upravni organ bo tako dovoljenja izdal največ za dobo enega leta. Občani, ki opravljajo avtotaksi dejavnost kot postranski poklic, pa bodo morali dovoljenja s tem predpisom uskladiti v roku treh mesecev od uveljavitve.

Elmont z Bleda je v letošnjem načrtu predvidel vključitev v izvoz, kar doslej še ni uresničil. Izvršni svet zato predlaga delegatom zbornega združenega dela, da sprejmejo sklep, da naj Elmont v prizadevanjih za vključitev v izvoz išče možnosti sodelovanja z gradbeniki.

VEČJA INVESTICIJSKA DEJAVNOST

Po lanskem velikem zastoj, ko je bilo uresničenih polovico manj investicij kot leto poprej, se je letos investicijska dejavnost v gospodarstvu precej povečala. Vlaganja v prvem polletju so za 66 odstotkov večja kot lani v enakem razdobju. Struktura investicij se je precej izboljšala, saj je pripravljenih in predloženih ljubljanski banki kar 84 odstotkov takih programov, ki so več kot 50 odstotno usmerjeni v izvoz. Novih večjih naložb izven gospodarstva, razen stanovanjsko komunalne dejavnosti, v prvem polletju ni bilo.

Pospešili pa bodo izdelavo investicijskih programov za prihodnje leto, tistih seveda, ki imajo možnost, da se uvrstijo med prednostne naložbe.

IZGUBE SO SE KREPKO POVEČALE

Izguba je ob polletju izkazala 7 temeljnih organizacij združenega dela v znesku 35.375.000 dinarjev, od tega je 28.826.000 dinarjev izgube v gostinstvu, kjer je bilo v izgubi pet temeljnih organizacij HTP Bled in tozd hotel Park Bled. V tozd TIO v sestavi delovne organizacije Veriga Lesce je izguba znašala 6.549.000 dinarjev. Izguba je z nerealiziranimi prihodki pokrita s 94 odstotki.

Veriga tozd TIO je že izdelal in sprejel sanacijski program, po katerem naj bi ob koncu leta dosegli pozitivni finančni rezultat.

V gostinstvu je vzrok izgub poleg nerealiziranih prihodkov tudi sezonski značaj poslovanja, zato izguba ne pomeni kritične situacije. V delovni organizaciji HTP Bled in tozd hotel Park Bled pričakujejo ob devetmesečju pozitivni finančni uspeh. Na razmere pa poleg zunanjih činiteljev vplivajo tudi notranje razmere, zlasti organiziranost poslovnih funkcij in učinkovitost njihovega delovanja. Izvršni svet zato predlaga delegatom zbornega združenega dela in družbenopolitičnega zbora, da naložijo HTP Bled nalogo, da na ravni strokovnih služb in vodstvene strukture in v okviru družbenopolitičnih organizacij zagotovijo izvajanje nalog sprejetega programa reorganizacije in integracije in o dosežkih poročajo.

Izguba v tozd Igralnica je nepričakovana. Vzroke izgube proučujejo tudi pristojni preiskovalni organi. Uspešnost poslovanja v juliju in avgustu dokazujejo, da bo izguba izravnana do konca leta, ne bo pa dosežen načrtovani dohodek in s tem načrtovano povečanje poslovnega sklada.

PRESKRBA Z IZDELAVNIM MATERIALOM

Organizacije združenega dela so bile z reprodukcijskim materialom zadovoljivo preskrbljene, zato večjih zastojev v proizvodnji ni bilo.

Le v proizvodnji čokolade v Žito tozd Triglav-Gorenjska Lesce so junija, julija in avgusta ukinili drugo izmeno.

Za boljše preskrbo do konca leta bo treba zagotoviti izvajanje samoupravnih sporazumov, ki so jih sklenile organizacije združenega dela s področja gostinstva-turizma in s področja industrije o uresničevanju skupnih programov na osnovi deviznih sredstev.

PORABA

Rast sredstev za splošno poslovanje kot 28 odstotno zaostaja za primerljivega dohodka v lanskem proračunu pa se je v prvem polletju povečala za 33,9 odstotkov več sredstev kot lanskem prvem polletju. Z oblikovanjem o izvajanju politike na področju splošne porabe je razloženo zaostajanje v skladu s resolucijo. Tako se sredstva na 10 odstotki odvajajo republiški občinskemu samoupravnemu skladu za intervencije v kmetijstvu porabi hrane v razmerju 70 proti 30 za blagovne rezerve. V prvem polletju so za te namene porabili 10.687.000 dinarjev, iz preostalih sredstev lanskega presežka pa 4.200.000 dinarjev.

V prvem polletju rast skupne porabe ni bila v skladu s resolucijskimi usmeritvami, zato so upravitelji stopnje znižali. Prava bodo izločali presežke.

OSEBNI DOHODKI SO SE PREVEČ POVEČALI

Bruto osebni dohodki delavcev v prvem polletju so se v primerjavi s lanskim polletjem v masi povečali za 32,3 odstotke, lahko pa bi se povečali za 33,9 odstotkov. V negospodarstvu pa se za 13,6 odstotkov, lahko pa tudi do 10 odstotkov.

Izvršni svet je v zvezi z osebni dohodki sprejel več sklepov. Za preseganja dovoljene rasti osebni dohodkov v prvem polletju do 1. septembra osebni dohodki smejo povečevati: Veriga Lesce, men Kropa, KTL — tozd Jela Sukno Zapuže, Almira Radovljica, KZK Kooperacija Radovljica, beno podjetje Bohinj, Elmont, Specerija Bled, Zivila tozd Triglav Bled, HTP Bled, Mira Radovljica, Frizerski salon Nada, Komar, gospodarstvo Bled, Zavod za inženiring Bled in Inženiring Bled. Osebnih dohodkov pa morajo do 1. septembra poročati: Gorenjski kmetijski združba Srednja Klavnica in mesarija Bohinj Bistrica in Planum Radovljica.

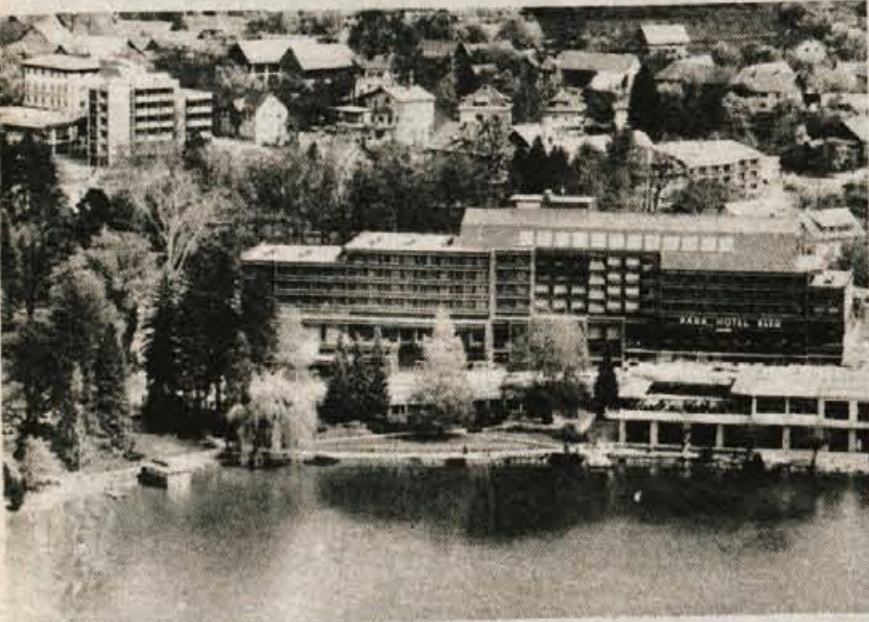
Zaradi nizkih povprečnih osebni dohodkov kršitelji ni Cevljan Triglav Bohinjska Bistrica, sezonskega značaja dela pa Komar tozd Stane Zagar Bohinj, Alpe tozd hoteli Bohinj in hotel Podvin.

S področja negospodarstva pa konca septembra osebni dohodki smejo naraščati v osnovnih Lesce, Lipnica, Bled, Gorenjska Bistrica, Glasbeni in radovljiški muzej, Muzej radovljiške občine, Knjižnica A. T. Linhart Radovljica, Delavski univerzi Radovljica, skem letalskem centru Lesce, stvenih domovih Bohinj, Radovljica in Bled, Vzgojno varstvenem Radovljica in Službi pravne Radovljica. Organizacije, ki so dosegle 14 odstotne rasti, o dohodke do te meje lahko povečajo.

Zaradi preveč izplačanih osebni dohodkov in drugih vprašanj darjenja pa bo posebna delovna skupina obiskala HTP Bled, Lesce, Miro Radovljica, Komar, gospodarstvo Radovljica in Planum Radovljica.

Občinske upravne takse

Ker je sprememba zgolj nega značaja, prihaja pred zbornega združenega dela in zborna krajevnih skupnosti sprememba o občinskih upravnih taksah, no kot osnutek in predlog namreč za usklajitev odločb z zadnjim spremembo republiškega kona o upravnih taksah, ki poveča višine upravnih taks pri tarifnih številkah.

Spremembe in dopolnitve dogovora o kadrovske politiki

Na pobudo udeležencev družbenega dogovora je bil sprejet družbeni dogovor o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji. Nanašajo se na vključevanje načela v zvezi s Titovo pobudo o kolektivnem delu, določila o kadrovanju kadrov za področje ljudske obrambe in družbene samozaščite, dopolnitev v zvezi z ustrežnejšo opredelitvijo pojma »moralnopolitična primernost« ter na nekatera določila v zvezi s politiko odlikovanj in usklajitve v zvezi s prejemom novih sistemskih predpisov.

Občinska skupščina je kot udeleženka republiškega družbenega dogovora dolžna skrbeti, da se te spremembe in dopolnitve vnesejo v občinski dogovor in v samoupravne splošne akte temeljnih in drugih organizacij združenega dela in skupnosti.

Sprejeti osnutek bodo v enome-sečno javno razpravo predložili vsem udeležencem občinskega dogovora.

Razrešitev namestnice javnega tožilca

Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve predlaga vsem trem zborom radovljiške občinske skupščine, da razreši Marijo Romih funkcije namestnice javnega tožilca Temeljnega javnega tožilstva v Kranju — vodje enote v Radovljici, ker je bila z odlokom Skupščine SR Slovenije 28. julija letos imenovana za namestnico javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani.

Znova v Elanovi hali

Delegati vseh treh zborov občinske skupščine bodo znova sprejemali odločbo o ugotovitvi splošnega interesa za gradnjo hale za vzdrževanje tovarne Elan iz Begunj

Zoper na vseh treh zborih občinske skupščine decembra lani oziroma januarja in marca letos sprejeto odločbo o ugotovitvi splošnega interesa za gradnjo hale za vzdrževanje tovarne Elan iz Begunj je prizadeta stranka, Franc Mohorč iz Begunj vložil tožbo na Vrhovno sodišče SR Slovenije. Sodišče je odločbo razveljavilo z obrazložitvijo, da ni bila zakonito sprejeta, ker je izrek nedoločen in ker ne vsebuje obrazložitve. Sodišče je ugotovilo, da gradnja ni v skladu s prostorskimi vidiki družbenega plana oziroma s prostorskimi izvedbenimi akti radovljiske občine ter da ni bilo predloženo mnenje kmetijsko zemljiške razpustnosti. Odločilo je, da mora občina ponovno obravnavati predlog razlastitvenega upravičenca in izdati novo odločbo.

Komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve je stvar ponovno obravnaval in pripravil nov predlog odločbe, ki je izpolnjena z vsemi konkretnimi podatki in vsebuje obširno obrazložitve. Soglasje za spremembo namembnosti je kmetijsko zemljiška skupnost izdala že aprila lani. Gradnja je v skladu s prostorskimi izvedbenimi akti radovljiske občine, to je z urbanističnim načrtom Radovljica-Lesce-Begunje in industrijski cono tovarne Elan Begunje in z dogovorom o temeljih plana radovljiske občine 1981-1985. Gradnjo hale ima predvideno v svojih načrtih tudi tovarna Elan.

Načrt dela občinske skupščine

Periodični delovni načrt zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora v četrtem tromeščju letošnjega leta je časovno nastavljen tako, da vsem predlagateljem daje možnost pravočasne priprave gradiva, vsebuje teme, ki bodo na dnevnih redih časovno določenih sej. Zaradi izvajanja gospodarske stabilizacije bo v določenih primerih mogoče predložiti periodični načrt dopolniti s trenutno aktualno problematiko, ki ne bo dovoljevala odlaganja.

Na zasedanju občinske skupščine sredo, 13. oktobra bo na dnevnem redu osnutek rebalansa letošnjega občinskega proračuna, osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o javnem redu miru, poročilo o izvajanju politike občinske skupnosti za cene, predlog aneksa k dogovoru o preimenovanju plana občine 1981-1985 (alternativa 3. november), osnutek odloka o določitvi pomožnih objektov in o gradbenih posegih za katera je potrebna prigraditev gradbenih del, osnutek odloka o zazidalnem načrtu za individualno stanovanjsko gradnjo Vrhnje, predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o samoprispevku in predlog za izdajo zakona o varstvu kmetijskih zemljišč pred spremembo namembnosti z osnutkom zakona.

V sredo, 3. novembra bodo delegati razpravljali o osnutku statuta občine in osnutku poslovnika skupščine občine, osnutku odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o poslovanju občinskega davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve, osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine v prihodnjem letu, poročilo o izvedenih organizacijskih posegih in kmetijske proizvodnje v letošnjem letu, osnutku družbenega plana občine, predlogu odloka o komunalnih odpadkih na območju občine, osnutku odloka o sprejemu zazidalnega načrta za individualno usmerjeno stanovanjsko gradnjo Zaloše, osnutku odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, poročilo o poslovanju in programu nadaljnje sanacije Blejskega jezera in o prostorski varstvu, vzdrževanju varstva, urejanja, vzdrževanja in postavljanja spomenikov in grobov in borci NOV za leto 1982.

V sredo, 24. novembra bo na dnevnem redu poročilo o uresničitvi družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini, predlog sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini, osnutek odloka o razpisih občani, poročilo o razpisih o kmetijski problematiki s poročilom o kmetijski proizvodnji v območju občine, osnutek odloka o sprejemu zazidalnega načrta za celotno območje Lesce, osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice na zemljišču območja zazidalnega načrta Vrhnje, osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na zemljišču območja zazidalnega načrta Zaloše, osnutek odloka o ureditvi prometa v

starem delu mesta Radovljica, osnutek odloka o zavarovanju vodnih zajetij, osnutek odloka o občinskem proračunu za prihodnje leto, osnutek zakona o varstvu kmetijskih zemljišč pred spremembo namembnosti in informacija o uresničevanju politike odlikovanj SFRJ v radovljiski občini.

V sredo, 15. decembra bo na dnevnem redu predlog odloka o davkih občanov, predlog odloka o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na območju zazidalnega načrta Zasip, predlog odloka o določitvi pomožnih objektov in predlog odloka o posegih za katera je potrebna prigraditev gradbenih del, predlog odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča in osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na območju namenjenem družbeno usmerjeni gradnji v Bohinjski Bistrici.

Na zadnji letošnji seji, v sredo, 29. decembra, pa bo na dnevnem redu predlog statuta občine in predlog poslovnika skupščine občine, predlog o družbenoekonomski politiki in razvoju občine v prihodnjem letu, predlog družbenega plana občine 1981-1985, srednjeročni programi ribištva in lovskih dručin, predlog odloka o občinskem proračunu za prihodnje leto in informacija o izvajanju odloka o merilih za razvrstitev objektov, ki so že v uporabi, zgrajeni pa so bili brez lokacijskega dovoljenja.

Zazidava v Zasipu

Zazidalni načrt Zasip je bil sprejet lani in predvideva gradnjo 31 stanovanjskih hiš, vrta in trgovine. Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti zdaj dobivajo v sprejem osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice na teh zemljiščih. Sprejeti osnutek odloka bodo v enomesečno javno razpravo posredovali krajevni skupnosti Zasip, Stanovanjski zadrugi Dom Radovljica, Komunalnemu gospodarstvu Radovljica, samoupravni komunalni skupnosti Radovljica ter organizacijam združenega dela LIP, Gozdnemu gospodarstvu, Vezeni in Elmontu.

Obrobno parcelacijo na terenu so opravili in z njo določili, kolikšni deli posameznih parcel spadajo v zazidalni načrt. Zemljišče bo odvzeto 17 lastnikom, ki bodo nato lahko uveljavljali prednostno pravico uporabe tolikšne površine zemljišča, kolikor ga potrebujejo za zgraditev stanovanjske hiše.

Na podlagi sprejetega odloka bo zemljišče postalo družbeno lastnina, imetnik pravice uporabe bo občina Radovljica. Dosedanji lastniki pa bodo zemljišče na zdajšnji način še lahko uporabljali do dne, ko bo za premoženjsko pravne zadeve pristojni občinski organ izdal odločbo, s katerimi bo odločil, da ga morajo izročiti občini.

DOGOVORILI SMO SE

Za izgradnjo muzeja revolucije v Begunjah

Vsi delegati vseh zborov skupščine občine Radovljica so podprli predlog družbenega dogovora o financiranju in izgradnji Muzeja revolucije v Begunjah - Niso sprejeli osnutka odloka o spremembi odloka o komunalnih taksah v občini Radovljica

Radovljica - Na minuli seji družbenopolitičnega zbora skupščine občine Radovljica so obravnavali pobudo za uvedbo začasnih ukrepov družbenega varstva v temeljni organizaciji TIO Lesce, dogovor o podeljevanju domicilov enotam in službam NOV in POS ter aktivistom OF, predlog sklepa o uporabi sredstev solidarnosti Slovenije za odpravo posledic naravne nesreče v občini Brežice, predlog sklepa o preimenovanju Solskega centra Radovljica, soglasje k statutu Srednje šole za gostinstvo in turizem Bled, predlog priznanj skupščine občine Radovljica, razrešitve in imenovanja, sprejem dodatnih sklepov k predlogu družbenega dogovora o financiranju in izgradnji muzeja revolucije v Begunjah ter delegatska vprašanja.

Cilj ukrepov družbenega varstva v TOZD TIO Lesce je v tem, da do konca leta ne bi bilo več izgube ali pa da bi bila minimalna. Do 15. oktobra letos je treba sedaj pripravljeni sanacijski program dopolniti z dolgoročnimi rešitvami. Občinski sindikalni svet je predlagal dopolnitev predloženih sklepov s tem, da se preveri in racionalizira notranja organizacija dela. Delegati so nato izvolili delovno skupino za pripravo stališča k predlogu začasnih ukrepov družbenega varstva v delovni organizaciji Verige TOZD TIO Lesce.

Na seji družbenopolitičnega zbora so podprli predložene začasne ukrepe družbenega varstva s tem, da se preveri in racionalizira notranja organizacija dela. Družbenopolitični zbor je sodil, da je za uspešno izvedbo ukrepa družbenega varstva potrebno posebej zadolžiti vodstvo delovne organizacije in strokovnih služb, zato so podprli tudi dodatne sklepe, ki zavezujejo delovno skupnost skupnih služb, individualni poslovodni organ delovne organizacije Verige.

Delegati družbenopolitičnega zbora so nato sprejeli dogovor o podeljevanju domicilov enotam in službam NOV in POS ter aktivistom OF ter predlog sklepa o uporabi sredstev solidarnosti Slovenije za odpravo posledic naravne nesreče v občini Brežice. Sprejeli so sklep o preimenovanju Solskega centra Radovljica ter dali soglasje k statutu srednje šole za gostinstvo in turizem Bled. Nato so sprejeli predloge za priznanja skupščine občine po predlogu komisije za odlikovanja in priznanja. Ko so razrešili Ferda Bema funkcije družbenega pravobranilca samoupravljanja skupščine občine Radovljica, so na njegovo mesto imenovali Janeza Konca. Imenovali so tudi nekaj delegatov.

Delegati so sprejeli še dodatne sklepe k predlogu družbenega dogovora o financiranju in izgradnji muzeja revolucije v Begunjah. V skladu z zakonskimi določili naj bi se začel postopek za ustanovitev muzeja kot samostojne organizacije združenega dela ali enote v okviru sedanjih gorenjskih muzejev. Bolj smotno je, da se muzej ustanovi kot enota enega izmed muzejev na Gorenjskem in ne kot samostojna organizacija združenega dela. Pridobilo naj bi se soglasje kulturne skupnosti Slovenije, sprejel pa naj bi se celovit program vseh vsebinskih in tehničnih priprav za izgradnjo muzeja ter bi se ga finančno ovrednotilo. V skladu z zakonom o svobodni menjavi dela naj bi predložili ustreznim skupščinam predlog za financiranje vseh pripravljanih del, da financiranje in izgradnjo muzeja vnesemo v svoje planske vse kulturne skupnosti gorenjskih občin. Določili naj bi nosila naložbe, ki naj bi z zakoni in predpisi pripravili investicijski program, po potrebi pa naj bi se pripravil aneks k družbenemu dogovoru o izgradnji muzeja revolucije. Ti sklepi naj bi se posredovali tudi ostalim podpisnikom družbenega dogovora, podpisniki pa morajo opredeliti pripravljala dela.

Na minuli seji zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Radovljica so sprejeli dogovor o podeljevanju domicilov enotam NOV, POS ter aktivistom OF. Ugotovili so, da

je dosednji odlok o obveznem odlaganju, odvozu in deponiranju odpadnih snovi že zastarel in ni usklajen z novim stanjem in novim zakonom o ravnanju z odpadki, zato so na osnovi pobude izvršnega sveta izdelali osnutek sprememb odloka in pri tem so sodelovale krajevne skupnosti, komunalna skupnost, komunalno gospodarstvo in inšpekcije. Odlok so sprejeli in ga dali v javno razpravo.

Precej časa so razpravljali še o predlogu odloka o registraciji, uporabi plovnih objektov in varnostnih ukrepov na Blejskem in na Bohinjskem jezeru ter ga z nekaj amandmaji sprejeli prav tako kot so nekaj časa razpravljali tudi o predlogu odloka o spremembah odloka o komunalnih taksah v radovljiski občini. Po daljši razpravi odloka o spremembi odloka o komunalnih taksah v občini Radovljica niso sprejeli.

Delegati so na minuli seji tudi sprejeli predlog družbenega dogovora o izgradnji in financiranju Muzeja revolucije Gorenjske v Begunjah. Sprejeli so sklep, da se začne postopek za ustanovitev muzeja kot samostojne organizacije združenega dela ali enote v okviru gorenjskih muzejev, kar bi bilo bolj smotno. Pridobi naj se soglasje kulturne skupnosti Slovenije in sprejme celovit program vseh vsebinskih in tehničnih priprav za muzej ter se ga finančno ovrednoti. Financiranje in izgradnjo naj bi vnesle v svoje programe vse kulturne skupnosti gorenjskih občin. Določili naj bi nosila naložbe, ki naj bi pripravili investicijski program, podpisniki pa morajo opredeliti vsa dela.

Delegati so se domenili da se namenijo sredstva za prizadeto brežiško občino v znesku 5 milijonov 275.000 dinarjev, sprejeli sklep o preimenovanju Solskega centra Radovljica v Srednjo šolo za gostinstvo in turizem ter dali soglasje k statutu srednje šole za gostinstvo in turi-

zem. Sprejeli so predlog podelitve priznanj ter sprejeli priporočilo občinske konference SZDL v zvezi s pripravami na volitve v organe krajevnih skupnosti.

Tudi delegati zbora združenega dela skupščine občine Radovljica so na minuli seji obravnavali podobna vprašanja. Ugotovili so, da so v TOZD TIO Lesce nastale motnje v samoupravnih odnosih in da so bili oškodovani družbeni interesi s tem, ker v temeljni organizaciji niso izpolnjevali družbenoekonomskih ciljev, ker niso bila smotno uporabljena produkcijska sredstva in ker so bili delavci nepopolno obveščeni o vprašanjih. Zato naj bi se v TIO uvedli začasni ukrepi družbenega varstva s tem, da se odstavi individualni poslovodni organ, da se imenuje začasni poslovodni organ in da se začasno omeji uresničevanje samoupravnih pravic delovnih ljudi. Delavskemu svetu temeljne organizacije se odvzamejo pravice odločanja o delovnih razmerjih delavcev v TOZD, pravice odločanja o osebnih dohodkih, komisiji za delovna razmerja pa pravice odločanja o delovnih razmerjih. Individualni poslovodni organ mora izpeljati kratkoročne ukrepe sanacijskega programa, ga dopolniti z dolgoročnimi ukrepi, izpeljati delitev po delu, urediti svobodno menjavo dela, racionalizirati notranjo organizacijo dela. Začasni ukrep družbenega varstva se izreče za eno leto. Prav tako ima po sklepih zbora precej nalog tudi delovna skupnost skupnih služb. Tudi zbor združenega dela ni sprejel predloga odloka o spremembi odloka o komunalnih taksah v občini, medtem ko so ostale predloge in odloke sprejeli. Po razpravi in pripombah so sprejeli tudi predlog družbenega dogovora o izgradnji in financiranju Muzeja revolucije Gorenjske v Begunjah s sklepi izvršnega sveta in dopolnitvami komisije za družbeni nadzor.

Nedokončan objekt

Ker smo v našem glasilu objavili pismo bralca, ki se sprašuje o smislu in financiranju lesene skulpture na Bledu, so na sejah pojasnili:

Krajevna skupnost Bled je obvestila, da je lesena skulptura skupine IX, ki je stoji pred Festivalno dvorano mojstrska naloga Kolmana iz Zgoše, študenta III. stopnje akademije za upodabljačo umetnost.

Omenjena skulptura je bila postavljena na podlagi dogovora med krajevno skupnostjo Bled in Turističnim društvom Bled. O zadevi je sklepal svet krajevne skupnosti Bled. Priporočilo za postavitev je dal pismeno dekan akademije za upodabljačo umetnost, lokacija pa je bila soglasno dogovorjena tudi s predstavnikom muzeja. Sredstva za postavitev spomenika so prispevali: krajevna skupnost Bled v višini 50.000 dinarjev in Turistično dru-

štvo Bled v višini 50.000 dinarjev. Odborena in izplačana sredstva so pokrila le material, vse ostale stroške je nosil nosilec naloge. Skupščina občine pa k postavitvi spomenika ni prispevala sredstev.

Na seji zbora krajevnih skupnosti so se menili o delegatskih vprašanjih, o razpadajočih objektih v Bohinjski Bistrici, krajevna skupnost Ribno pa je ponovno vprašala, kako je s prenosom lastninske pravice na združenem domu Ribno, obenem pa sprašuje, za kakšne namene je zgrajen most preko Save pri Šopcu, ker krajevna skupnost Ribno ni dala nobenega soglasja.

Delegacija krajevne skupnosti Kropa je vprašala, kako je z dostavo pošte v krajevni skupnosti, saj imajo krajsani težave. Zgodi se, da pošta kasni in zato krajsani zahtevajo, da se uredi redna dostava pošte v krajevni skupnosti.

KAREL LESKOVEC
TRNULJE

12

Reza je dobro vedela, kam sta gospodarja odšla. Ze kmalu po kosilu sta se s črnim zapravljenčkom odpeljala v goste nekam v sosednjo vas. »Pred večerom jih ne bo nazaj. To vem po tem, ker mi je gospodinja naročila, kaj naj skuham za večerjo,« mi je zaupala. Torej ugodna priložnost za moj namen.

Nisem po naključju vrgel oči ravno na gospodarjevo kolo. Bilo je že staro in je prestalo že marsikakšno nesrečo. Če bi jo morebiti kje pogrnili, se mu ne bi dosti poznalo, ker je bilo že tako obdrgnjeno, da bi komaj dognal, kakšne barve je. Da ga gospodar nikdar ne zaklepa, sem tudi, dobro vedel, saj ni bilo dne, da si ga nisem ogledoval. Vedno je stalo v veži, naslonjeno na zid. Ko mi je Reza zagotovila, da o tem ne bo črhnila nikomur niti besedice in da bo malo popazila, da me ne bi zalotil kdo, ki bi lahko kaj izblebetal, sem postal nestrpen in nisem mogel zdržati niti trenutka več. Vstal sem, zakoračil čez dvorišče in kot tat smuknil v temno vežo, kjer je bilo kolo kot po navadi naslonjeno na zid. Kar objel bi ga, tako sem se ga razveselil. Zagrabil sem ga za roge in že sva bila na dvorišču.

Hlapec je imel skoraj novo športno kolo, ali bog ne daj, da bi mi prišlo na pamet, da bi se obehal nanj. To je bilo vse njegovo bogastvo. Če se bom učil voziti, potem bo to gospodarjevo kolo. Kolikokrat sem že poprej tako sklenil! V hlevu je imel štiriindvajset glav živine in štiri konje, in kaj potem pomeni zanj tako stara razbitina? Tako sem modroval jaz, gospodar pa je mislil drugače.

Dvorišče je z gornjega konca malo viselo in je bilo kar pripravno za moje učenje. Dvakrat, morda trikrat sem ga peljal gor in dol po dvorišču kar za ročaje. Malo sem se ga moral privaditi. Potem sem se opogumil in sedel na okvir. Z eno nogo sem se vedno drgnil po zemlji, da se ne bi prekucnil na drugo stran. V začetku sva bila oba strašansko nerodna, kakor da nama najbrž ni usojeno, da se bova sploh kdaj vozila skupaj. Tako sem sodil prvi dve uri, kolikor sem ga vozil po dvorišču. Potem sem kmalu spoznal, da to le ne bo tako težka stvar in da se bova kmalu privadila drug na drugega. Še Reza mi je nekajkrat priskočila na pomoč in me s strani krepko podprla, če sem se le preveč nagnil.

Tista prva vožnja me je tako prevzela, da se potem še v sanjah nisem ločil od kolesa. Gospodar sploh ni opazil, da si je kdo sposojal kolo, ko je bil zdoma. Še nekaj nedelj sem si ga sposodil in kolo mi je steklo. Kasneje se nisem več vozil samo po dvorišču, zapeljal sem na veliko cesto. Zdelo se mi je, da vozim tako kot malokdo. Ko sem se na njem že udomačil, nisem čakal samo na nedeljsko popoldne, temveč sem ga zapeljal iz veže, če je gospodar le odnesel pete od doma.

Pravijo, da nihče ne more obvladati vožnje s kolesom, dokler je vsaj enkrat dobro ne pogrne. Da je to res, sem izkusil na svoji koži neke nedelje. Kot že večkrat, sem kolo tudi tisto popoldne pripeljal iz veže. Zajahal sem ga že kar na dvorišču in švignil mimo hišnega vogala naravnost na cesto. Kako možat sem se zazdel sam sebi.

Odpeljal sem se v sosednjo vas k prijatelju, ki je prav tako služil za pastirja in je bil doma iz naše vasi. Samo po sebi je razumljivo, da mora tudi on zvedeti, kako znam vrteti kolo. Vse je šlo v redu, vozil sem, da si bolj ne bi mogel želeli. Bel cestni prah se je izmikal izpod koles in se dvigal v rahlo sivkasto meglico.

Blizu prijateljeve domačije se je cesta spuščala malo navzdol, zato sem se hitreje zdrvel. Na kolesu sem bil že tako trden, kakor da sedim na lojtrskem vozu, ki se ni še nikdar na taki cesti prevrnil. Ko sem se z vso naglico blizal hiši, sem gledal okrog sebe, če je kdo na dvorišču ali na vrtu, da bi me videl, kako imenitno se znam voziti.

öbramba

öbramba

öbramba

öbramba

33 Radovan Timotijević

I. DESANT NA DRVAR
ALI SKOK V PRAZNO

General Leyser je te podatke posredoval generalu armade generalu Rendulicu. Ob tej priložnosti mu je Rendulic sporočil, da je 13. SS-gorski polk določil svojo 11. četo za »posebno enoto za zajetje«. Četi so dodali še pionirski oddelek s posebej izbranimi diverzanti, ki so se dobro spoznali na razstreliva. Nemci so to četo imenovali tudi »specialni komandos«.

»Kje je sedaj ta komandos?« je vprašal Leyser Rendulica.

»V gozdovih na planini Dimitor. Zvečer ob tri četrt na devet pa bo krenil čez gozdove v vas Potoki. Z njimi bo odšlo na pot tudi nekaj »divjih lovcev« poročnika Kirchnerja v vlogi vodnikov. Ukazano jim je, naj najprej ugotovijo, v kateri hiši se zadržuje Vrhovni štab in naj ga zajamejo. Če ne bodo mogli drugače, naj pa kar vso hišo poženejo v zrak,« je dejal Rendulic.

Toda general Rendulic ni bil natančno obveščen, odkod bodo krenili komandos proti vasi Potoki in Uvala. Zato je nekajkrat zahteval od SS-gruppenführerja Oberkampfa, komandanta 7. SS-divizije, naj čimprej izve,

kje je ta četa. Toda od komandosov tudi še naslednjega dne, 27. maja, ni bilo nobenih poročil. »Divji lovci« in esesovci so se prebijali skozi gozd, da bi naše enote v Potokih in Uvali napadli v hrbet. Toda vse do zore 28. maja se Nemci niso mogli prebiti, ker so nekajkrat naleteli na zasede naših enot in bili zavrženi.

»KONJEV SKOK« NA VAS POTOKI

Za nemško vrhovno poveljstvo je bilo še prezgodaj, da bi se zadovoljili z neuspehom operacije »konjev skok«. V Berghofu so še vedno upali, da je mogoče cilj uresničiti, če bi operacijo obnovili v nekoliko spremenjeni obliki in brez padalcev. Feldmaršal Keitel je o tem razgovarjal s feldmaršalom von Weichsom, komandantom Jugovzhoda. Sporočil mu je Hitlerjev ukaz, von Weichs pa je 27. maja popoldne v zvezi s tem imel dolg pogovor z generalom Rendulicom.

Sedaj bi morali vse naše sile poslati tja, kamor sta se napotila Tito in vrhovni štab. Vse druge premike proti Drvarju ustavite. Enote, ki še niso prispele tja, preusmerite na

območje Potoki-Uvala. Vrhovno poveljstvo zahteva bliskovito akcijo,« je dejal von Weichs.

»Gospod feldmaršal, sovražnik se prebija skozi našo razporeditev in se ponovno pripravlja na napad,« ga je opozoril Rendulic. »Ali naj ta manever paraliziramo? V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bomo obkoljeni,« je dejal.

»Ne ozirajte se na naše zaledje, boke in garnizone morajo jutri vsi kreniti v napad,« je nadaljeval von Weichs. »Odpoveste vse druge napade in preključite že odposlane ukaze.«

Rendulic je nemudoma začel izvajati ukaz. Najprej je razposlal predhodno zapoved in ukazal, da morajo biti vse enote do noči pripravljene na najtežavnejši pohod in boj.

Kar sam je narekoval zapoved načelniku svojega operativnega oddelka polkovniku von Varnbülerju. Uvodoma je dejal, da so Tito, Vrhovni štab ter 1. in 5. korpus v rajonu Uvala-Potoki, med Uncem in Sano, nato pa je način izvedbe napada odredil takole:

• Oklepni grenadirski jutrišnji bataljon iz Ključa naj prek vasi Jesenovac udari s severa vzdolž železniške proge na vas Potoki. S severozahoda naj se vasi Potoki blizu 92. motorizirani polk iz smeri Bosanskega Petrovca, prav tako vzdolž železniške proge in skozi gozdove. Izvidniški 105. SS-bataljon in izvidniški bataljon 369. divizije pa naj se proti vasi Potoki čimprej prebija iz smeri Bosanskega Grahovega, Priluka in Glamoča.

• Izvidniški bataljon 7. SS-divizije naj neha napadati štab 5. udarnega korpusa in

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH
KRAJIH IN LJUDEH
NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(53. zapis)

Kar ne morem in ne morem se posloviti od Tomačevega in od misli na zlo usodo, ki je tamkaj, v bližini tekoči Savi, ugasnila življenje Matiji Čopu. Učenemu možu, ki je govoril jezike vse Evrope. Ježiški rojak Fran Levec je po Čopovih spricvalih celo ugotovil, da je učeni Zirovničan govoril in pisal v kar 19 jezikih! Vsekakor je bil Matija Čop eden od največjih slovenskih poliglotov (ljudi, posebno nadarjenih za učenje številnih tujih jezikov – v novejšem času je bil tak, nedavno umrl, dr. Ferdinand Kollednik, ki je številna slovenska knjižna dela prevajal v mnoge tuje jezike).

Rad bi še opozoril na nenavadno napisano vrstico v Prešernovi žalostinki umrlemu prijatelju. Kdor jo prečita počasi, s poudarkom in smiselno, kar sliši, kako besedilo slika šum savskih valov in vrtincev:

V Save dereče valov tam vrtinčinah
smrt te zasači.

Nisem pa omenjal takratnih natolcev in sumnic, da Kastelic ni dovolj pomagal utaplajočemu se prijatelju. Pač mu je molil drog (ali »lato iz nekega bližnjega plotu«), ki ga pa Čop ni mogel doseči. Ko pa se je oprijel nekih korenin, je šele Kastelic stekel v vas, klicati na pomoč. A, bilo je že prepozno. Kap v vodi je največkrat dokončna smrt. Saj vsi viri govorijo, da se utopljenec ni več zbudil iz nezvesti, četudi so domačini prenesli truplo kar najhitreje pod dreve v sadnem vrtu Kovačeve gostilne na Tomačevem. Tudi zdravnik je lahko ugotovil le naglo kap.

O tem prenosu Čopovega trupla od Save h Rotarjevi gostilni preberemo bolj natančno v prvem delu Schumijevega Arhiva, str. 37: »Dne 6. julija 1835 so prinesli sem od Save Čopovo truplo ter ga položili na trato med cesto in hišo, med orehom in pod okno sobe nad vinsko kletjo.«

Sestra pesnikova, Katra Prešeren, ki je bratu gospodinjila, je takole govorila o Čopu:

»Matija je bil njegov najboljši prijatelj, vselej se mi je tako zdelo, da je s Čopom izgubil na zemlji vse, kar je imel. Čopova modrost je bila v letih, v letih sta si bila nekaj narazen; pa prav tako vem, da sta se tikala. Dela je bil Čop živ, ni šel dober kamor drugam, kot vsak dober k njemu. Ali pa je tudi Čop k nam prišel. Takrat je bilo tako fletno, meni je rekel vselej gospodinjica. Čop je bil lepega zadržanja. Bil je v tako dobrem imenu; pa je bil tudi vreden takega imena.«

STARE IN NOVE PODOBE

Rad bi v teh zapisih, ki so res le bolj bežni vtisi (tj. impresije) s poti po gorenjskih krajih, v podobah prikazal tudi sedanje stanje nekaterih za našo kulturno zgodovino pomembnih hiš. Resda imam v svojih predalih nekaj starih upodobitev – ko pa kraj obiščem in primerjam sliko s sedanjim stanjem – je razlika zelo zelo velika. Zahteve časa in prometna varnost (primer: ker so bila stara vhodna vrata gostilne »Pri ruskem carju« situirana na pročelju ob zelo prometni cesti, so morali urediti vhod v gostilno s stranskega, dvorišnega pročelja, kjer je sedaj tudi parkirišče).

Književni zgodovinar, jezikoslovesni pisatelj in urednik Fran Levec 1846 na Ježici, umrl 1916 v Ljubljani

Gostilna Pri Kovaču na Tomačevem pa je sploh spremenila svoje staro lice. Le ime je ostalo. In sicer na pesnikovo dvorjenje krčmarja hčeram – pa žalosten spomin na utopljenca Matijo Čopa, ki se pa Save moške najprej sem zanesli.

Ob prvi priložnosti si bom moral oskrbeti nove slike znanih hiš – kakršne so sedaj.

Morda bo kdaj treba načeti v sanje, zakaj ne obiščemo kraja, v katere so nekoč vodile pesnikove stopinje. In za katere je izpričano, da je pesnik tamkaj nekaj časa živel. Častna izjema: dolenski Kopanj in Ribnica, pa stara Komenda na Polzeli, nekaj v Ljubljani, ena na Dunaju, pa Vrbi in v Kranju – nobenega minka pa ni na Skaručni, ne na pri Litiji, ne v Borovnici, ne na žalski Gorici, ne na Smarni gori v Celovcu, ne v Blatogradu, tud Prežek ne, na Ježici tudi ne – kakor pa premo v Kranju v Ljubljani. Druge v svetu velike sinove vse drugače čast. Sicer pa star rek pravi: »Narod svojih velmož ne časti, jih vredni!«

ZASLUŽNI FRAN LEVEC

Najbrž sem narobe streljal sem v enem od prejšnjih pisov Fran Leveca le na to in le bežno onani.

Veliki naš rojak, domačin in je živel pravzaprav le za slavo in gih. Ze v dunajskem Zvonu v drugi polovici prejšnjega stoletja pričel odkrivati pomen slovenskih kulturnih velikanov (Vodnika, šerna, Čopa in Jenka, pozneje Erjavca, Levstika, Valjavca in seskega) in napisal njihove prve širše »životopise«. Se prejšnji kot domači učitelj na Brdu pri Kovci pridobil svojega gosposkega Janka Kersnika za pisatelja slovensčini (prej je Kersnik pesnik nemščini). Pritegnil pa je, kot v literarne revije Ljubljanski in kot dolgoletni predsednik Slovenske Maticе k intenzivnejšemu delu tudi Janeza Trnina Janeza Mencingerja.

Za prešernoslovje je Levčev posebej pomembno. Ohranil nam izvornik (original) slovite Gošteinove upodobitve pesnika šerna, ki velja kljub vsem pomikom (portret je slikan po pesnikovi smrti, po spominu) še vedno za tako »pravo pesnikovo podobo« uvidevnosti Levčeve najmlajše hčerke Anke Levec, si je dragoceno podobo pridobil Prešernov minski muzej v Kranju, ki je sedaj skrbno hrani.

naj skuša priti do vasi Potoki neposredno skozi gozdove iz severovzhodne smeri. B skupina generala Aldriana, okrepjena s vidniškim bataljonom, bo napadala jugozahodne smeri prek Prekaj. Pri »Brandenburg« pa naj najprej zajame 8. udarnega korpusa v Tičevem, nato pa Prekaje pohiti proti vasi Potoki.

• Okrepljeni 13. SS-polk naj se pri skoki gozdove kot ve in zna in se pri M potaji proletarjem za hrbtom ter se v Potoki približa iz jugovzhodne smeri gozdne železniške proge.

Tak je bil najnovejši nemški načrt »vega skoka«. Rendulicova zapoved je končana 27. maja ob desetih zvečer. Pr deno je bilo, da se napad začne nasled dne ob pol petih zjutraj.

»Na koncu, Varnbüler, napišite še besedilo, ki pa ga podčrtajte,« je dejal Rendulic in začel narekovati:

»Uspeh je odvisen samo od hitrosti premikov. Od vseh komandantov pričam skrajno odločnost, pogum, sposobnost improviziranja ter nepopustljivost do spodrejenih enot.«

V naslednjih dvajsetih minutah je zaprejel general von Leyser, po radiu pa posredovali tudi vsem podrejenim komandantom. Začela se je divja dirka, čeprav Leyser ni vedel, kakšen cilj imajo podrejeni niso vedeli, kakšen cilj imajo njihovo divjanje čez najtežavnejše planine Klekovače.

Ing. Pavle Hafner:

kaj so jedli naši dedje

GOBE

V preteklih časih so bili naši gozdovi polni gob. Največ je bilo jurčkov. Gobe je nabirala kmečka mladež. Pri vsaki hiši so pod napušči visele velike rete, na katerih so se sušile narezane gobe. Sušili so samo jurčke. V Selški in Poljanski dolini je dobro cvetela trgovina s suhimi gobami. Letno so iz naših krajev izvozili 3 do 4 tone suhih gob. To je velika količina, kajti suha goba je zelo lahka. Iz ostalih gob, listič in golobic so gospodinje pripravljale domače jedi.

Kako so včasih sušili gobe? Sušili so samo dobre, zdrave, nečrvice jurčke. Kupci so pri prevzemu gobe razprostrli na ponjavo in jih sortirali po kvaliteti. Cena posamezne kvalitete je bistveno odstopala. Gobam so odstranili trosnice in izrezali vsa poškodovana mesta. Oči-

ščene gobe so narezali na bolj debele lističe in jih naložili na velike rete ali na čiste deske. Na rešetih so se gobe bolje in lepše sušile, ker so bile bolj izpostavljene zraku. Med sušenjem so jih večkrat obrnili. Hranili so jih v platnenih vrečah. Vreče pa so imeli v suhem prostoru, da se niso navlažile in da gobe niso postale mehke; take so se hitro skvarile. Pazili pa so tudi, da se v njih niso zaredili molji, kar se kaj rado zgodi. Suha goba mora biti svetlo rumene, sive barve in mora prijetno dišati.

KMEČKA GOBOVA JUHA

Zanjo potrebujemo 25 dag različnih gob, 5 dag masčobe, 2 dag moke, 10 dag krompirja, 3 dag nasekljane čebule, strok česna, lovorov list, sol, poper, kis in zelen peteršilj.

Olupljen krompir razrežemo na kockice in skuhamo v slani vodi z dodatkom lovorovega lista. Očiščene gobe narežemo na lističe in jih dodamo krompirju. Nasekljano čebulo stekleno opravimo na masčobi, pomokamo in dodamo nasekljan česen. V na pol kuhano juho damo narejeno prežganje s čebulo, premešamo, posolimo, popopravimo in po okusu okisamo. Kuhamo toliko časa, da so gobe dobro prekuhanne in mehke.

H gobovi juhi ponudimo zabeljene ajdove žgance.

MEŠČANSKA GOBOVA JUHA

Potrebujemo 25 dag mešanih gob, 5 dag masčobe, 3 dag nasekljane čebule, kavno žličko moke, strok česna, lovorov list, kavno žličko limoninega soka, 1 rumenjaki, nekaj žlic kisle smetane, in mleka, sol, poper.

Gobe očistimo, zrežemo na lističe in prevremo v slani vodi, odcedimo in z nožem nasekljamo. V kozico damo masčobo in nasekljano čebulo ter jo stekleno opravimo. Dodamo gobe in jih prepražimo. Med praženjem jih pokapamo z limoninim sokom. Potrosimo jih z moko, še nekoliko prepražimo in zalijemo s kostno juho ali z juho iz kocke. Dobro prevremo. V skodelici razžvrkljamo kisló smetano, ki smo ji dodali nekoliko mleka in rumenjaki in prilijemo k juhi. Juha ne sme več zavreti, temveč jo samo na zmernem ognju nekaj časa pogrevamo. Po

okusu dosolimo in popramo ter dodamo sesekljan česen.

K juhi ponudimo ocvrte kruhke

GOBE S SLANINO

Vzamemo 8 dag mesnate suhe slanice, pol kilograma jurčkov, dve jedilni žlici nasekljane čebule, sok od polovice limone, lovorov list, strok česna, sol in poper.

Slanino narežemo na kockice. Če je slanina zelo mesnata, dodamo nekoliko svinjske masčobe. Slanino steklasto popražimo in dodamo nasekljano čebulo, prepražimo in dodamo na lističe narezane poparjene gobe. Med praženjem gobe pokapamo z limono. (Pojasnilo: gobe moramo med praženjem vedno pokapati z limoninim sokom. Limonina kislina sproži gobjo aromo!) Dodamo lovorov list, nalahko posolimo (ker je slanina že slana), popopravimo in dodamo nasekljan česen. Na koncu prilijemo nekaj jedilnih žlic goveje juhe.

PRI JEDEH IZ GOB SI ZAPOMNITE SLEDEČE NASVETE:

Kuhajte samo tiste gobe, za katere ste popolnoma prepričani, da niso strupene.

Uporabljajte samo sveže gobe. Če hočete gobe shraniti za dan ali dva kasneje, jih očistite, zrežite na listke, blanširajte in shranite v zamrzovalni skrinji, ne v hladilnikovem zamrzovalniku.

Gobje jedi so samo priloga, ne pa glavna jed.

K jedem iz gob ni priporočljivo piti vino. Strogo prepovedano je piti temna vina, ki vsebujejo tanin.

Naši predniki so jedli mnogo jedi iz gob. Gospodinje so najraje pripravljale gobovo juho, ki je tudi po mojem mnenju najbolj okusna gobja jed.

Več delovnega prostora v kuhinji – Na eni zadnjih razstav pohištva v Nemčiji so pokazali tudi kuhinjo, ki bi si jo zaradi svoje praktičnosti rada omislila tudi marsikatera naša gospodinja. Kako hitro nam vedno zmanjka delovne mize! Program na sliki pa je narejen tako, da so omarice porinjene v sredo kuhinje, na katerih pridobi gospodinja veliko delovno mizo, ob straneh pa omarice in predale. Le kuhinja mora biti malo širša.

M. Mességué: Narava ima zmeraj prav sliva

Če smo rekli, da mora biti prvo drevo v vašem vrtu jablana, drugo češnja, mora biti tretje sliva. Njeni sadovi človeka spodbujajo h gibanju, dajejo mu moč in mu krepijo živce, zato jo priporočam vsem tistim, ki so tako ali drugače preobremenjeni, ter vrhunskim športnikom.

Sok sveže slive je rahlo odvajalen. Kompot iz suhih sliv na tešče takoj uredi vsako zapoko, ki je potem ni treba zdraviti še z zdravili.

Zaradi umne reklame je doživela zdaj češnja nov vzpon. To me zelo veseli, zakaj tako dobivamo nove recepte in izvemo, kako je mogoče ta sadež pripraviti na nešteto načinov. Priporočam vam, da jeste kolikor mogoče pogosto te lepe, v soncu dozorele sadeže. Če ste dovolj potrpežljivi, sami posušite češnje s svojega vrta in si tako pripravite zalogo za zimo.

Natrgajte si tudi liste vaših sliv. Iz njih si lahko pripravite čaj, ker prav tako kot sadeži učinkujejo odvajalno in pospešujejo izločanje vode.

zahvala

Ko smo zadnjič poprosili naše bralce, da nam sporoče, kako so včasih iz toja kuhali mlo, se nam jih je oglasilo več. Vendar uporabili smo napotke Dorce Kralj iz Tržiča, ki je bila prva. Recepti so več ali manj enaki, pa zato ne bomo objavili vseh ostalih. Pri srčno se zahvaljujemo vsem, ki so se na našo prošnjo odzvali, pa prosimo, naj ne zamerijo, da njihovi nasveti tokrat ne bodo objavljeni. Upamo tudi, da se nam bodo še oglasili, ko bomo spet poprosili za kaj podobnega.

moderna kuhinja

»Danes zjutraj me je čudno začelo tiščati v vratu, pa ne popusti in ne popusti...«

Padec brez posledic

Opisal vam bo dogodek, ki se je v nesreči srečno končal. Nekega nedeljskega popoldneva so prišli k nam znanci iz Skofje Loke. Z otrokoma smo se takoj domenili, da se bomo šli skrivati.

Vseposvoda smo se skrivali. Večkrat smo šli tudi na hlev. Bilo je zabavno in lepo, dokler nas ni sestra Marta dobila vse na kupu. Vse, razen Bedija, je pustila. Bedi je bil njen plen. On pa se ni dal kar tako. Hotel je iti. Ker je misli, da ji bo lahko ušel na drugi strani hleva, je hitro stekel tja, nato pa brez sledu izginil. Marta je za-

Zadnji avgustovski dnevi

Zadnje dni avgusta sem preživel pri stricu na Dobravi. Tam sem pasel ovce in pobiral alve. Igral sem se z mačkom in pazil na Jerneja, ki je moj bratranec. Imel sem tudi rekord v pobiranju jabolk. Zvečer sem gledal filme in druge oddaje. Ko sem zjutraj vstal, mi vstajanje namreč nisem imel rekorda, sem malo bolj zaspano zajtrkoval in nato sem pazil ovce, da niso delale škode. Večkrat sem odvezal tudi psa Cigota, da sva se podila po gozdu. Popoldne sem hodil igrati namizni tenis na Srednjo Dobravo. Tako so hitro minili lepi dnevi in do šole je manjkal samo še en dan. Pa še ta je bil bolj delaven, saj sem moral narediti zvezke in pospraviti svojo sobo.

Ko tako razmišljam, pridem do zaključka, da so tudi počitnice brez morja prijetne, če jih le znaš izkoristiti.

Ožibej Černe,
5. b r. osn. šole
A. T. Linhart
Radovljica

kričala. Padca pa ni mogla preprečiti. Bedi je padel v štiri metre globoko lisnico, ki je bila takrat skoraj prazna. Ni se poškodoval. Ko je Marta prišla iz hleva, je bil Bedi pri svojih starših in veselo pripovedoval, kaj se mu je zgodilo.

Večjo smolo pa je imel mlajši brat Bojan. Ta je tekel po travniku in se zaletel naravnost v drevo. Iz nosu mu je začela teči kri. Na koncu se je vse srečno izteklo. Vendar tega dogodka ne bom kmalu pozabil, saj je bil poln smeha in veselja.

Janez Kožuh,
3. b r. osn. šole
Peter Kavčič
Skofja Loka

S kanujem na otok

Počitnice sem preživel na morju, v Puli. Tja hodimo že več let in imam zato veliko prijateljev. Z Jernejem sva se dogovorila, da se bova naslednjega dne odpeljala s kanujem na otok. S seboj sva vzela malico, masko in plavuti. Ko sva priveslala k otoku, sva bila utrujena. Odločila sva se, da se izkrcava in malo odpočijeva. Nenadoma pa sva zaslišala vpitje. Odšla sva pogledat, kaj se dogaja. Videla sva otroke, ki so skakali z visoke pečine v morje. Tudi midva sva poskusila in uspelo nama je. Ko sva se vracala okoli otoka, sva zagledala morskotočino. Privezala sva čoln, vzela masko in plavuti in se začela potapljati. Na morskem dnu sva opazila ježke. Sklenila sva, da vzameva vsak po enega. Ježi imajo velike bele zobe, ki jih lahko nabere na vrvice in nosiš kot okras okoli vratu. Ponosna sva razkazovala plen, ki sva ga pridobila.

Barbara Peteh,
5. a r. osn. šole
heroja Bračiča Tržič

NAGRADNA UGANKA

Krat jo zamenjujejo z mnogo ostrejšim ameriškim nogometom. Čeprav vsebuje prvine sodobnega nogometa, se od njega zelo razlikuje. Pri njej namreč igra točkuje. Igralci si med igro prizadevajo žogo čim večkrat položiti v nasprotnikovo polje oziroma jo breniti prek prečne letvice. Za to igro je značilno pravilo, ki preprečuje podajanje žoge naprej, obeležje pa ji dajejo tudi »gneče«, na videz neorganizirane, toda točno določene formacije igralcev.

Kako se igra imenuje? Odgovore pošljite do 16. oktobra na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 – nagradna uganka. Izžrebanec bo prejel kapico z Glasovim Jako.

Potep po ljubljanskih ulicah

Sonce je že nekaj časa gredo ljubljanski beton, ko so ulice oživle. Solarji so se predajali zadnjim užitek počitnic. Z bratranec Mihom sva se že naveličala kopanja in žoge, pa sva jo mahnila na potep. Vneto sva pritiskala na pedala in požirala cestni prah. Mogoče ne hiše v varstvu kostanjev in bukev v starem delu mesta so mi vzburile domišljijo. Prav lahko sem si predstavljal, kako so se to ted nekaj sprehajali gospodje s klobuki in gosposi- ne s sončniki.

In že sva bila pri tako opevani Ljubljani. Meni se ni zdela kaj posebnega, mislil sem si: »Je pa že lepša naša Kokra. Čista je in polna rib. Toda, kako dolgo še?« Mnogo zanimivejši pa so mostovi čez Ljubljanico, še posebej tisti pri gostilni Zlata ladja, kjer sva se z Mihom tudi malo odpočila in se odžejala s hladno coca colo.

Sonce je že pošteno pripekalo, ko sva se smukala okrog stojnice na ljubljanski tržnici. To je bilo vpitja in mahnanja z rokami! Temperamentni branje nje niso prav nič skrivali svoje vroče krvi. Zlato rumene hruške so bile tako vabljive, da se nisem mogel upreti in sem zanje odšel še zadnje dinarje, ki sem jih imel v žepu. Sem pač podeželan! Zato sem želel iz tega vrveža v gozd, a na žalost v Ljubljani tega ni na pretek. Z Mihom sva se zatekla v njegovo sobico, kjer sva vzeela v roke stripe in jih začela v miru prebirati.

Tako je minil dan, ki se ga bom s sladko otožnostjo še dolgo spominjal, ko bom v hladnih jesenskih jutrih še ves zaspan hitel v solo.

Andi Mohorič,
7. a r. osn. šole
Matija Valjavec
Preddvor

Pobirali smo krompir

Zopet se je začelo šolsko leto. Knjige, zvezki, klopi in stoli so nas že nestrno pričakovali. Vse se je začelo znova: obravnavanje snovi, spraševanje in kontrolne vaje. Vendar nas ni skrbelo le to. Čakali smo dneva, ko naj bi šli pobirati krompir.

Bilo je lepo septembrsko jutro. Dogovorili smo se, da se ob osmih dobimo na golfu. Tam so nas najzgodnejši že čakali. Porazdelili smo se in odšli na njivo, polno krompirja. Tu je bil tudi že tovariš Toman s traktorjem. Nič nismo odlašali. Pridno smo začeli pobirati. Delo vsem najprej ni šlo dobro od rok. Ko pa smo nekaj časa delali, ni bilo med nami nobene razlike več.

Naše misli so se kot filmski trak zavrtle nazaj, v april. Kmetijsko živilski kombinat Kranj je tu preoral velik travnik. Tako je dobil novo obdelovalno površino. V zemlji je bilo mnogo kamenja, zato so nas zaprosili za pomoč. Radi smo jim pomagali. Kamenje smo nalagali na kupe, delavci pa so jih s traktorji odvažali. Za to delovno akcijo nam je KZK podaril en hektar njive. To pa je bil prvi korak v naše poljedelstvo. Seveda ne smemo prezreti tovariša Tomana in njegovega sina Janja, ki sta nam bila s traktorjem vedno na voljo. Učenci in učitelji se jima zahvaljujemo za pomoč.

In kaj naj bi imeli na njivi? Odločili smo se za čebulo, fižol in krompir. Čebulo in fižol smo že pospravili, v soboto, 11. septembra, pa smo pobrali še krompir.

Sonce je začelo močnejše pripekati. Med kratkim počitkom smo se zavlekli v senco in se osvežili z malinovcem. Čeprav malo utrujeni, smo zopet odšli na delo. Zmanjkalo nam je vztrajnosti in volje. Tovariši so nas na vse načine bodrili. V zvoniku je zvonil odbil poldne. Drug za drugim smo hodili v senco, njiva pa je bila še vedno polna krompirja. Končno je prišel tudi hišnik s težko pričakovano malico. Dodobra smo se najedli in napili. Volja se nam je počasi vracala in v senci lesk smo zapeli. Skupina učencev je

sestavila pesmice o krompirju, o poljedelstvu in o kmetijstvu, drugi pa so se jih hitro naučili. Ob pesmi nam je šlo delo hitreje in lažje od rok. Nič več nismo tožili o vročini in utrujenosti, zagnali smo se in prišli do konca. Jani je šel še enkrat čez vso njivo in jo prebral, mi pa smo hodili za njim in pobirali zadnji krompir.

Izmučeni smo se odpravili proti domovom. Veseli smo bili, da smo delo končali in da smo sami pridelali krompir. Pri tem delu smo spoznali, da je poljedelstvo oziroma kmetijstvo težka in zahtevna gospodarska panoga in da delo na kmetiji ni lahko. Ponosni pa smo, ker smo prva šola na Gorenjskem s svojo njivo in ker bodo tudi naša šolska kosila cenejša, saj imamo uskladiščnega kar trinajst ton krompirja.

Špela Medvešek,
8. a r. osn. šole
Gorenjski odred Žirovnica

Vožnja z ladjo

Bil je lep sončen dan. Tovaršica nas je vprašala, če se hočemo peljati z ladjo. Vsi smo bili za to.

Naslednji dan je ladja odpeljala iz Pinete v Novigrad. Bili smo zelo veseli, posebno še tisti, ki se nikoli prej niso peljali z ladjo. Peljali smo se do mesta, kjer smo lahko kupili sladkarije ali nakit. Čez eno uro se je ladja vrnila, toda bili smo neprijetno presenečeni, ker nas ni peljala. Morje je bilo preveč razburkano, zato smo morali najeti peš. Med potjo je bilo zelo vroče in ko smo se vrnili v letovišče, smo si oddahnili.

Čeprav utrujeni, smo bili veseli, da smo se vsaj v eno stran peljali z ladjo.

Andreja Primožič,
5. a r. osn. šole
heroja Bračiča Tržič

Biser sredi gozdov

Le malokdo, razen domačinov, najbrž ve, da se pri žirovskem združenem domu odcepi pot v Račevo, čudovito zeleno dolino, nekaj kolometrov dolgo, ki se pri Podlescu zoži v ozko grapo in se malo pred Smrečjem spet odpre v poraščeno planoto iz katere žari Smreško jezero. Dolgo je mirno in osamljeno ležalo sredi gozdov, saj so redki kmečki domovi oddaljeni nekaj

sto metrov. Po vojni se mu povsem približala nova cesta Žiri-Račevo—Smrečje, ki je najbližja povezava žirovske kotline z Vrhniko in Ljubljano. Nekaj stran pa so zrastle tudi prve počitniške hišice.

Pred desetletji so imeli žirovski turistični delavci velike načrte, kako bi uredili jezero, da bi tam lahko počitnikovali in se rekreirali. Poleti je nam-

reč zelo toplo, saj se voda segreje tudi do 28 stopinj, pozimi pa zamrzne in je primerno za drsanje. Okolica je zelo primerna za kampiranje. Žal je vse ostalo le pri željah, čeprav žirovci zelo radi obiskujejo svoj naravni biser. Poleti je obrežje vedno živo, pozimi pa prav tako. Dobro ga poznajo tudi žirovski fantje, ki že po nekakšni tradiciji pripravljajo ob jezeru fantovščine, ki lahko trajajo ne le eno popoldne in noč, temveč se raztezajo od sobote tja do zgodnjih ponedeljkovih ur.

Najbrž zamisli o turizmu ob jezeru ne kaže kar pozabiti. Saj stroški za kamp in razvoj turizma ne bi bili veliki, kajti že narava je vse uredila tako, da bolje ne bi mogla. V okolici so lepe izletniške točke na Lavrovci in Vrh — Vrh svetih treh kraljev, od koder je razgled na Ljubljano, kjer so Polhograjski Dolomiti kot na dlani in koder je čudovit razgled tudi na Julijce. V gozdovih okoli jezera je veliko gob, po jasadah se pase srnjad, pogosto pa je videti tudi drobno divjad.

Se eno zanimivost velja omeniti. Tam okoli raste blagajev volčin, zelo redka rastlina, ki je zaščitena. Sprehajalec pa kaj lahko naleti tudi na bodiko, ki je prav tako zaščitena rastlina in je edina zimzelena listavec v teh krajih. Žal sta obe rastlini izredno zanimivi in pogosto se zgodi, da jih brezvestneži naberejo cela naročja.

Seveda je tu tudi voda za kopanje. Jezero je približno 100 metrov dolgo in dvajset metrov manj široko in globoko nekaj metrov. Res pa je voda v njem motna, vendar ne zaradi onesnaženja, temveč zaradi blatnega dna. Gladina voda se spreminja, odvisna

Ne le Smreško jezero in okolica, tudi dolina Račeve, po kateri teče reka Sava, so vredna ogleda in obiska

od vremena, čeprav jezero nima pritokov in tudi odtokov ne.

Čeprav se zdi, da je jezero malo znano, pa je že dolgo nazaj zanimalo pisce in raziskovalce pa tudi med ljudmi je znanih vrsta legend o njegovem nastanku. Ko piše Matevž Pečelin, so nekaj ljudi imenovali jezero Koroška luža. Bajne to zato, ker je bila na Vrh svetih treh kraljev znana romarska pot za Korošce. Ker jih je pot vodila mimo jezera, naj bi po njih dobilo ime. Pisatelj Lojze Zupanc pa ga v

knjigi Zlato pod Blegošem Račevsko jezero. Značilno ime se vedno uporablja med rejsi domačini.

Prav tako je pisatelj Loka iztrgal pozabi bajko o naslovu. Ljudje so nekaj pravih mestu, kjer danes leži jezero, stala bogata kmetija. Vse na pretek: žita in vina, masla. Le vode ni bilo, zato so jo prinesli iz Račeve. Kakor pa je bil bogat, tako je bil skop.

V bližini jezera so le tri osamljene hiše

Z vrtanjem do pitne vode

Prvo globinsko vrtanje za vodo v Straži nad Povljami obeta odkriti večje zaloge pitne vode — Naslednje leto bo kranjski Vodovod na ta način skušal odkriti vodo še na drugih področjih pod Storžičem — Tako odkrita voda bi bila rezerva za večje potrebe po pitni vodi v naslednjih letih, pokrila pa bi tudi sedanja občasna pomanjkanja vode v ceveh

POVLJE — Delavci Geološkega zavoda Slovenije so v peskokopu v Straži načeli že drugo vrtino, ki naj bi jih pripeljala do podtalne vode

Kranj — V peskokopu na Straži, streljaj nad Povljami, dan in noč brni vrtalni stroj, ki mu strežejo delavci Geološkega zavoda Slovenije. Že pred mesecem so zavrtali skozi gornji sloj gruščja pod kotom 40 stopinj proti nepropustni plasti do apnenca, kjer se zadržuje talnica. Ker kljub doseženi globini 153 metrov niso našli talne vode, so pred dnevi vrtino prestavili za kakih deset metrov in ponovno zavrtali tokrat pod kotom 15 stopinj in že po 27 metrih našli vodo. Ta sicer na tem z gruščjem pokritem področju izvira skoraj na vsakem koraku, od tu teče tudi Stražnica, vendar pa je to takoimeno vana prelivna voda, ki bi se jo z drenažnimi cevmi sicer dalo speljati proti Trsteniku, vendar pa bi

takšno zajetje potrebovalo zelo strogo zaščito pred površinskim onesnaženjem.

S sedanjo vrtino, ki je prvi primer takšnega načina iskanja pitne vode na Gorenjskem, pa hoče kranjski Vodovod poiskati večje zaloge pitne vode, ki so jo strokovnjaki v posebni študiji na tem področju napovedali. Pitna voda, do katere naj bi z vrtanjem prišli, naj bi sicer v prvi vrsti zadoščala za potrebe Trstenika. Tenetiš in okoliških krajev, saj sedanje zajetje z minimalnim pretokom 2 litrov na sekundo ne zadošča več, pipe pa se posebno v sušnih obdobjih v teh krajih posušijo, ob deževju pa voda rada zakali in je potrebno občasno kloriranje. Kot je povedal direktor kranjskega Vodovoda inž. Janez Frelih, bi voda s pretokom od 5 litrov na

sekundo zadoščala tudi za bodoče potrebe po vodi na tem področju.

«Seveda pričakujemo, da bodo zaloge pitne vode ob tej tektonski razpoki veliko večje. Preskrba z vodo namreč v kranjski občini postaja problematična, posebno v nekaterih predelih, kot je na primer Naklo do Dupelja, vode ni dovolj. Če bi tukaj v Straži našli večje zaloge podtalnice, bi lahko z vodovodnimi prevodami dovajali vodo tudi v napeljavo v Naklem, Strahinju, pa tudi na Golnik.»

Vrtine nad Povljami so začetek širših raziskav

zaradi pritiska privrela na dan po vstavljeni cementirani železni cevi. Postopek takšnega zajetja je najbolj enostaven, vodne zaloge pa tudi najbolj zaščitene pred površinskim onesnaženjem. Druga vrtina, ki je bolj obetavna od prve, saj so takoj našli vodo, je sicer nekaj težavnejša zaradi rahlejšega materiala in zato lahko napredujejo le po nekaj metrih v eni izmeni. Da gre za globinsko vodo, ne pa tisto, ki se steka malo pod površjem zemlje, je seveda treba kasneje določiti tudi z raziskavo kemijske sestave, za katero

Iskanje vodnih zalog z globinskim vrtanjem je prvi poskus take vrste na Gorenjskem. Delavci se pri vrtini izmenjujejo v treh izmenah

Foto: L. M.

vodnih zalog v severnih predelih kranjske občine, predvsem vzhodno od Povelj proti Bašlju in Potočam, tja do doline Kokre, vendar pa je tu za nadaljnje izkoriščanje vodnih zalog izpod hribov že meja, ki smo si jo postavili s preveliko urbanizacijo Krvavca. Prav zdaj sicer tečejo tudi poskusi, kako se bo z drenažnimi cevmi obneslo zajetje na še čistih vodah reke Kokre.

Vodja skupine delavcev ob vrtini Ladislav Štih je pokazal desetine metrov navrtanega, sortiranega kameninskega materiala, v katerem je lepo videti prve znake globinske cirkulacije vode kot strokovno pravijo zadrževanju vode v kameninskih razpokah globoko v zemlji. Skozi vrtino v te plasti bo voda

je značilen podatek o trdoti vode, pomembna pa je tudi temperatura, ki je običajno tam okoli 9 stopinj Celzija.

Če bodo raziskave drugih področij v severnem delu kranjske občine pokazale na velike zaloge vode, strokovnjaki celo menijo, da imajo takšna področja rezervne pitne vode le še redkokje, se bodo pri kranjskem Vodovodu verjetno že drugo leto odločili za nova globinska vrtanja v pobočja pod Storžičem. Za nadaljnji razvoj tako stanovanjske gradnje kot razvoj industrije je namreč pomemben podatek, ali imamo dovolj zalog pitne vode. Sorsko polje s podtalnico namreč za Kranj posebno zaradi prevelikih stroškov črpanja, ne predstavlja rezerve.

L. M.

Ko kmečko dvorišče postane avtocesta

Mostovi zblizujejo, pravimo. Tudi lepi novi kranjski Delavski most je zblizal obe strani Save. Mimogrede si zdaj iz Skofje Loke, iz Iskre na Laborah, iz Save na levem bregu Save, na Planini, v Čirčah, na cesti za Brnik, na kranjski tržnici. Vse lepši in prav, če ne bi bil tako nesrečno odrezan spodnji del, naselje Orehek in vse vasi ob desnem bregu Save prav do Mavčič in Podreče.

Zaradi novega mostu moraš iz Orehka prav na križišče na Labore, se tam obrniti nazaj proti Orehu in šele potem lahko zapelješ na most. Svojo stezico na most so dobili le pešci in kolesarji, čeprav so se kranjani ves čas potegovali, da bi dobili tudi svojo vpadnico na most. In če hočeš z mostu priti na Orehek, moraš spet najprej na Labore na križišče pa na Zasavsko cesto. Okrog »riti v varžet« pravijo ljudje.

In kot vsak studenec najde bližnjico, so si jo tudi Zasavci. Tisti, ki hoče po najkrajši poti do mostu, ne bo hodil na Labore pa potem zavijal nazaj, temveč jo ubere kar po orehovskih ulicah, čez Benčinovo dvorišče in na glavno cesto, od tu pa desno zavije na most. Tja se gre, toda nazaj grede je drugačna pesem. Na orehovski avtobusni postaji na cesti proti Ljubljani, kjer so dosedaj zavijali levo v vas, se je pojavil znak, da je tu preprosto zavijanje v levo. Sila kole lomi, pravijo, in naši soferji so si izsilili novo pot. Po ozki uličici in čez dvorišče Benčinove kmetije, čez staro ljubljansko cesto in po Kutinovi do trgovine, tam se pa priključijo na Zasavsko cesto. Pot je zares skrajšana, toda prebivalcem ob Kutinovi ulici in Benčinovi kmetiji je prinesla težke ure.

Zamislite si 2,5 metra široko asfaltirano ulico, vso obdano z živimi mejami, kajti vsa leta je bila namenjena le tamkajšnjim prebivalcem, ko se po njej zjutraj pred šestimi zapodi po dvesto in več avtomobilov. Najprej po ulici, na vrhu klanca pa horuk čez cesto in na kmetovo dvorišče, ki je polno kmečkega orodja, kajti brez njega kmet ne more. In potem z ozke uličice na glavno cesto. Pa tja grede se gre. Huje je, ko avtomobilist zavija na Benčinovo pot z glavne ceste. Če se postavi čisto na sredo ceste, ga ne more obiti noben avtobus ali kamion. In potem je tu napetih živcev, zaviranj, kletvic in strahu. Tu zavijati levo je pravo samomorilstvo. Pa vendar vztrajajo in tvegajo vedno znova. Nekajkrat

je že počilo. Tisti se ne vračajo. Toda vsi ostali še vedno pravi. Na Benčinovi kmetiji je pravega prometa onemogočeno delo. Hiša je postavljena na leži tik ob ulici. Hišno dvorišče praktično ulica. In ker je tako da se ne moreta srečati dva avtomobila, so se izogibali vse do praga, v njihov senik, pred vrata. Benčinovim res ni prišlo do drugega, kot da s kamni in s svojimi posesti. Pa ni slo in sesti. Le toliko prostora so obdržali, da so sploh lahko delali. Saj niti gnoja niso mogli varno pripeljati iz hleva na seno.

Prav take in podobne imajo stanovalci v Kutinovi, so si jo avtomobilisti izpodaljšek »avtoceste« mimo na pa na Zasavsko cesto. Tudi nikjer ne moreta srečati dva avtomobila. 400 metrov je dolga ovinkov ima, 2,5 metra je široka, sedaj mirna dvorišča, kjer so s skrbno igrali otroci, so danes izogibalnice avtomobilov.

A prometna ni le zjutraj, dve, ko se ljudje vračajo s se v pol ure zapodi po ulici avtomobilov. Tudi popoldne miru. Vsak, ki se popoldne v mesto, bo šel raje čez most, če se je namenil na trg ali drug spodnji konec mesta, uporabi parkirišče na Benčinovi. Noben pešec ni več Kutinovi ulici. Benčinovi koncu z živci. Pri tem pa stara Ljubljanska cesta, skozi Orehek, ostaja prazna.

Nekaj je treba storiti in Toda ne bo dovolj le postaviti vedane znake. Promet se speljati tako, da bo varen in da bi krajani Orehka, Dravskih zasavskih vasi imeli dostop na most in vrnitev. Saj je res, da nikoli ni pravih, da bodo tako od Orehovčani, Drulovčani in savi vseeno niso mislili. O črtih, ki so bili predloženi, da se bo zanje le kako drugo. Zda si utirajo poti vsi, vsak pa bi rad imel kar na Čeprav na račun miru in sokrajana.

Prizadeti krajani Orehka da je njihov primer edinstven v Jugoslaviji. Verjetno tudi Nekaj bo resnično treba.

S prvo vrtino so zavrtali 153 metrov globoko ter sicer našli vodo, vendar pa so se odločili za drug poskus vrtanja nekaj metrov proč, kjer je voda pritekla že po dvajsetih metrih

Beračem ni privoščil niti plesnivega kruha in jih je podil od hiše. Nekoč je bil svojo hčer in ji pripravil bogato trbo, ki je trajala tri dni in tri noči. Dan je prišel mimo hiše berač in prosil za kos kruha. Trdosrčni gospodar mu je stisnil v roko trdo in suho skorjo kruha, ki je še pes ne mogel požreti. Ker berač ni mogel jesti, prosil se za kozarec vina, da bi namočil skorjo. Trdosrčni gospodar stopil k sodu z vodo in mu natočil kozarec. Ko pa je berač to videl, vzkliknil: »O, da bi iz vašega sodu tekla voda.«

Naj je berač odnesel pete, je iz hiše začela dreti voda. Naj so se svat-tako trudili in poskušali zapreti, ni jim uspelo. Voda je tekla tako, da je preplavila vso kotlino, od kmetije pa ni ostalo niti sledu. Zapisu o žirovskih biserih, ki jih zapisuje Matevž Pečelin, lahko beremo, da je o jezeru prvi pisal profesor Kajetan Stranetzky. Zapisal se eno bajko o smreškem jezeru. Ta pravi, da je v jezeru padla deklica z dvema voloma. Je so našli njeno pečo in volov-jarem v studencu pri Gantarju v Bukovicah. Vendar piše meni, da je bila povezava teh dveh voda sko-ni možna, ker Gantarjev studenec v drugi dolini, ki jo od Smreške-jezera loči širok gorski hrbet.

Bolj zanimiva in bolj verjetna je po njegovem povezava s potokom Zrak-vec, ki izvira v bližini Mlinarja v Novi vasi in je tako močan, da je še do ne-

Ljudska pripovedka pravi, da je bila nekdanj v tej kotlini bogata kmetija

davnega gonil mlin. V njem včasih ob lepem vremenu teče kalna voda. Ljud-je so to že pripisovali ploh in nevihtam nad Vrhom ali Rovtami. Strokov-njaki pa so sodili, da se nekje v podze-meljski strugi trgajo apnenčasti skla-di, ki kalijo in belijo vodo.

Toda leta 1965 je iz Gantarjevega studenca v Bukovicah začela teči belo-kalna voda in to v taki množini, da je pobelila celo Soro, v katero se izliva. Hkrati pa se je povsem izpraznilo Smreško jezero. Tako vse kaže, da je lahko v bajki o deklici, ki je padla v vodo, nekaj resnice in je Smreško je-zeru po podvodnih tokih povezano z drugo dolino. Kam je povezano — kam odteka voda — v Zarkavec ali Gantarjev studenec ali pa je vse to le sad ljudske domišljije, bodo lahko po-vedali strokovnjaki, če se bodo odlo-čili za barvanje vode.

Naj bodo bajke in pripovedke z z-rom resnice ali pa le plod ljudske do-mišljije, jezero leži v čudovitem oko-lju stoletnih gozdov, s toplimi in sonč-nimi jasami obdano in ravno prav od-daljeno za prijeten nedeljski izlet in lepo popoldne v naravi. Čeprav ni ob njem in ne v bližini nobenega gostin-skega ali turističnega objekta, ga je vredno obiskati. Morda je še bolje, da ostaja jezero in okolica takšna, kot ju je skozi stoletja ustvarila narava.

L. Bogataj

PETKOV PORTRET

Zvonka Homan

Mlad človek, poln energije in vselej novih zami-sli, danes le stežka razmišlja v mejah, ki mu jih določa šola. Začenja se zavedati, da zgolj skozi šolsko učenost ne bo dozorel v osebnost, ki bo v živ-ljenju zrela, polna in samo-zadostna. Kot bodoči intelek-tualci imajo navadno mladi poleg knjig, zvezkov in telo-vadnih copat še druge zahteve. Na primer šport, na primer umetniško ustvarjanje, na primer glasbo.

Med slednje spada tudi Zvonka Homan. Še ne 17-letna dijakinja tretjega letnika eko-nomske srednje šole v Kranju si je glasbo izbrala za svojo življenjsko sopotnico. Četrto leto glasbene šole ji teče, na kitari je že pravi virtuoz (»ampak tega nikar ne piši, veš, koliko je še nadarjenih,« pravi med vrsticami), razen tega igra tudi klavir in blok flavto. Ko je začela z glasbo, pravzaprav ni imela kakih posebno resnih nagibov. »S kako veselo pesmico na kitari sem hotela razveseljati družbo prijateljev na izletih in srečanjih...« pravi. »Vendar me je potem kar zgrabilo. V glasbi je namreč še nekaj več kot le zabava, je ustvarjal-nost, je zavest, da ljudem z zvoki nekaj daješ.«

Pred leti, ko se je vpisala na ekonomsko srednjo šolo, je želela, da bi jo dali v dopoldanski turnus, saj bi tako lahko obiskovala popoldansko glasbeno šolo v Škofji Loki, od koder je doma. Toda za njeno željo ni bilo razumevanja. Prvo je šola, potem šele glasba, so dejali. Zvonki se je zdelo škoda pustiti glasbeno šolo, saj se je namenila zaključiti vsaj nižjo; če pa hoče uresničiti svojo davno željo po glasbe-nem profesionalizmu, jo čaka še dolgo glasbeno izobraževanje. Tako sta se z učiteljem kitare, Urošem Lovšinom, dogovorila za izredne dopoldanske glasbene ure. Volk je zdaj sit in koza cela, Zvonki pa še vedno ostaja malce grenkega priokusa. Kljub glasbi in še vrsti dejavnosti, ki zapolnjujejo njen prosti čas, ji šola namreč ne dela težav. »Odlič-njakinja kajpak nisem, a tudi med slabšimi ne,« pravi. Še posebej rada pleše. Ko bi bil na šoli kak krožek izraznega plesa, bi se prav gotovo pridružila. »Pri meni je vse povezano z glasbo. Kitara, klavir, blok fla-va, ples... Zapojem tudi rada, glasba mi hitro ostane v ušesih, narekuje plesni korak. Glasba je v meni. Jasno z črtane glasbene pri-hodnosti še nimam. Le željo, da bi glasbeno izročilo prenašala na druge. Vse ostalo je odvisno od šole, življenja, okoliščin.«

V glasbeni šoli je med najbolj nadarjenimi. Na kitari ima prav po-sebno roko za klasko. Pred nedavnim je igrala priredbe Tona Se-gule, Ferdinanda Carullija in Francisca Terrega, ki so njeni najljubši avtorji. Kitara, med mladimi znana bolj kot instrument za zabavno glasbo in rockerska izživljanja, je zazvenela bolj polno in glasno...

D. Z. Zebir

PRIJATELJSKA MESTA

Stičišče vzhoda in zahoda

V loku Drave, dvajset kilometrov od izliva v Donavo, se je razraslo staro mesto Osijek. V njem se družijo dve kulture, dvoje mentalitet, saj je bilo od davnih časov tod stičišče dveh svetov, vzhodnega in zahodnega. Ravninska lega ob reki daje središču Slavonije in Baranje še posebej privlačno ozadje

V severovzhodnem delu Hrvatske ob Dravi razteza največje in pomembnejše središče vzhodne Hrvatske — Osijek. Kot pomembno prometno in strateško središče na križišču kopenskih in vod-

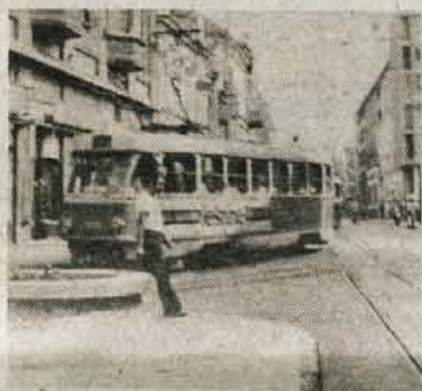

Stari spomenik v gornjem delu mesta še danes spominja na desetletja, ko je osiješko prebivalstvo doseglo kuga

nih poti mu je vsako zgodovinsko obdobje odmerjalo posebne funkcije. Dokazi o njegovi starosti so živi še danes. Kot važno vojaško in gospo-darsko središče so ga zavzeli Rimlja-ni, Turki, Avstrijci, vsak od njih pa je mestu zapustil kak arhitektonski spomenik. Središče mesta je trdnja-va, baročno jedro iz 18. stoletja, iz nje pa izraščata spodnje in gornje mesto, dve urbani celoti, ki ju je sodobni razvoj združil. V Gornjem gradu, kakor ga imenujejo domačini, stoji domala vse kulturne institucije in vseučilišča. Donji grad pa temelji na izkopaninah rimskega mesta Murse. Skokovit razvoj v toku zgo-dovinskih obdobjih od Rimljanov do danes je mesto razširil v središče, ki danes šteje 110.000 prebivalcev, razteza pa se 18 kilometrov vzdolž Drave.

Vsestranski razcvet

Od več kot sto tisoč prebivalcev — v zadnjih dvajsetih letih se je število prebivalcev povečalo za več kot tri-krat — je polovica zaposlenih. Indus-trija ima tod bogato tradicijo, kar dokazujejo tovarne, ki še delajo na starih strojih. Omenimo le tovarno vžigalic s 160-letno tradicijo in prav toliko staro in še uporabno teh-nologijo. Glede na koncentracijo indus-trije in moč njenih proizvodnih možnosti, zlasti še kemijske indu-

Se en ostanek preživele civilizacije — tramvaj, ki še vedno speši po osijeških ulicah

strije in kmetijstva Osijeku pripada pomembno mesto v hrvatskem go-spodarstvu. Osijek danes proizvaja polovico jugoslovanske proizvodnje detergentov, precejšen odstotek mil, usnjene in krznenne konfekcije, 15 odstotkov kmetijskih strojev, prav toliko sladkorja, tri četrtine vžigalic... 35 odstotkov dohodka daje industrija, le 10 odstotkov kme-tijstvo, čeprav slednje že desetletja predstavlja osrednjo gospodarsko možnost, ki bi jo veljalo boljše izkori-stiti. Na slavonskobaranjski ravnici najbolje uspevajo pšenica, koruza in sladkorna pesa.

Prav zaradi kmetijstva se je Osijek dolgo držal v samem vrhu razvosti. Še danes ima dokaj visok dohodek na prebivalca, 3.200 dolar-jev, kar pomeni le kanček manj, kot ima razvita Hrvatska. Industrijski razvoj, ki danes daje mestu pomen velikega gospodarskega središča, pa že kaže zobe. Reka Drava kljub sodobnim čistilnim napravam ostaja onesnažena, kar prebivalstvu, ki pije dravsko vodo, nikakor ni vseeno. Zato je Osijek postal eden največjih potrošnikov mineralne vode.

Mesto mladih

Veliko število mladih Osiječanov je narekovalo hiter razvoj šolstva. V osnovnih šolah je kakih 17.000 mla-dih, 10.000 je srednješolcev, na 6 fakultetah in več višjih šolah pa se danes šola 7.000 mladih. Najbolj in-tenzivno se je zadnjih šest let razvijalo visoko šolstvo, ki ima tudi v prihodnjih razvojnih načrtih me-galomanske razsežnosti. Do konca stoletja bo v Osijeku 10 fakultet, na

katerih se bo za potrebe združenega dela šolalo 10.000 mladih.

Da je Osijek mesto mladih, doka-zuje tudi vrsta sodobnih, novozgra-jenih objektov, ki so jih bodisi po-imenovali po mladini ali pa namenili njeni dejavnosti. Ne le šole, športni parki, turistična in rekreativna središča (mimogrede, Osijek s Slavo-nijo in Baranjo se vse bolj tudi turis-tično razvija), tudi sodobni Center mladih nosi povsem mladinsko obe-ležje. Čeprav je že pred leti pomenil velikansko investicijo, danes pa je sila drago njegovo vzdrževanje, Osi-ječanom ni bilo škoda sredstev za mladino. V centru so mladim zgra-dili restavracijo, plesne dvorane, koncertno dvorano, likovno razsta-višče ter vrsto delavnic in ateljejev, v katerih se lahko poslužajo v inter-esnih dejavnostih.

Minuli teden pa se je število mla-dih v mestu še povečalo, saj so se vanj zgrnili mladi iz Osijeka, prijateljskih mest Banjaluke, Bitole, Hercegnovega, Kranja in Zemuna.

D. Z. Zebir

MI PA NISMO SE UKLONILI

Obroč bi morali prebiti

Franc ŠIŠKA-Črto

Lep dan je bil, ko je bila proslava v Udinem borštu. Tudi lepa proslava. Močno razočanje je pesem in besedo neslo čez ves Udin boršt in še dlje. Po proslavi so se borci razšli v vasi in pod košatim orehom, kjer so postavili gasilske klopi, so tekli pogovori, se spominjali na nekdanje dni, zadonela je pesem. A, če človek pomisli,

vedno se zbiramo le na krajih, ki smo jih žalostni, kjer so padali naši borci. Tale septembrski Udin boršt leta 1942 bi, če bi takrat odgovorni drugače ukrepali, bil lahko vse drugačen. Zakaj je Janez Perko, ki je vodil četo, takrat odlašal? Zakaj se z možmi ni prebil iz obroča. Vse možnosti je imel. Še danes o tem razmišljajo preživeli, nekdanji borci Kokrškega bataljona, med njimi tudi prvi komandant bataljona Franc Šiška-Črto.

Z Udinem borštom je bil povezan od prvega dne, ko je odšel v partizane. Ko so iz kranjskega Semperita odšli aktivisti, kot je bil Toplak, Vitez in Mede, tudi njemu ni preostalo drugega, kot da se umakne. 27. julija 1941 je bil med prvimi borci, ki so se zbrali na Cegelnici v Udinem borštu. Ko so za Storiž-čem formirali Kranjsko-Tržiški bataljon, kas-neje Kokrški bataljon, je bil med tistimi, ki so šli v dolino v akcijo: napadli naj bi begunjske zapore. A so jih Nemci ustavili že v Dragi. Tisti čas, so Nemci iznenadili preostale borce za Storižčem, je bil Črto poslan v Duplje po hrano z nalogo, da jo prinese pod Dobroč. Tedaj je ušel bogve kakšni usodi. Za enega od ranjenecv je potem moral v Ljubljano, da preskrbi zdravnika. Uredil je vse potrebno in ljubljanski aktivisti so ga hoteli poslati na Krim. Vendar ga je vleklo nazaj k svojim na Gorenjsko. Čez Vrhniko in Žiri se je vrnil, na Okroglem čakal zvezo z Vodopivcem. Spet so se zadrževali v Udinem borštu. Od tu pa nazaj na ljubljansko stran. Bil je eden od osmih pro-stovoljcev, ki so minirali preserski most. Spet nazaj v Poljansko dolino, kjer je dobil zvezo z Jelovsko četo. Z njo je, ko za bojišči Nemci napadejo Poljane in potem spet v Dražgošah. Okoli sokolskega doma in na križišču, kjer se

pride z Jamnika v Dražgoše, je držal položaje. Iz Dražgoš na Pokljuko. Tu je bil med tistimi srečnimi, ki so se rešili iz objema snega in nemških obročev.

Potem ga je Gregorčič skupaj s sedmimi drugimi borci poslal na Kravac, kjer je postal prvi komandant Kokrškega bataljona.

Ko je 2. grupa odredov odhajala na Sta-jersko, je prav njegov bataljon imel nalogo, da preskrbi hrano za številne borce, ki so prihajali čez Jelovico na to stran Save in pod Karavanke. Izdaja je bila kriva, da je šlo takrat vse narobe, da so imeli toliko žrtev. Miha Perko, nekdanji partizan, je prebegnil k Nemcem in gestapu izdal vse partizanske načrte. Njegov brat Janez Perko je bil zane-sljiv partizan. Hraber, zaveden, človek, ki so mu lahko zaupali. Prav zato ga tudi niso dali v drugo partizansko enoto, temveč so ga obdržali. Na Jelovico bi sicer moral. Druga četa je bila tisti čas že razbita pod Kravcem, le prva in tretja sta še operirali okrog Storižča. Prav zaradi teh brigad, ki so prihajale, je bil komandant bataljona Črto primoran, da ostane v taborišču za Storižčem. V akcijo po moko v Smukov mlin je poslal Janeza Perka, komandirja 1. čete, tretja četa je pa patrolirala okrog Bele.

Janez Perko je imel nalogo, da v Smu-kovem mlinu vzamejo moko, jo odnesejo na določeno mesto, jo zamaskirajo, se čez dan skrijejo, naslednji večer pa napadejo in uničijo žandarmerijsko postajo v Dupljah. Vendar Janez Perko je namesto pod Kriško goro te borce na svojo roko odpeljal v Udin boršt. Če bi naredil tisto, kar mu je bilo naročeno, do tragedije ne bi prišlo. Tako pa je pustil borce vso noč čakati na polju pri

kozolcu, zjutraj pa so se skupaj umaknili v Udin boršt. Toda zdanilo se je že in lahko jih je videl marsikdo nepoklicani. Nad Žiganjo vasjo so zavili v gozd in se skrili v globeli pri potoku Kapniku. Še tisto jutro je odšel v Žiganjo vas Janezov brat Andrej Perko, ki mu je bilo dovoljeno, da gre k znanu po puško in uniformo. Videli so ga ljudje, ki so to nedeljsko jutro šli k maši. Celo dejali so mu, da jih bodo prijavi, ker jih morajo zaradi svoje varnosti. Vendar kljub vsemu se 63 partizanov ni premaknilo iz Udinega boršta. Ostali so tam ves dan. Zvečer jih je obkolilo 3000 policistov. Kot bi jim hotela narava ponuditi roko, se je tisto noč nad Udinem borštom razbelsela huda nevihta. Kolikokrat jih je prav takšna noč rešila. Toda tudi tega niso izkoristili. Zjutraj so Nemci napadli. Obroč se je zoževal. Ubityh je bilo 24 borcev, 33 je bilo ujetih, le 6 se jih je rešilo. Janez Perko se je ustrelil sam...

Po tistem je bil Črto poslan na teren. Več mesecev je bil na kranjskem terenu, se srečno rešil iz Šorlijevega mlina, bil potem na pokrajinskem komiteju, v oficirski šoli, komisar artiljerijske brigade IX. korpusa, nazadnje pa poslan v mornariški odred Koper. Še po kapitulaciji Nemčije je imel borbe z nemško postojanko pri Savudriji, ki se niso hoteli predati. Na komandi za severni Jadran na Reki je bil do leta 1947, ko so pa Angličji zapustili Pulo, je bil prestavljen tja. Leta 1960 je kot podpolkovnik zapustil JLA. Danes živi v Lovranu. Rad prihaja med svoje borce. Pride vsakokrat, če se le ponudi priložnost. A razmišlja, zakaj je Perko takrat tako ravnal.

Zakaj ni šel tedaj sam s četo v Duplje? Potem do tragedije zagotovo ne bi prišlo, kajti držal bi se načrta. Ko so prišli povedat, kaj se je zgodilo v Udinem borštu, se je hotel ustreleti. Še danes mu je žal vsakega borca posebej. A usoda je neizprosna. D. Dolenc

Svetovno in evropsko prvenstvo v dviganju uteži

Silaki navdušujejo v hali Tivoli

LJUBLJANA — Slovenska prestolnica Ljubljana in z njo hala Tivoli je v teh dneh v središču športne javnosti vsega sveta. V hali Tivoli se najboljši svetovni mojstri v dviganju uteži spopadajo za svetovne in evropske naslove v tej pri nas manj znani športni disciplini. Silaki, ki so prišli iz vseh kontinentov, že navdušujejo, saj dokazujejo športne sposobnosti. Te pa so take, da skoraj ne moreš verjeti očem kakor tak športnik, ki se je zapisal dviganju uteži, s svojo majhno telesno težo lahko premaga toliko kilogramov, ki so običajno na Elanovih rokah. Kar po trikrat, ali več, premagujejo svojo telesno težo. In to s tako mirnostjo, da se ti jeziš lažje, ko jih gledaš.

Ze v soboto zvečer, ko je v imenu pokrovitelja republiškega izvršnega sveta njegov predsednik Janez Zemljarič odprl to prvenstvo, imenovano SPEDU.

je bila mala tivolska dvorana kot gledališče, v katerem se zastor nikoli ne odpre in nikdar ne spusti. Na odprti oder ne prihajajo igralci, temveč športniki, ki sami samečajo znova in znova dvigujejo in spuščajo jekleno počast, ki grozi, da jih zlomi. A to so mojstri med mojstri, saj jih ta jeklena počast ne zlomi. Zlahka jo vsi premagujejo. Eni z manjšo težo, drugi z večjo. Ti fantje ti pričarajo in pokažejo plemenito plat. Šport kot moč, moč kot eno od oblik nenehnega človekovega iskanja, kje so njegove možnosti. Zazdi se ti, da je to tudi pravi smisel početja teh močnih mož.

Da bo v Ljubljani padla kopica svetovnih rekordov, se nismo zmotili ne mi in ne strokovnjaki. Zapisali smo, da

Jugoslovanski reprezentant, sedemnajstletni dvigalec uteži Karlo Horn

Na svetovnem in evropskem prvenstvu v dviganju uteži v Ljubljani nastopajo vsi najboljši na svetu. V potegu in sunku včasih dvigalec ne gre. Precceno svoje možnosti za dvig. Nič ni čudnega, da je ročka temu tekmovalcu zletela za hrbet, namesto, da bi padla pred njega. — Foto: Ljubo Stojanović

Šenčurski športniki praznujejo

Ob tridesetletnici Teden športa

ŠENČUR — Letos poteka trideseto leto, odkar so v Šenčurju pričeli z organizirano športno dejavnostjo. Začetek predstavljata tekmovalne nogometne sekcije, ki je takrat delovala pod okriljem kulturno-športnega društva Svoboda. V obdobju med šestdesetimi in sedemdesetimi leti se je akcija osamosvojila in se preimenovala v športno društvo Šenčur. Poleg nogometa so krajanji pričeli tudi z organiziranim igranjem odbojke, košarke, namiznega tenisa in šaha. Danes je društvu v največji ponos nov športni park, zgrajen lansko leto. Š tem so krajanji dobili možnosti za vsakodnevno rekreacijo in športniki za doseganje odličnih rezultatov, ki so spremenili razvoj šenčurskega športa od vsega začetka. Društvo se uspešno vključuje v telesnokulturno politiko v občini, saj ima svoje delegate v telesnokulturnih skupnosti in v zvezi telesnokulturnih

organizacij, ter v krajevno problematiko, kjer zastopajo svoje interese v družbenopolitičnih organizacijah in v svetu krajevnih skupnosti.

Ob tridesetletnici organizirane športa so šenčurski športni delavci pripravili več tekmovalnih akcij, ki so jih poimenovali Teden športa. V nedeljo je bil množični rekreacijski pohod na Kališče, v torek nogometna tekma veteranov, v sredo šahovski turnir in včeraj nogometna tekma članov. Danes ob 16. uri se bo pričel košarkarski turnir, medtem ko bo jutri, v soboto, ob 8. uri otvoritev društvene razstave in ob 19. uri slavnostna seja v domu Kokske čete. Na njej bodo prebrali kroniko društva, podelili priznanja in v razgovoru predstavili tri državne reprezentance — plavalca Darjana Petriča, kolesarja Marka Cudermana in košarkarico Baligačevu.

Atleti kranjskega Triglava uspešni

KRANJ — Atletska sezona se počasi izteka. Na vrsti je še nekaj domačih in mednarodnih nastopov. V tej sezoni se je pokazalo, da so mladi atleti kranjskega Triglava dobro delali, saj so na domačih in tujih tekmovališčih dosegali dobre rezultate.

Na pionirskem prvenstvu v Novem mestu je na 1000 metrov zmagal Kranjec iz celjskega Kladivarja, medtem ko je bil Kranjec Rus z 2:46,2 peti. Kranjčani so bili uspešni tudi pri starejših mladincih za pokal APS, ki je bil v Novi gorici.

Rezultati — 100 m — 1. Gaber (Kladivar) 11,1, 2. Rudež (Triglav) 11,3; **1500 m** — 1. Guzej (Kladivar) 3:50,41, 7. Kukovica 4:08,62, 10. Oblak 4:16,23, 13. Kelbič (vsi Triglav) 4:22,68; **troški** — 1. Omerza (Triglav) 14:53; **palica** — 1. Omerza (Triglav) 42,53; **disk** — 1. Čepin (Maribor) 42,0, 5. Malič (Triglav) 37,0; **kladivo** — 1. Grašič 42,52, 2. Kabič 34,48, 3. Omerza (vsi Triglav) 17,04; **kopje** — 1. Kabič 58,48, 2. Mencinger 58,06, 5. Leben 53,70, 7. Samardžija (vsi Triglav) 48,28; **disk** — 1. Primc (Novo mesto) 43,84, 4. Grašič 35,08, 5. Leben 53,64, 9. Mencinger (vsi Triglav) 22,02; **ekipno** — 1. Olimpija 246, 2. Kladivar 151, 3. Maribor 149, 4. Triglav 120, 5. Novo mesto 81.

Starejši mladinci in mladinke so republiško prvenstvo imeli v Ljubljani. Med najboljšimi atleti iz vse Slovenije so se na tem prvenstvu dobro odrezali tudi Kranjčani, saj so osvojili lepo število dobrih mest.

Rezultati — kopje — Alamlje (Olimpija) 58,22, 2. Leben (Triglav) 57,10; **krogla** — 1. Oblak (Olimpija) 12,53, 2. Grašič (Triglav) 10,49; **1500 m** — 1. Guzej (Kladivar) 4:06,6, 7. Skumavec (Triglav) 4:26,0; **3000 m** — 1. Vindiš (Ptuj) 8:46,4, 8.

Kelbič (Triglav) 9:27,0; **kladivo** — 1. Grašič 39,88, 3. Leben (oba Triglav) 23,56; **disk** — 1. Grašič 35,74, 3. Leben (oba Triglav) 33,84; **troški** — 1. Omerza (Triglav) 14,15; **800 m** — 1. Bernot (Olimpija) 1:59,3, 2. Skumavec 2:03,1, 15. Kelbič (oba Triglav) 2:07,4.

Svoje republiško prvenstvo so v Mariboru imeli tudi mlajši mladinci in mladinke. Tudi na tem slovenskem mladinskem prvenstvu so se Triglavci v obeh konkurencah dobro odrezali.

Rezultati — mlajše mladinke — **200 m** — 1. Novak 28,8, 2. Pangerc (Triglav) 31,1; **daljavo** — 1. Hren (Novo mesto) 55,1, 13. Pangerc (Triglav) 41,7; **disk** — 1. Zadnikar 34,66, 6. Jeretina (Triglav) 25,00; **4 x 100 m** — 1. Maribor 53,2, 5. Triglav 57,5; **mladinci** — **100 m** — 1. Šifrar (Pomurje) 11,0, 4. Rudež (Triglav) 11,4; **200 m** — 1. Šifrar (Pomurje) 23,5, 8. Štular (Triglav) 24,2; **1000 m** — 1. Mohar (Olimpija) 2:36,5, 2. Kukavica 2:37,7, 4. Oblak (oba Triglav) 2:40,8; **višina** — 1. Zadnik (Ljubljana) 1,91, 8. Rejc (Triglav) 1,80; **palica** — 1. Čepin (Maribor) 41,0, 3. Mauč (Triglav) 34,0; **krogla** — 1. Vodošek (Maribor) 14,02, 5. Culig (Triglav) 13,12; **kopje** — 1. Kabič 59,78, 2. Mencinger 57,54, 7. Samardžija (vsi Triglav) 47,18; **kladivo** — 1. Stojaković (Kladivar) 37,38, 2. Kabič 37,08, 3. Culig (oba Triglav) 36,94; **4 x 100 m** — 1. Maribor 45,4, 5. Triglav 46,4.

V začetku septembra je bil v Splitu pokal republik in pokaljin. V tem letošnjem tekmovalstvu je za vsako reprezentanco v posameznih disciplinah nastopala en tekmovalci. Triglavci so nastopili Omerza, ki je bil v trošku drugi, Kabič je zmagal v metu kopja, medtem ko je bil v metu kladiva Grašič drugi.

bo skoraj v vsaki kategoriji padel nov svetovni rekord. Začelo se je že takoj prvi večer. Poljak Štefan Letenko je v kategoriji do 52 kilogramov postal svetovni prvak v biatlonu in pri tem s 143,5 postavil svetovni rekord v sunku. Njegov rojak Jacek Gutowski je s 115 kilogrami postavil prvi ljubljanski svetovni rekord. Tudi naš Brajdič ni razočaral, saj je osvojil v biatlonu sedemnajsto mesto.

Z enako mero rekordnih dosežkov so dvigalci uteži na SPEDU nadaljevali tudi drugi in tretji tekmovalni dan. Junak drugega dne je bil v kategoriji do 56 kilogramov reprezentant Bolgarije Anton Kodjabašev, ki je v nedeljo zvečer osvojil kar tri zlate kolajne, za nameček pa je v biatlonu dosegel nov svetovni rekord. Med našimi se je z novim državnim rekordom izkazal tudi Čazima. Edino v torek, četrti dan prvenstva, ni bilo svetovnega rekorda. Prišlo je do prvega velikega presenečenja, saj se svetovnemu rekorderju Joachim Kunzu ni posrečilo, da bi postavil novi svetovni rekord in ne zmagal v biatlonu. Edino zmago si je ta reprezentant iz NDR zagotovil le v sunku. Od Jugoslovancev je v tej torkovi disciplini mož do 67,5 kilogramov mlad Karlo Horn dosegel nov mladinski državni naslov in dosegel imenitno uvrstitev.

Do zaključka prvenstva je še tri dni. V teh dneh bodo na sporedu najtežje kategorije na SPEDU. Ze danes bodo svoje tekmovalne dosežke pokazali tekmovalci v kategoriji do 90 kilogramov. Ob 15. uri bo na sporedu kategorija B in ob 20. uri kategorija A. Jutri ob 15. uri bodo na tivolski oder stopili dvigalci skupine B v kategoriji do 100 in do 110 kilogramov. Skupina A nastopa ob 20. uri. V nedeljo ob 12. uri pa bodo na podij z ročko stopili najtežji moške. Zadnji dan tekmovalja je na sporedu namreč kategorija nad 110 kilogramov.

D. Humer

Tradicionalno tekmovalje

KRANJ — Več kot 200 zaposlenih v Peku, Industriji usnja Vrhnika, Alpini in Planiki je pred dnevi merilo moči na četrtm tradicionalnem športnem srečanju teh delovnih organizacij. Srečanje je letos pripravila konferenca osnovnih organizacij sindikata kombinata Planika iz Kranja v sodelovanju s športno sekcijo Planika.

Srečanje v malem nogometu, namiznem tenisu, kegljanju, košarki, streljanju in šahu je potekalo v prijateljskem vzdušju in ob lepih bojih, zmaga pa je ob koncu pripadla domači ekipi Planike, ki je osvojila tudi prehodni pokal, poleg tega pa še lep pokal v trajno last.

Rezultati — mali nogomet: 1. Alpina, 2. Planika, 3. IUV, 4. Peko; **namizni tenis — moški:** 1. Peko, 2. Planika, 3. Alpina; **namizni tenis — ženske:** 1. Peko, 2. Planika, 3. Alpina; **kegljanje — moški:** 1. Planika, 2. IUV, 3. Peko, 4. Alpina; **kegljanje — ženske:** 1. IUV, 2. Peko, 3. Planika, 4. Alpina; **streljanje — moški:** 1. Planika, 2. Alpina, 3. Peko, 4. IUV; **streljanje — ženske:** 1. Alpina, 2. Planika, 3. Peko, 4. IUV; **košarka:** 1. IUV, 2. Planika, 3. Peko, 4. Alpina; **šah:** 1. Peko, 2. Planika, 3. IUV; **ekipno:** 1. Planika 28 točk, 2. Peko 24, 3. Alpina in IUV 17 točk.

Organizatorji so ob koncu srečanja za udeležence pripravili slavnostno podelitev pokalov in diplom ter kosilo, dogovorili pa so se tudi, da se bodo prihodnje leto srečali na Vrhniki, saj bo četverboj spet pripravila IUV.

J. Kikel

Vabljeni v Bovec

Kranj — Tudi letos organiziramo v Sloveniji tradicionalne maratone oziroma teke treh src. Teki so v Radencih, Bovecu in v Kranju. Radenski tek je že bil, jutri, 25. septembra pa je na sporedu tek v Bovecu. Tako kot je že običajno se bodo teka množično udeležili tudi Kranjčani. Odbor za rekreacijo na teku se dobimo in zveza vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja Kranj organizirata skupni prevoz v Bovec. Odhod avtobusa je ob sedmih zjutraj izpred hotela Creina. Prevoz velja 200 dinarjev.

Tržiške športne vesti

Srečanje z našimi delavci v Avstriji — Pred dnevi so se tržiški nogometaši in šahisti srečali s klubom naših delavcev v Celovcu, Triglav imenovanim. Srečanje je bilo resnično tovariško. Nogometaši so igrali neodločeno 1:1, v šahu pa so zmagali Tržiščani s 4:2. Oktobra se bodo srečali v Celovcu, tokrat pa naj bi se pridružili tudi člani nekaterih drugih slovenskih klubov v Avstriji.

V sredo v Seničnem kros — Krajevna skupnost Senično in telesnokulturna skupnost Tržič pripravljata v sredo, 29. septembra od pol četrte ure dalje ekipno in posamično prvenstvo v krosu. Tekmovalje sodi tudi v okvir priprave krajevnih skupnosti Križe, Pristava, Šebenje in Senično. Zadnji rok za prijavo je sredo do 12. ure v pisarni Tržič ali na telefon 50-342. Tekmovalci bodo razdeljeni v deset starostnih skupin, proge pa bodo dolge od enega do petih kilometrov. Pravico nastopa imajo vsi občani Tržiča.

J. Kikel

Ločani!

• **Začetek tekmovalja v kegljanju** — Danes je zadnji rok za prijave h kegljaškemu tekmovalju, ki ga organizirata ZTKO Skofja Loka in Kegljarski klub Lubnik 77. Tekmovalje bo za članice in člane in sicer vsako soboto in nedeljo v športni dvorani na Podnu. Moško ekipo sestavlja 6 kegljačev, žensko pa štiri. Jutri je tudi zadnji dan za prijave za kegljaško tekmovalje posameznikov, ki bo prav tako oktobra. Informacije dobite na telefonu 62-463.

• **Ljubitelji teka** — Tudi letos Ločani organizirajo akcijo Na teku se dobimo, kar ni le dobrodošla rekreacija, ampak dobra priprava na zimske teke. Akcija je namenjena vsem delovnim ljudem in občanom. V lepem vremenu bo vadba v naravnem okolju, v gozdu in na trimski stezi, v primeru slabega vremena pa v telovadnici. Vadba bo oktobra, novembra in decembra vsak ponedeljek in četrtek med 16. in 17.30 uro. Zbirališče je pred športno dvorano na Podnu. Vadba bo pod strokovnim vodstvom. Vabljeni.

Spust od Žirovnice do Kranja

KRANJ — Kajakaška kluba Rašica in Kranj bosta v nedeljo pod geslom »Na Savi se dobimo« organizirala kajakaškega spusta od Žirovnice do Kranja. Kot pravita organizatorja, je ta spust enkratno kajakaško doživetje, še posebno v lepi jesenski nedelji. Ob nizkem vodostaju ni posebno težak, a vendar zahteva nekaj kajakaškega znanja.

Zbor kajakašev bo v nedeljo ob 10. uri na Bledu pred parkirnim prostorom bistroja Toplice. Od tam bodo vsi skupaj krenili na start, ki bo v Zasipu. Če bo to nedeljo deževalo in bodo vode narasle, bo ta prireditev prestavljena. —dh

Balinarski turnir

Hrastje — Prebačevo — Balinarski klub Rogovila je preteklo soboto pripravil otvoritev novega balinišča. Na otvoritvi in na kasnejšem tekmovalju se je zbralo skoraj 100 ljubiteljev tega športa. Na turnirju sta sodelovali dve domači ekipi, razen tega pa še balinarji Primstrovega in Čirč. Zmagalo je Primstrovsko pred Rogovilo I in Rogovilo II ter Čirčani. Po turnirju so podelili domselne nagrade, tehnični vodja Balinarske zveze za Gorenjsko Marjan Bajželj pa je pohvalil vzorno organizacijo.

Vpis otrok za redno vadbo

KRANJ — Partizan Kranj, društvo za športno rekreacijo in telesno vzgojo, bo tudi to sezono pripravil redno vadbo, ki bo v telovadnici OŠ Bratstvo in enotnost na Planini. Vpisovanje za pionirke, pionirje in mladinke bo v ponedeljek 27. septembra od 18. do 19. ure. Za vadbo staršev z otroci in ostale predšolske otroke pa v torek od 17. do 18. ure.

Vpisovanje bo v hodniku OŠ Bratstvo in enotnost, vpisnina in članarina za starše z otroci in celičane je 200, za pionirke, pionirje in mladinke 300, za odrasle člane 600 in za študentke, ki se izkazuje z veljavnim indeksom, pa 400 dinarjev.

Vadba se bo začela 4. oktobra. Točen urnik in razporeditev po telovadnicah bo zaradi vklajevanja s šolskimi dejavnostmi objavljen naknadno. —dh

Planinci vabijo na Raduho

Kranj — Planinsko društvo Kranj prireja v nedeljo, 3. oktobra izlet na 2062 metrov visoko Raduho, ki je najvišja gora v vzhodnem delu Savinjskih Alp. Izletniki bodo odšli iz Kranja ob petih zjutraj, vrnili pa se bodo isti dan zvečer. Skupno bo hoje okrog šest ur, prijave za izlet pa že sprejema pisarna kranjskega Planinskega društva. Raduha je mejna gora občin Ravne na Koroškem in Mozirje. Slovci po bujnih rastlinju. Planina Grohat je polna rumenih pogačic, ne manjka pa rdečega sleča, svišča in bohotnega avriklija. Najti je tudi planike. Vrh krasi simbol gornštva — cepin, prav tako pa je na vrhu tudi plošča v spomin na dogodka iz NOB. Osamljena lega Raduha omogoča lep razgled. Skupaj s Triglavom je edini vrh v Sloveniji, ki sodi k Poti po gorah svobodne Jugoslavije. Je tudi ena od točk slovenske planinske transverzale.

Rokomet Zanimiva drugoligaška obračuna

Kranj — Po uspešnem startu v prvo kolo v I. B. zvezni rokometni ligi se rokometna ekipa Alplesa v borbeno premagale igralce iz Trogira z rezultatom 17:14 (8:4), jih v drugem kolu bodo gostovanje v Novem Sadu pri novinarski ligi, ekipi Železnikarja. Z borbeno dinamično igro lahko presenetijo tudi ekipa Železnikarja, ki je v soboto izgubila srečanje z ekipo Velenja.

V drugi zvezni rokometni ligi bodo rokometarji Jelovice spet nastopili doma. Jutri ob 19. uri se bodo v republiškem derbiju pomerili z ekipo Lince, športni dvorani Poden v Sk. Loka. V srečanju bi se morali Skofjeločani truditi in odvzeti par točk gostom.

V ženski drugi zvezni rokometni ligi bodo jutri ob 19. uri rokometarice iz dvor prvih predstavile domačemu občinstvu. Na igrišču za osnovno šolo Predvdoru se bodo pomerile z ekipo Lince, motive iz Vinkovcev, obe ekipi pa sta v dveh kolicah brez točk.

V moški republiški rokometni ligi bomo jutri na sporedu četrto kolo. Rokometarji Peka gostujejo na Prulahu, gostujejo tudi ženske ekipi in sicer rokometarji Dupelj v Smartnem, rokometarice pa v Polani.

V drugi moški republiški rokometni ligi — zahod rokometarji Predvdoru gostujejo v Ponikvah, rokometarji Zabnica se bodo jutri ob 18. uri pomerili na igrišču v Zabnici z ekipo Inlesa B. V ženski ligi obe gorenjski ekipi Kamnik in Ajdovščina gostujeta.

V mladinski republiški rokometni ligi — center bodo pari v tretjem kolu ob 16.30 Sava : Jelovica v Stranah ob 17. uri v Bistrici pri Trzinu, Peko : Kolinska in ob 18. uri Kamnik : Senta Kamniku. Tudi mladinke bodo gostovale tretje kolo. Derbi srečanje bo jutri ob 16. uri Peko : Alples, ostale ekipi gostujejo, Dupljanke pa so proste.

J. Kikel

Uspešna igra Predvdora

Kranj — V drugi moški republiški rokometni ligi so odigrali že dve kolo v republiškem tekmovalju mladinski ekipi Predvdora in Zabnica. Ker sta tekmovalja izstopili rokometarji Peka se na njihovo mesto uvršča četrtostopanska ekipa Semeča. Zato se srečanje prvega kola med RK Zabnica in RK Semeča odigra najkasneje do 12. oktobra. Rezultati: 1. kolo: Črnomelj : Predvdor 23:25 (14:14), Slovan : Peko 19:32 (9:16), Novo mesto : Col 17:10, Grosuplje : Inles 29:24 (15:12), Itas-Kočevje : Zagorje 36:11 (16:4), 2. kolo: Ponikve : Inles 26:15 (12:7), Zabnica : Partizan 15:23 (7:9), Col Semeč 35:28 (17:8), Zagorje : Novo mesto 30:28 (11:15), Predvdor : Grosuplje 25:13 (13:10).

PORAZ ALPLESA

Kranj — Prvo kolo so odigrale ženske v drugi republiški rokometni ligi — zahod. Nepričakovan poraz so domačem terenu v Selcih doživeli rokometarice Alplesa v srečanju z ekipo Zagorja, poraz pa so doživle tudi rokometarice Kamnika na gostovanju Hrpoljah.

Rezultati 1. kola: Alples : Zagorje 5:11, Izola B. : Polje 20:25 (12:12), Olimpija : Metlika 18:14 (8:7), Jadrsko Kamnik 26:11 (11:7).

J. Kikel

ALPINISTIČNE NOVICE

Lep konec tedna so alpinisti AO Kranj izkoristili za izpeljavo skupne ture odseka. Tako so skupaj obiskali dolino Vrta in v njej opravili 33 vzponov vseh težavnostnih stopenj. Med drugim so preplezali Slovensko smer, Dolgo nemško smer ter Kratko nemško smer z Zimmer-Jahnovim izstopom. Bavarsko smer z Ladjom, Kratko in Dolgo nemško smerjo in Skalaško smer z Ladjom. Vse te smeri se nahajajo v S steni Triglava. Poleg njih so plezali še Brojanov in Severni raz v Stenarju. Skupna tura je tako glede na število udeležencev, kot tudi na število preplezanih smeri zelo lepo uspeša in pokazala napredek v znanju pripravnikov in tečajnikov.

O alpinističnih vzponih poročajo tudi člani AO Jezersko. 11. 9. sta Markič Rado in Davo Karničar ponovila Tomažev steber v Grintavcu, naslednji dan pa se jim pridružil še Karmen Kern in skupno so preplezali še krušljivo in izpostavljeno smer imenovano Češka 75 v SV steni Kočme. 11. 9. sta Irma Senk in Luka Karničar ponovila Košutovo smer z Ledeno varianto v Grintavcu.

V torek 14. 9. sta Srečo Reberger in Nejc Zaplotnik (oba AO Kranj) preplezala Dvarjevo zajedno v Jalovcu.

Matjaž Dolenc

Tekme ni bilo...

GODEŠIČ — V prvem tekmovalju za jugoslovanski rokometni pokal bi morali igrati Kranjčani z Godešiči igralci iz senicami. Ko so le-ti prišli v trtek, 16. septembra na Jesenice, jih je čakalo presenečenje. Navedene tekme ni bilo, saj so Jesenčani istočasno igrali prvenstveno tekmo z Olimpijo.

Kdo je za to kriv, se sprašuje pri Kondorju: ali Jesenčani in gorenjska nogometna zveza, ki planirala to tekmo...

J. Starmat

Temeljna banka Gorenjske, Kranj

1900

KAN?

Običajno je na Rabu še septembra pa tudi v začetku oktobra precej počitničarjev, ki uživajo v lepem vremenu in toplem morju...

Otok Rab se ponaša z 90-letno turistično tradicijo in je že nekajkrat osvojil naslov šampiona turizma na Jadranu. Uspehi niso samo zaslugi izredne klime, prirodnih lepot, čistega zraka in morja, ampak tudi plod dobre in organizirane turistične ponudbe, v kateri sodelujejo posredno ali neposredno vsi otočani, saj jim je to poleg kmetijstva edini vir dohodka.

Na Rabu skoraj ni novejših hiš, kjer ne bi oddajali sob in tako premorejo na otoku v zasebnih sobah 12.000 postelj. Napredek otočanov je moč opaziti v številnih novih hišah, ki rastejo po vsem otoku in skoraj v vsaki bo tudi nekaj turističnih sob. Družbena turistična ponudba je združena v hotelskem podjetju Imperial, ki nudi 3.500 postelj v hotelih, bungalovih in apartmajih ter 6.000 mest v kampih. Imperial se je združil s trgovsko delovno organizacijo Merkur Rab v sestavljeno delovno organizacijo in tako na Rabu že nekaj let ne poznajo težav s preskrbo tudi v glavni sezoni. Tudi letos so domače počitničarje

presenečale dobro založene trgovine in mesnice pa tudi njihov delovni čas, saj so bile odprte med tednom do 21. ure pa tudi ob nedeljah dopoldne.

V teh dneh je na Rabu še pravi turistični vrvež in tako bo tja do sredine oktobra. Med gosti prevladujejo starejši in družine s predšolskimi otroki. Poskrbljeno je za zabavo in organizirane izlete. V Imperialu so že pripravili ponudbo za jesenske in zimске počitnice v hotelih s pokritimi bazeni. Cene polnega penziona so od 1. 10. 1982 400 do 450 din na dan, za upokojence pa so 10 % nižje. Na voljo so že tudi posebni aranžmaji za praznik republike in novo leto. Rezervacije sprejema prodajna služba DO Imperial Rab, tel. 051-711-184.

KAKO NA RAB?

Trajekti vozijo vsako uro z Jablanca, tudi pogostejše, če je dovolj motornih vozil. Preko zime ima Rab dvakrat dnevno avtobusno povezavo in štirikrat dnevno s hitro ladjo z Reke.

ZAPISKI O SOLČAVI IN NJENI OKOLICI

Turistično društvo Solčava je izdalo te dni zanimivo knjigo z naslovom SOLČAVA: zapiske o Solčavi in njeni okolici je kot prispevek k zgodovinskemu in etnografskemu gradivu o Savinjski dolini zbral in uredil dolgoletni prizadeveni tajnik Turističnega društva Solčava Valent Vider.

Dvajset let je prebiral rokopise, tiskano gradivo, zapisoval pripovedi iz ustnega izročila, zbiral slikovni material in tudi sam fotografiral. Zbrani podatki so oblikovani v privlačno knjižico s 186 stranmi, na katerih lahko beremo o zgodovini kraja, naravnih mikavnostih, imenih kmetij in posestnikov, o Turkih v Solčavi, stare solčavske zgodbe, pravljice in pripovedke, drobne zapise in še kaj. Tako je v publikaciji zbrano pravzaprav vse, kar je zapisano o Solčavi, pa tudi tisto, kar je ostalo v ustnem izročilu kot pomembno etnografsko blago.

Knjiga je izšla v nakladi 1.500 izvodov in je po ceni 200,00 din na voljo pri Turističnem društvu Solčava, Turističnem društvu Celje, Tomšičev trg 7, in v knjigarni Mladinska knjiga v Celju.

HOTEL TERMAL V MORAVSKIH TOPLICAH

Moravske toplice so najmlajše slovensko zdravilišče, saj so se začele razvijati šele leta 1960, ko so pri iskanju nafte v globini 1400 m odkrili termalno vodo. Voda ima 72°C in je primerna za zdravljenje lokomotorne sistema, degenerativnih obolenj sklepov, motenj metabolizma ter nekaterih kožnih in ginekoloških bolezni.

Gostom so sedaj na voljo štirje bazeni s temperaturo vode od 36 do 38°C, bazen z navadno vodo in kopeli pod zdravniškim nadzorstvom. Prebivajo lahko v lepo urejenih hišicah v tipičnem panonskem slogu, kjer je na voljo 150 ležišč, v zasebnih turističnih sobah in v sodobno urejenem kampu.

15. oktobra 1982 pa bodo v Moravskih toplicah odprli nov prenočitveni objekt, hotel TERMAL, za katerega so zasadili prvo lopato v začetku lanskega avgusta. Hotel je B kategorije, ima 252 ležišč in je s hodniki funkcionalno povezan z že obstoječimi zdraviliškimi, kopalniškimi in gostinskimi objekti.

KOPE VABIJO ZA DAN REPUBLIKE

Gorski turistični center na Kopah običajno za dan republike že premore sneg in ta obleži do aprila. Tam je Globtour za praznik republike rezerviral sobe v Partizanskem domu in nudi štiridnevni aranžma že za 1.440 din (4 polni penzion, turistična taksa, zavarovanje), otroci pa imajo popust. Prijave že sprejemajo v poslovalnicah.

ELECTRONICA V MÜCHNU

Strokovno potovanje na ta mednarodni sejem prireja Globtour. Traja tri dni, od 11. do 13. novembra in stane 6.500 din na osebo (avtobusni prevoz, 2 hotelski nočitvi z zajtrkom, vstopnina na sejem in vodstvo).

ESTERA

ANAJA

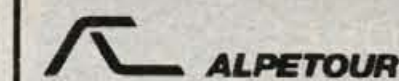
PRAVO USNJE

Reke

jesen '82

**ESTERA
ANAJA**

telečje usnje
z metal efektom
lahek gumi
podplat

**Šport hotel
Pokljuka
VAS VABI NA DNEVE
ISTRSKE
KUHNJE**

od 24. 9. do 2. 10. 1982

- KUHARSKE POSEBNOSTI ISTRE
- IZBRANA VINA
- NARODNA GLASBA
- PRESENEČENJA
- DNEVA — NAGRADE

Rezervacije miz po tel.
064-77-027

PREDPROGRAM

smučanje · skijanje
82-83

Kompas je že izdal predprogram SMUČANJE 82/83, v katerem predstavlja smučarsko ponudbo v domovini in tujini. Tudi letos nudijo smučarske počitnice v priznanih in preizkušenih smučarskih centrih, v predprogramu pa so že navedene tudi cene aranžmajev. Brezplačno vam je na voljo v turističnih poslovalnicah.

V ČRNI GORI JE ŠE PRAVO POLETJE

Kompasove počitnice v Črni gori vzbujajo veliko zanimanje, saj je na peščenih plažah od Budve do Ulcinja še pravo, a ne prevroče poletje. Voda je še topla, na plažah ni gneče, v izobilju je grozdja in drugega sadja. Za počitnice se odločajo predvsem starejši, ki ne marajo poletnega vrveža in vročine, izkoristijo pa jih tudi za ogled in sprehode.

Kompasov aranžma vsebuje 7 polpenzionov v odličnem hotelu Maestral v Sv. Stefanu, prevoz z letalom do Dubrovnika in nazaj, avtobusni izlet po zalivu Boke Kotorske, panoramski cesti do Cetinja, ogled Lovčena in še enodnevni avtobusni izlet do Titograda, na katerem bodo izletniki obiskali tudi staro ribiško naselje Vranjine in Virpazar. V ceno 7.450 din na osebo so vračunane tudi letališke takse, vstopnine in vodstvo. Na voljo so še štirje odhodi v oktobru — ob nedeljah (3., 10., 17. in 24. 10.).

16. ZLATARSKA RAZSTAVA V CELJU

Še danes in jutri bo v Celju v lepem ambientu lapidarija Pokrajinskega muzeja na ogled zbirka najnovejših stvaritev s področja oblikovanja nakita in plemenitih kovin doma in v tujini. Istočasno z razstavo bo več zanimivih prireditev: modne revije, predvajanje filmov o nakitu, prikazi izdelave. Ogled je brezplačen.

ENODNEVNI IZLETI:

- 2. 10. Plitvice, Salzburg, Grossglockner, Kumrovec — Stubičica
- 9. 10. Benetke, Gonars — Oglej — Gradež, Trgatev na Jeruzalemu

Oktoberfest, München, 1. 10.

MILANO, razstava orodnih in plastičnih strojev, 8. 10.

POSEBNI PROGRAMI ZA SKUPINE:

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah.

DO ŽIVILA-CENTRAL
TOZD Maloprodaja Kranj

OBVESTILO!

Krajane Preddvora in okolice obveščamo,
da bo od 18. 9. 1982 dalje odprta

SAMOPOSTREŽNA PRODAJALNA PREDDVOR (Živila)

tudi ob **sobotah popoldan** do 19. ure.

Izkoristite ugoden čas nakupa — priporočamo se za cenjeni obisk.

EISEN SPÖCK **XX**
9170 FERLACH, BOROVlje
HAUPTPLATZ 13
Tel. 04227/3249

Nudimo vam:

STIHL motorne žage, HUSQARNA motorne žage,
verige za vse motorne žage,
GRUNDFOS črpalke, vodovodne cevi,
elektronski žepni računalniki

Imamo zastopstvo in prodajo
električnega ročnega orodja firm:
BOSCH, MAKITA, BLACK & DECKER
in sicer za:

vrtalne stroje, kotne brusilke, luknjarice, ročne krožne
žage, verižne žage, motorne žage, skobeljnike

Znani smo po nizkih cenah.
Govorimo slovensko.

Za toplo zimo

se je treba res pripraviti. Zdaj, ko sonce še ogreje zrak, ko morda šele ob večerih pomislimo na mraz, zdaj vam želimo ponuditi vse, kar boste potrebovali, da bo vaša zima res topla.

Metalka je do 30. 9. v blagovnici v Ljubljani, v Mariboru, v Topniški v Ljubljani, Domžalah, Kamniku, Metliki in Ptuj pripravlila bogato izbiro: peči, štedilnikov, kaminov na trda goriva, kotlov in peči za centralno ogrevanje, električnih grelcev, termoakumulacijskih peči in še in še (tudi termoforjev).

V času akcije boste lahko kupovali na potrošniško posojilo, ob nakupu na devize boste deležni popusta v višini temeljnega prometnega davka, možnost nakupa izdelkov Gorenje za dinarje deviznega porekla s posebnim popustom proizvajalca, pri večjih nakupih vam bomo blago pripeljali zastoj (do 30 km od prodajalne).

Z Metalko se priporočajo: Avtomontaža Ljubljana, Feromoto in TAM Maribor, Sigma Žalec, Kig Ig, ITPP Ribnica, TTU Labin, FTU Sombor, Plamen Slavenska Požega, Alfa Vranje, Metalik Djakovica, Gorenje Titovo Velenje, Emo Celje.

metalka

DINOS LJUBLJANA TOZD POS

Poslovna enota Kranj

Komisija za medsebojna delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

ČISTILKE

za čiščenje poslovnih in
garderobnih prostorov v
skladišču v Škofji Loki,
Tavčarjeva 19 a.

Delo traja 3 ure dnevno v popoldanskem času.

Kandidati se lahko javijo
osebno ali pošljejo pismeno
ponudbo v 15 dneh po
objavi na naslov DINOS,
Škofja Loka, Tavčarjeva 19 a.

KOVINSKA DELAVNICA BLEDE Seliška cesta 4B

Objavlja naslednje proste delovne naloge:

1. **SPLOŠNO KLJUČAVNIČARSKA DELA**
— 3 delovna mesta
2. **STAVBNO KLEPARSKA DELA**
— 2 delovni mesti

Poleg splošnih pogojev za sprejem se zahteva še:

- pod 1.: — poklicna šola ustrezne smeri, obvladanje elektrovarilskih del,
pod 2.: — poklicna šola ustrezne smeri, ali priučen delavec v stroki z daljšo prakso v kleparskih delih na stavbah.

Kandidati naj imajo rešeno stanovanjsko vprašanje.

Za objavljene naloge velja poskusno delo po samoupravnem aktu DO.

Pismene prijave pošljite v roku 30 dni od objave na naslov: Kovinska delavnica Bled, Splošna služba, Seliška 4 B, Bled.

Osnovna šola BRATSTVO IN ENOTNOST Kranj, Tončka Dežmana 1

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

**UČITELJA ZA GOSPODINJSKI POUK IN VODENJE
ŠOLSKE PREHRANE**
za nedoločen čas (P ali PU)

UČITELJA ZA ANGLEŠKI JEZIK
za določen čas (od 18. 10. do 26. 11. 82)

SNAŽILKE
za nedoločen čas, pričetek dela 18. 10. 1982

Prijave z dokazili o strokovnosti (pod točko 1. in 2.) pošljite v 15 dneh po objavi na zgornji naslov.

Kmetijska zadruga ŠKOFJA LOKA

Zbor delegatov Zadrugne hranilno kreditne službe razpisuje dela in naloge

individualnega poslovnega organa —

**VODJE ZADRUŽNE HRANILNO KREDITNE SLUŽBE
ŠKOFJA LOKA**

Poleg pogojev iz 511. čl. ZZD mora kandidat za ta dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko šolo ekonomske smeri in dve leti delovnih izkušenj,
- da ima višjo šolo iste smeri in 4 leta delovnih izkušenj.

Vodja Zadrugne HKS opravlja dela v nepopolnem delovnem času 2,5 ure dnevno.

Kandidat bo izbran za mandatno dobo 4 let.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi razpisa v zaprti ovojnici na naslov: Kmetijska zadruga Škofja Loka, Jegorovo predmestje 21, z oznako »razpisno komisijo za individualni poslovni organ ZHKS«.

O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po izbiri.

CESTNO PODJETJE KRANJ

oglašja na podlagi 8. člena Pravilnika
o delovnih razmerjih, prosta dela

1. **MANJ ZAHTEVNA ASFALTERSKA DELA I.**
— dva delavca
2. **AVTOMEHANSKA DELA**
— dva delavca

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1.: — polkvalificiran asfalter,
— 6 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
pod 2.: — poklicna avtomehanska šola,
— 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

Kot poseben pogoj za oglas del je določeno poskusno delo, ki bo trajalo tri mesece.

Pismene prijave je treba poslati v roku 15 dni po oglasu del v kadrovske službo podjetja.

K prijavi je potrebno priložiti listine o tem, da prijavljeni kandidat izpolnjuje pogoje, ki so navedeni v tem oglasu.

Izbira kandidatov bo opravljena najpozneje v roku 10 dni po poteku oglasnega roka. Kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri.

ATROSTALNA ZENICA TOZD "JESENICE" JESENICE

Odbor za delovna razmerja ponovno objavlja prosta dela in naloge

**VEČ KVALIFICIRANIH GRADBENIH IN INDUSTRIJSKIH
ZIDARJEV**
za delo v delovni enoti Jesenice in Štore

Za opravljanje del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo dokončano poklicno šolo za gradbene ali industrijske zidarje ali uspešno opravljen tečaj in priznana kvalifikacijo,
- da imajo tri leta delovnih izkušenj v stroki,
- da imajo odsluženo vojaščino.

Posebni pogoj je poskusno delo, ki traja tri mesece. V slučaju uspešno opravljenega poskusnega dela bodo kandidati sklenili delovno razmerje za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Vatrostalna Zenica, TOZD "Jesenice" Jesenice, Savska 6.

O izbiri bodo kandidati obveščeni pismeno. Razpis velja do zasedbe delovnih nalog.

DO TRANSJUG RIJEKA
TOZD Ljubljana
izpostava Kranj,
Savski log PP 12

objavlja naslednja prosta dela in naloge

TERENSKEGA DISPONENTA

Pogoji:

- nižja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske, prometne, komercialne ali splošne smeri,
- poskusno delo 2 meseca.

Vloge s prilogami pošljite na naslov Transjug Rijeka, TOZD Ljubljana izpostava Kranj, v roku 15 dni od dneva objave. Kandidate bomo o izbiri obvestili v zakonitem roku.

GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA KRANJ

Zbor delavcev DS SS objavlja
prosta dela in naloge

POSPEŠEVALCA ZA DELO S KMETI NA HRIBOVSKEM PODROČJU

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat
izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba živinorejske smeri,
- opravljen pripravniški izpit,
- vozniški izpit B kategorije.

Od kandidatov pričakujemo, da bodo imeli veselje in znanje za delo na področju
ovčarstva in urejanja planinskih pašnikov, ter smisel in veselje za delo z ljudmi.

Poskusna doba traja 3 mesece.

Nastop dela je možen takoj.

Izbrani kandidat bo sklenil delovno razmerje za nedoločen čas s polnim
delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazi o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po
objavi na naslov: Gorenjska kmetijska zadruga, Jezerska 41, Kranj.

O rezultatih izbire bodo vsi kandidati obveščeni v 15 dneh po izbiri.

ISKRA TELEMATIKA

Industrija za telekomunikacije in računalništvo

Kranj, n. sol. o.

Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb TELEMATIKE
razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in
odgovornostjo:

VODJE INVESTICIJSKE SLUŽBE

Kandidat mora poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati
še naslednje posebne pogoje:

- visokošolska izobrazba strojne ali elektro smeri,
- 5 let delovnih izkušenj s področja investicijske operative,
- poznavanje tehnoloških procesov v elektroindustriji,
- strokovni izpit za nadzor investicijskih del,
- znanje tujega jezika,
- pogoje določene z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske
politike v občini Kranj.

Mandatna doba je 4 leta.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v
priporočenem pismu v 15 dneh na naslov ISKRA TELEMATIKA
Kranj, kadrovska služba, Savska loka 4, z oznako »za razpis«.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem
razpisnem roku.

ODEJA tovarna prešitih odev p.o. ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 80

Poslovni odbor razpisuje
kadrovske štipendije za šolsko
leto 1982/83 in sicer

1 ŠTIPENDIJO ZA POKLIC TEKSTILNI KONFEKCIJSKI TEHNIK

Kandidati morajo prijavi
oziroma vlogi (obr. DZS
1,65 - Prijava za štipendi-
ranje) priložiti:

- potrdilo o šolanju,
- zadnje šolsko spričevalo,
- potrdilo o premoženjskem
stanju družine,
- potrdilo o dohodkih staršev
iz preteklega koledarskega
leta.

Prijave z dokazili sprejema
kadrovska služba 15 dni po
objavi oglasa.

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA Kranj Staneta Žagarja 19

Komisija za delovna razmerja
pri Vzgojnovarstveni organizaciji
Kranj vabi k sodelovanju

1. ŠTIRI VZGOJITELJICE za skrajšane oblike (80-urni in 120-urni program)

- Pogoji:
- končana srednja vzgojiteljska
šola ali PA - razredni pouk,
 - 3 do 6 mesecev delovnih iz-
kušenj,
 - strokovni izpit,
 - popoldansko delo

2. DVE ČISTILKE

za vrtec Maksa Rozman
Tatjana v Stražišču in za
jasli Janina - 5 ur dnevno

- Pogoji:
- vsaj 6 razredov osnovne šole,
 - 1 mesec delovnih izkušenj,
 - popoldansko delo
- Kandidati naj v roku 8 dni po
objavi pošljejo pismene prijave
na kadrovske službe Vzgojno-
varstvene organizacije Kranj,
Staneta Žagarja 19, Kranj.

AVTO MOTO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA Jegorovo predmestje 10

ponovno razpisuje prosta dela
in naloge

HISNIKA DRUŠTVA

Dela in naloge hišnika se
opravljajo v popoldanskem in
večernem času, s tem, da za ta
dela in naloge nudimo hišniško
družinsko stanovanje v pro-
storih AMD v Škofji Loki.
Stanovanje je vseljivo takoj.

Pismene prijave sprejema
AMD Škofja Loka, Jegoro-
vo predmestje 10, 15 dni po
objavi.

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRANJ

objavlja potrebo po prostem delovnem mestu

DELAVCA

za nedoločen čas za opravljanje nalog skladiščnika v central-
nem skladišču

Pogoji za opravljanje dela:

- poklicna šola z zaključnim izpitom elektrotehniške ali trgovske
smeri,
- opravljen tečaj za skladiščnike,
- poskusno delo 1 mesec.

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave. Prijave sprejema ka-
drovska služba Elektrotehniškega podjetja Kranj, Koroška
cesta 53 c.

ABC POMURKA, LOKA proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje n.sol.o., Škofja Loka

objavlja naslednja prosta dela oziroma naloge

V TOZD JELEN:

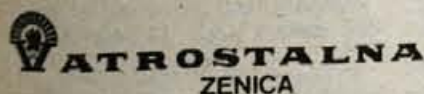
1. VEČ NATAKARJEV
Pogoj: - KV ali PKV natak
2. VEČ TOČAJEV
Pogoj: - KV ali PKV natak
3. VEČ KUCHARJEV
Pogoj: - KV kuhar

V TOZD PRODAJA NA DEBELO

4. ŠOFERJA
Pogoj: - KV voznik, izpit C kategorije.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas. Poskusno delo pod vsemi
točkami traja 45 koledarskih dni.

Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi oglasa
v kadrovske službe podjetja ABC Pomurka, LOKA DSSS, Kidri-
čeva 53, Škofja Loka.

TOZD „JESENICE“ JESENICE

Odbor za medsebojna razmerja objavlja na osnovi 10. člena Pravilnika o
delovnih razmerjih prosta dela in naloge:

1. VODENJE IN ORGANIZACIJA DELA V SKLADIŠČU OGNJE- ODPORNEGA MATERIALA JESENICE - 1 delavec

Kandidati morajo za opravljanje del izpolnjevati sledeče pogoje:

- srednja strokovna izobrazba gradbene ali metalurške smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj v skladiščnem poslovanju,
- da imajo odsluženo vojaščino.

Posebni pogoj je poskusno delo, ki traja tri mesece. V slučaju uspešno
opravljenega poskusnega dela bo kandidat sklenil delovno razmerje za nedoločen
čas. Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v
15 dneh po objavi na naslov: Vatrostalna Zenica TOZD Jesenice, Savska 6.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku razpisnega roka

lip bleed

TOZD Lesna predelava Rečica, n. sol. o.
TOZD Lesna predelava Podnart, n. sol. o.

na osnovi sklepov odborov za delovna razmerja objavljata prosti deli in
naloge

ČUVAJA - GASILCA

Pogoji za zasedbo:

- K poklic širokega profila ustrezne smeri in 3 mesece delovnih izku-
šenj,
- tečaj za poklicnega gasilca.

Kandidat, ki nima opravljenega tečaja za poklicnega gasilca, bo le-
tega moral pred nastopom dela opraviti; kandidat tudi ne sme biti
starejši od 35 let.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim
časom.

Pismene prijave z dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 15 dneh,
to je do 8. 10. 1982 na naslov LIP Bled, TO Lesna predelava Rečica, in
LIP Bled, TO Lesna predelava Podnart.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po sprejetem sklepu
na odboru za delovna razmerja.

murka

in IMV sta vam pripravila prijetno
presenečenje, saj vam nudita:

- RENAULT 4
- RENAULT 4 GTL in
- IMV ADRIA PRIKOLICE

Pri plačilu z dinarji deviznega izvora
vam dajemo 20-25% popusta.

Obenem pa vas obveščamo, da še
vedno lahko vplačate RENAULT 18 TL
z dinarji deviznega izvora.

Pričakujemo vas v Murki v Lescah

MALI

OGLASI

telefon
27-960

nasproti porodnišnice

C. JLA 16 28-463

— uprava

— komerciala

PRODAM

Prodaj 1751 HLADILNIK gorenje in enojno POMIVALNO KORITO. Ogled od ponedeljka dalje, po 17. uri. Simončič, Bistrica pri Trzinu 95.

Prodaj več PRAŠICEV, težkih od 25 do 30 kg. Mlakarjeva 58, Senčur 9175
Prodaj eno leto stare KOKOŠI za skrinjo. Senično 19, Trzin 9276
Prodaj 6 tednov stare PUJSKE. Mežnarec, Selo 22, Žirovnica 9288
Prodaj mlade PUJSKE, stare 7 tednov. Jože Rožič, Hudo 7 pri Trzinu 9485
Prodaj 300 kosov BETONSKIH KVADROV in 1800 kosov STRESNE OPEKE novoteks, sive z obrobo in slemenjaki. Stane Plestenjak, Zg. Bitnje 81 9488

Prodaj več večjih in manjših PRAŠICEV. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 9507
Prodaj nemški otroški varnostni SEDEŽ za avto. L. Hrovata 10, Kranj, Planina 11., stanovanje št. 11 9541
Zelo ugodno prodaj nov električni ŠTEDILNIK gorenje (bela tehnika). Naslov v oglašnem oddelku 9542
Prodaj NAKLADALEC za les, za traktor IMT in prikolico za osebni avto. Suha 9, Kranj 9543
Prodaj SPALNICO (hrastov furnir) in dvojno PISALNO MIZO, bele barve. Vanda Jaklič, Mlakarjeva 24, Kranj, telefon 23-123 9544
Prodaj SORTIRNIK za krompir (pajkel). Bukovec, Moškrin 3, Škofja Loka 9545

Prodaj črno TELIČKO, staro 6 tednov. Dobrin, Trstenik 10, Golnik 9546
Prodaj mehansko STISKALNICO na gredni plošči 250x120. Alojz Logar, Velešova 25, Senčur 9547
Prodaj 100 kg težkega TELETA. Grašič, Gobovce 10, Podnart 9548
Prodaj jedilni in drobnji KROMPIR, neškropljen. Podbrezje 27, Duplje 9549
Prodaj tri tone CEMENTA. Telefon 49-130 9550
Prodaj 15-kubično NAKLADALNO PRIKOLICO. Andrej Uršič, Sv. Duh 39, Škofja Loka 9551
Prodaj SEME oljne repice. Kuralt, Zabnica 45 9552

Prodaj DRVA in APNO v vrečah. Letence 11, Golnik 9553
Prodaj svež material za demit FASADO (za 50 kv. m). Kranj, Kajuhova 40, tel. 21-654 ali 22-377 9554
Prodaj KRAVO z mlekom po teletu in TELETA. Ljubno 74 9555
Prodaj brejo KRAVO. Bobovec 3, Kranj 9556

Prodaj strešno OPEKO bobrovec, po 3 din. Perišič, Golnik 6 9557
Prodaj dve 2 kW termoakumulacijski PEČI. Ogled od 14. do 16. ure. Angela Pajk, Delavska c. 48, Kranj 9558
VRTIČKARJI! KOKOŠI GNOJ v vrečah dobite v Srednji vasi 7, Gorice, Golnik 9559

Prodaj suhe smrekove DESKE 18 mm, globok OTROŠKI VOZIČEK, STRESNIKE kinkinda, žensko POROČNO OBLEKO št. 38. Lesičnik, Planina 52, Kranj 9560
Zelo ugodno prodaj odlično, novo HARMONIKO, 80-basno, 6-registrsko »SCANDAL«. Lončarjevič, Kranj, Titov trg 24/1 9561
Prodaj zastekleno PREGRADNO STENO z vrati 2,40x2,50. Ogled v soboto od 10. do 11. ure. Planina 26, Kranj 9562
Prodaj silažno KORUZO. Grad 59, Cerklje 9563

BILMAN AVTOMATIKO za centralno kurjavo prodaj. Svetina, Britof 121, Kranj 9564
Prodaj GRAMOFON iskra - garrard HI-FI SP 25 MK IV z zvočniki 2x20 W. Kozarnik, Moša Pijade 44, tel. 28-508 od 15. do 17. ure 9565
Prodaj OTROŠKO POSTELJICO z jogijem. Informacije po tel. 064-27-904 9566

Prodaj ŠTEDILNIK na trda goriva gorenje TOBI, kurjen eno zimo, več dekliških PLASCEV, JAKEN, KRIL, PULOVERJEV, vse skoraj novo za deklice od 12-16 let, moški prehodni PLASČ za manjšo močno postavo, novo, svetlo modro dolgo POROČNO OBLEKO, št. 44 z dodatki in 4 kub. m SIPE. Oprešnikova 1, Kranj po 14. uri 9567
Prodaj 7 tednov starega TELETA. Prebačev 30, Kranj 9568

Prodaj termoakumulacijsko PEČ AEG-4 in električni ŠTEDILNIK. Luže 59, Senčur 9569
Prodaj malo rabljeno termoakumulacijsko PEČ 3,5 kW in otroško POSTELJICO z jogijem. Telefon 24-231 9570
Prodaj KONJA. Gorjanc, Jezerska c. 70, Kranj 9571
Prodaj ohranjen KAVČ in TEKAŠKE SMUČI s ČEVLIJI št. 38. Informacije po tel. 28-249 9572
Prodaj leto staro JAHTO, dolgo 7 m, široko 2,4 m, komplet opremljeno za 5 oseb. Ponudbe pod šifro: ČITA 9573
Prodaj globok OTROŠKI VOZIČEK (italijanski). Kličite popoldan po telefonu 064-26-486 9574
Prodaj PUJSKE. Zasip, Stagne 7, Bled 9575
Poceni prodaj dvodelno GARDE-ROBNO OMARO. Jeram, Juleta Gabrovška 23, Planina 9576
Prodaj 9 mesecev brejo KRAVO. Dragotajna 10, Smlednik 9577
Prodaj termoakumulacijsko PEČ AEG, 4 kW. Telefon 064-40-132 9578
Kakovostna DOMAČA JABOLKA, neškropljena, priznanih sort: jonatan, kri-vopecelj, defler itd. prodaj, cena 10 do 12 din. Benedičič, Prezrenje 19, Podnart, tel. 70-028 9579

Prodaj nekaj CEVI za centralno kurjavo. Sefrančevski, Kidričeva 11, Kranj (podstrešje) 9581
Ugodno prodaj BETONSKO ŽELEZO, premera 8 in 10 mm in marmorne OKENSKE POLICE. Telefon 26-393 9582
Prodaj SPALNICO. Naslov v oglašnem oddelku 9583
Prodaj rabljene PLOHE in ODER za fasado. Velikanje Janez, Gobovce 5, Podnart 9584
Ugodno prodaj SEDEŽNO GARNITURO (trosed, dvosed in kot) in TV STOL. Informacije po tel. 27-634 po 19. uri 9585
Ugodno prodaj GLASBENI CENTER gorenje, komplet z zvočniki. Tine Bertonec, Lesce, Na Trati 39, tel. 74-378 9586

Prodaj neškropljena JABOLKA. Trzin, Vrtnje 14, Radovljica 9587
Tako ugodno prodaj temno klubsko MIZO, HLADILNIK, ŠTEDILNIK (2 + 2), trajnožarečo PEČ in BOJLER, vse gorenje. Grm, Skalica 2, Kranj 9588
Prodaj ZLATO za zobe. Naslov v oglašnem oddelku 9589
Prodaj mlado KRAVO. Bohinjska Bistrica, Pod Rebrum 16 9590
Ugodno prodaj novo PEČ za centralno ogrevanje na trda goriva, znamke adani, zmogljivosti 35.000 kcal/h. Telefon 064-79-545 9591
Prodaj lepe SADIKE za živo mejo (zimzeleni liguster). Vovk, Lesce, Boštjanova 4, tel. 74-005 9592
Prodaj stereo RADIOKASETOFON continental. Markuta, Gorenjskega oddaja 14, Kranj 9593
Prodaj KINOPROJEKTOR sanyo. Naslov v oglašnem oddelku 9594

Prodaj suhe borove DESKE 25 mm. Predvor 26 9595
Prodaj več PRAŠICEV, težkih od 40 do 150 kg. Posavec 16, Podnart 7994
Prodaj 100 kg težkega PRAŠICA za nadaljnjo rejo. Papirnica 9, Škofja Loka 9710
Ugodno prodaj 1,70 kub. m žagane-ega LEŠA za ostrešje, 5 kompletnih VRAT iz luženega hrasta in dvojna VRATA iz mahagonija. Ravnikar, Puštal 75, Škofja Loka, tel. 064-62-354 9711

Prodaj 150 LETEV za streho (3,5 x 5 cm) dolžine 4 m. Zihel, Podpulferca 4, Škofja Loka 9712
Prodaj STARINE. Špoljar, Papirnica 2, Škofja Loka 9713
Prodaj 300 kosov STRESNE OPEKE trajanka, sive barve, brez posipa. Jože Markun, Srednja vas 2, Senčur 9714
Ugodno prodaj KRZNE PLASČ (iz svizca). Majda Jošt, Tavčarjeva 22, Kranj 9715
Prodaj PEČ na olje. Pernuš, Olšev-vek 5, Predvor 9716
Prodaj rabljeno 120-litrsko PREŠO za sadje. Telefon 064-77-107 9717
Prodaj dobro ohranjeno OTROŠKO SOBO. Telefon 27-758 9718
Poceni prodaj rabljeno FIT STIKALO, 25 A. Demšar, Na Trati 15, Lesce 9719

HITACHI ZVOČNIKE HS 55, 200 WRMS in GRAMOFON toska, prodaj. Perdan, Pševska 2, Kranj - Stražišče 9720
Prodaj enoosno traktorsko PRIKOLICO, nosilnost 3 tone in prevozniki MOLZNI STROJ avli. Telefon 61-436 9721
Prodaj 2000 kg BETONSKEGA ŽELEZA, premera 12 in 10 kosov PUNT, dolžine 4 m. Zdravko Škrjanc, Zg. Duplje 49 9722
GLISER GT 401 z MOTORJEM crysler 45 KM in ostalo opremo, prodaj. Franc Čermelj, Radovljica, Staneta Zagorja 45 9723
Prodaj bukova DRVA v »klaftrah«. Ludvik Jerič, Štefana gora 28, Cerklje 9724

Prodaj Teličko od dobre molz-ke. Podbrezje 34, Duplje 9725
Prodaj HLADILNIK gorenje, kombinacija hladilnik in globoko zamrz-ovanje, pokončni, rabljen 3 mesece. Pavel Legat, Selo 14, Žirovnica 9726
Prodaj zidni kombiniran nerjavni ŠTEDILNIK. Golniška c. 53, Kokrica 9727
Prodaj popolnoma nov še neup- rabljen OVRATNIK in KUČMO krzna POLARNE LISICE. Telefon 25-893 po 19. uri 9728
Prodaj 40 vreč PERLITA za fasado s polnilcem. Telefon 25-750 9729
Prodaj ŠTEDILNIK gorenje (4 pl. 2 elektrika), Telefon 25-215 9730
Prodaj iskra HI-FI stereo 2x20 W za 1,8 SM. Ivan Mohorič, Kresu 10, Železniki 9731
Prodaj dobro ohranjeno KOLO na preštav. Slavka Rant, Podlubnik 18, Škofja Loka 9732
MLADIČE - ŠKOTSKE OVČARJE odličnih staršev, prodaj. Zoran K. pač, Stara vas 257, Ziri 9733
Prodaj balkonska VRATA, termopan zasteklitev, 100x220, dva »Fiksna« ELEMENTA, zasteklena termopan 170x220. Pivka 31, Naklo, tel. 47-145 9734

KZK - TOZD
KOMERCIJALNI
SERVIS,Kranj - skladišče Hra-
stje, tel.: 26-371

GRADITELJI!

Nudimo gradbeni materi-
al po konkurenčnih ce-
nah ter celotni program
stavbnega pohištvaINLES - OKNA
KOMBIVAK

Po ugodni ceni, 20 din za kos, pro-
dam 300 kosov OPEKE 29x14x18 in
70 kosov OPEKE 25x24x12. Ose-
man, Kranj, C. talcev 23/D 9735
Prodaj mlado KOZO za plemo. Na
slov v oglašnem oddelku. 9736
Prodaj dobro ohranjen PRALNI
STROJ gorenje. Telefon 064-74-381 9737
Lesce, Na Trati 16 9738

Prodaj 80-basno klavirsko HAR-
MONIKO. Čošnjevek 32 9739
Prodaj železna VRTNA VRATA
2x1 m. Remic, Pšenična polica 9740
Prodaj 7 tednov staro TELIČKO s-
mentalko. Zalag 41, Cerklje 9741
Prodaj 9 mesecev brejo KRAVO
tretje tele. Sp. Brnik 65, Cerklje 9742
Prodaj »KLAFTRO« BUKOVNI
DRV in 100 BUTAR, Vrhovnik, Rav-
ni, Cerklje 9743

Prodaj 3000 kosov STRESNE OPE-
KE bobrovec, malo rabljene. Vasca 9744
Cerklje 9745
Prodaj 6 tednov stare PRAŠICE
Zg. Brnik 7 9746
Prodaj ETAŽNO PEČ, 20.000 kcal
in AKUMULATOR, 97 amp. 9747
Cerklje 26 9748
Prodaj 7 mesecev brejo KRAVO
Prosen, Šmartno 8, Cerklje 9749
Prodaj 180 kg težkega PRAŠICA
Luže 12, Senčur 9750
Prodaj 6 tednov starega BIKASA
mentalca, ki že je. Breg 8, Predvor 9751

Sprejemam naročila za neškropljena
JABOLKA za ozimnico in predelavo
Cegnar, Zabnica 24 9752
Prodaj nov FOTOAPARAT pol-
roid. Naslov v oglašnem oddelku. 9753
Prodaj dve PEČI NA TRDA GOR-
VA EMO ter 3 kW termoakumulaci-
sko PEČ. Jože Vidmar, Tupaliče 8
Predvor 9754

Prodaj 1600 kosov STRESNE OPE-
KE, nove, karo 32x42. Jože Fiš-
Hrastje 194, Kranj 9755
Prodaj nova OKNA, balkonska
VRATA, LADIJSKI POD, »POBJON-
PUNTE. Antolič, C. JLA 41, Trzin 9756
Prodaj 6 tednov stare PRAŠICE
Žagar, Stara Loka 49, Škofja Loka 9757
Prodaj kombiniran MIZARSKI
STROJ, trajnožarečo PEČ in ŠTEDIL-
NIK na drva. Benedičič, Martinj 9758
14, Železniki 9759

Prodaj dobro ohranjen 175-litrski
HLADILNIK gorenje. Jože Lipej, Sr-
lijeva 9, Kranj 9760
Prodaj PS 1014/E EI - Niš. Telefon
60-343 v soboto ali po 15. uri. Lange-
Partizanska 18, Škofja Loka 9761
Prodaj moško ŠPORTNO KOLO
profesional. Ogled v soboto in nedeljo
dopoldan. Telefon 61-906, Frankova 5
Škofja Loka 9762

Novo KOTNO BRUSILKO, 2000 v-
8000/min, prodaj. Bevk, Zmirec 9763
Škofja Loka 9764
Dva AKVARIJA, 80-litrski, komple-
na z ribami, prodaj. Bevk, Zmirec 9765
Škofja Loka 9766
Prodaj KRAVO frizirko, ki be-
oktobru četrte teletila. Visoko 29, Še-
čur 9767
Prodaj ŠTEDILNIK gorenje (2 pl.
4 elektrika) in küppersbusch, KOLO
moško ali žensko ter črnoBELI TELE-
ZOR. C. na Klanec 49, Kranj, tel. 23-019 9768

Prodaj Teličko od dobre molz-
ke. Podbrezje 34, Duplje 9769
Prodaj HLADILNIK gorenje, kom-
binacija hladilnik in globoko zamrz-
vanje, pokončni, rabljen 3 mesece. Pa-
vel Legat, Selo 14, Žirovnica 9770
Prodaj zidni kombiniran nerjavni
ŠTEDILNIK. Golniška c. 53, Kokrica 9771
Prodaj popolnoma nov še neup-
rabljen OVRATNIK in KUČMO krzna
POLARNE LISICE. Telefon 25-893 po 19. uri 9772
Prodaj 40 vreč PERLITA za fasado
s polnilcem. Telefon 25-750 9773
Prodaj ŠTEDILNIK gorenje (4 pl.
2 elektrika), Telefon 25-215 9774
Prodaj iskra HI-FI stereo 2x20 W
za 1,8 SM. Ivan Mohorič, Kresu 10,
Železniki 9775
Prodaj dobro ohranjeno KOLO na
preštav. Slavka Rant, Podlubnik 18,
Škofja Loka 9776
MLADIČE - ŠKOTSKE OVČARJE
odličnih staršev, prodaj. Zoran K.
pač, Stara vas 257, Ziri 9777
Prodaj balkonska VRATA, termopan
zasteklitev, 100x220, dva »Fiksna«
ELEMENTA, zasteklena termopan
170x220. Pivka 31, Naklo, tel. 47-145 9778

OBLETNICA

23. septembra je minilo leto od tistega strašnega trenutka,
ko nam je bolezen vzela našega ljubega sina in brata

JANEZA LUŠINA

Težko je sprejeti grenko resnico, da te ni več med nami. Tvoje korake še slišimo in tvoj lik je še živ, le tvoj
mnogo prerani grob priča, da te ni več med nami. Prazen je naš dom, ker se ne slišijo tvoje besede in veder
smeh. Ne čutiš bolečine v naših srcih, ki so še vedno ob tebi. Imeli smo te radi, a usoda je tako kruta.

NIKOLI TE NE BOMO POZABILI!

Hvala vsem, ki obiskujete njegov mnogo prerani grob, prižigate sveče in prinašate cvetje ali pa se ga spominja-
te kako drugače

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega moža, ata, brata in strica

FRANCA KONCA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sovaščanom, sodelavcem pokojnika, sodelavcem
žalujočih ter bratov in sester in delovnim organizacijam Alpina, Etiketa, Klavirar, Elektro -
Ljubljana - okolica, gasilcem, zdravniku, vsem prijateljem in znancem za nesebično pomoč,
izrečena sožalja in darovano cvetje. Zahvaljujemo se praporščakom, govornikom, zvonarjem, g.
kaplanu za obred ter pevcem za žalostinke. Zahvaljujemo se vsem za spremstvo na zadnji poti!

ISKRENA ZAHVALA!

ŽENA, SIN DRAGO IN HČERKA IRENA

Žirovski vrh 14. septembra 1982

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, stare mame, tašče, sestre
in tete

IVANKE LAVTAR

roj. ŠMID

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo množično spremili na zadnji poti, ji darovali cvetje; izrekli
sožalja ter denarno pomagali. Posebno se zahvaljujemo dr. Janezu Bajžlju za lajšanje bolečin,
dr. Veselu za kronično zdravljenje zadržane bolezn, vsem sosedom, sodelavcem Iskre DS Komer-
ciala in TOZD ATC GPP, sodelavcem Save TOZD VLP, pevcem Upokojenskega zbora ter duhov-
ščini

VSI NJENI

Stražišče, 20. septembra 1982

V SPOMIN

24. septembra 1982 mineva 10 let, odkar je kruta
usoda iztrgala našega

JOŽETA MALIJA

mizarskega mojstra iz Tupalič

Mnogo dni je minilo, ko si zadnjič odšel od nas. Nisi slutil, da ne boš več prestopil praga ljubljene-
ga doma, v cvetu mladosti je bila pretrgana nit tvojega mladega življenja. Tvojega zlatega srca nobena
prošnja več ne obudi, ne solza, ne lučka ljubezni in tisoči cvetov, ki ti jih prinašamo na tvoj mnogo
prerani grob. V naših srcih boš ostal ljubljen in nepozabljen za vedno. Iskrena hvala vsem, ki ga
obiskujete, mu prižigate sveče in krasite njegov tihi dom.

ŽENA ŠTEFKÁ, HČI SILVA IN SIN JOŽE

Prodajni PEČ koppersbusch, kurjeno samo dva meseca, dolgo poročilo OB-LEKO, svetlo modre barve št. 40-42. Informacije po tel. 23-395 v petek in soboto od 8 ure dalje 9763

Prodajni globok italijanski OTROŠKI VOZICEK. Dijana Smolej, Ser-carjeva ul. 10, Radovljica 9764

Prodajni električni STEDILNIK na dve plošči. Vrečar, Groharjevo naselje 12, Škofja Loka, tel. 60-943 9765

Ugodno prodajni dve malo rabljeni LEŽALNICI. Subic, Sp. Gorje 116, Zg. Gorje 9766

Poceni prodajni 12-strunsko akustično KITARO. Pogačnik, Pševska 3, Kranj 9770

Poceni prodajni starejšo SPALNICO. Kotmrlj, Nazorjeva 8, Kranj 9804

Prodajni drap poročilo obleko št. 38 za nosečnice. Staretova 18 - popoldan

KUPIM

Kupim rabljena OKNA in VRATA. Topanica Ali, Sr. Bitnje 5, Zelnica 9595

Kupim REPOREZNICO in 500-litrski SOD za namakanje sadja. Tel. 064-27-743 9596

Kupim rabljen KOTEL za žganjekuho, do 50 l. Naslov v oglašnem oddelku 9597

Kupim najmanj 10 kub. m neobdelanih SMREK, plačam takoj. Telefon 25-520, Saip Fandj 9598

Kupim termokumulacijsko PEČ od 2 do 3 kW. Sporočite po tel. 82-809 9599

Kupim dobro ohranjeno trajnožarečo PEČ. Informacije po tel. 064-82-782 9600

Kupim 6 tednov starega TELETA. Ponudbe na naslov: Franc Tušek, Lenart 11, Seča 9601

Kupim bakreno PLOČEVINO za žlebove. Telefon 064-21-413 9767

Kupim POGRADJE (postelje). Poizve se v trafiki Cerklje 9708

Kupim ČEVLJARSKI ŠIVALNI STROJ cilindar. Ponudbe pošljite na naslov: Vodnik, Predoslje 58, Kranj 9709

Kupim 7 dni staro TELICO - črno-belo ali simentalko. Jože Zaplotnik, Zg. Veterina 1, Trzin 9805

VOZILA

Prodajni ZASTAVA 101 konfort, staro 10 mesecev, cena 23,5 SM, garazirano. Gopič, Veljka Vlahovića 5, Kranj 9329

RENAULT 9, vrstni red odstopim. Ponudbe pod: Devetica 9513

Prodajni osebni avto ZASTAVA 750, letnik 1977 najboljšemu ponudniku. Licitacija bo v ponedeljek, 27. 9. 1982 ob 12 uri na dvorišču H-8 (Dražgoška ulica 3). Ogled avtomobila tudi tam. Pred licitacijo morajo kandidati položiti kavci-jo v višini 1.000 din 9602

Prodajni avto ZASTAVA 101 C, letnik 1979. Oblak, Zg. Bitnje 246 9603

Ugodno prodajni karambolirano ZASTAVA 750. Novak, Bistrica 158, Trzin 9604

Ugodno prodajni ZASTAVA 750 ter CE-LADO NAVA 2a in usnjeni kombinizon, št. 46-48 (za motor). Dare Ravnihar, Vrnjake 37, Škofja Loka 9605

Prodajni dobro ohranjen RENAULT 4. Tomaž Bartol, Naklo 189 9606

Prodajni ZASTAVA 128 CL, letnik 1980. Ogled vsak dan po 14. uri. Zdravko Konjar, Smlednik 3 9607

Prodajni WARTBURG karavan, letnik 1973, registriran eno leto, in črnobel TELEVISOR panorama. Mlakarjeva 59, Senčur 9608

Prodajni GS PALLAS, letnik 1978. Pla-nica, Tomšičeva 18, Kranj 9609

Prodajni ZASTAVA 101/1300 L (1979), prodam. Kacin, Begunjska 15, Kranj 9610

Prodajni JAWO 350, letnik 1980. Oblak, Gregorjeva 28, Kranj - Čirče 9611

Prodajni ZASTAVA 101 konfort, letnik 1975, prodam. Informacije po tel. 28-030 - Go-stilina Benedik Kranj 9612

Prodajni WARTBURG, letnik 1970, dobro ohranjen. Toporiš, Trzin, Koro-ška 31 9613

Prodajni ZASTAVA 750, letnik 1976, dobro ohranjen. Ogled možen samo v popoldanskem času. Mirko Glavati, Pre-podlanski 61/A, Kranj 9614

Ugodno prodajni CITROEN GS PAL-LAS, letnik 1976, dobro ohranjen. In-LAS, letnik 1976, dobro ohranjen. In-formacije po tel. 21-442 9615

Odstopim vrstni red za GOLFA. Doba-va oktobra. Telefon 42-056 9616

Ugodno prodajni FIAT 125-P, letnik 1976, prevoženih 41.500 km, garaziran. Kalan, Kranj, Ul. Lojzeta Hrovata 8 9617

Prodajni ZASTAVA 101, letnik 1979. C. Talcev 2, Kranj (Klanec) 9618

Prodajni LADO SL, letnik 1979. Stane Naglič, Zg. Jamersko 106/A 9619

Prodajni dobro ohranjeno ZASTAVA 750, letnik 1975. Luže 14, Senčur 9620

Prodajni avtomobilsko PRIKOLICO. Možnosti 1 t. Svovljak, Zbilje 43, Medvo-dolci 9621

Prodajni SKODO S 100, po delih. Kranj, Stara c. 27, tel. 61-032 9622

KATRCO, letnik 1978, 60.000 km, ure-jeno, prodajni. Ljubljanska 27, Kranj 9623

Prodajni ZASTAVA 101 SC, v dobrem stanju. Kadivec, Senčur, Pipanova 46 9624

MERCEDES 200, letnik 1967, potre-ben popravila, prodajni. Telefon 50-047 9625

Ugodno prodajni osebni avto NSU 110 z rezervnimi deli in rezervnim strojem, registriran do 1983, odlično ohranjen. Franc Smolej, Krnica 56, Zg. Gorje 9626

Prodajni ZASTAVA 101 konfort, letnik 1980, registrirano do aprila 1983, prevo-ženih 24.000 km. Telefon 74-920 od 17. do 20. ure 9627

Ugodno prodajni ZASTAVA 101, letnik 1977, registrirano do 25. 12. 1982. Podlub-nik 54, Škofja Loka 9628

R-4, letnik 1974, vozen, neregistriran, prodajni za 3,3 SM. Ogled od 15 ure da-lje. Muraja, Planina 36 9629

Prodajni 126-P, letnik 1977. Stane Bata-gelj, Planina 2, Kranj 9630

FIAT 850 sport, prodajni. Ogled v sobo-to in nedeljo. Vogelnik, Ljubljanska 35/A, Radovljica 9631

Prodajni osebni avto OPEL KADETT, letnik 1974. Dimčo Malčev, Veljka Vlaho-vića 8, Kranj 9632

Ugodno prodajni AUDI 80 S, odlično ohranjen. Ivan Uršič, Sv. Duh 39/A, Škofja Loka 9633

Prodajni ZASTAVA 101, december 1974; dve otroški POSTELJICI in sportni VOZICEK. Krožna 9, Kranj 9634

Prodajni FIAT 126-P, vozen, neregistri-ran, letnik konec 1976. Stane Oblak, Sto-šičeva 5, Kranj 9635

Prodajni NSU PRINZ 110, celega ali po delih. Oprešnikova 1, Kranj 9636

Prodajni MOTORNO KOLO, znamke tomos elektronic 90, dobro ohranjeno. Vi-ljem Bučan, Britof 240, Kranj 9637

Prodajni ZASTAVA 750, letnik 1978, 30.000 km. Ul. Mladinskih brigad 8, tel. 23-259 9638

Ugodno prodajni dobro ohranjeno SIMCO 1307 GLS, letnik 1978. Cerklje 59 9639

Prodajni novo ZASTAVA 750. Telefon 25-202 9640

Prodajni ZASTAVA 101, letnik 1973 november, obnovljeno. Ogled vsak dan popoldan. Puštal 33, Škofja Loka 9641

Nujno prodajni ZASTAVA 101, spredej karambolirano (poceni). Ogled od 16. ure dalje. Hadžić, Zg. Senica 22, Medvode 9642

Ugodno prodajni RENAULT 12, letnik 1971, registriran do 6. 6. 1983, novi blatni-ki, izpušne cevi in prevleke, odlično ohran-jen. Ogled v soboto celi dan, v nedeljo od 16. ure dalje. Jegorovo predmestje 29, Škofja Loka 9643

Prodajni ZASTAVA 101, letnik 1966. Ogled od 15. ure dalje. Valentin Hobljaj, Podlubnik 152, Škofja Loka 9644

Prodajni ZASTAVA 750, letnik 1970, re-gistrirano. Ogled vsako popoldne. Kopa-liška 42, Škofja Loka 9644

Ugodno prodajni WARTBURG, letnik 1974. Jožić, Stara Loka 54, Škofja Loka 9645

Prodajni avto WARTBURG, letnik 1974. Golniška c. 22, Kokrica 9646

Prodajni FIAT 128, letnik 1972. Ogled dopoldan. Kostadinovski Branko, Trboje 3, Kranj 9647

Prodajni FIAT 126-P, letnik 1977. Tele-fon 28-311 9648

Prodajni zelo dobro ohranjen avto VW, cena ugodna. Jože Ješe, Otoče 23, Pod-nart 9649

Prodajni ZASTAVA 750, generalno oh-novljeno. Ogled v Britofu 231/A, (Stre-hovec) 9650

Poceni prodajni ZAPOROŽCA. Ivica Kaurin, 1. avgusta 7, Kranj 9651

R-4, letnik 1974, prodajni. Stibelj, Mla-karjeva 2, Kranj 9652

Prodajni ZASTAVA 750, vozno, starejši letnik, celo ali po delih. Frelih, Ovisse 34, Podnart, tel. 70-169 9653

Prodajni tovorno avto PRIKOLICO in CIRKULAR. Jezerska c. 124, Kranj 9654

Prodajni ZASTAVA 750, letnik 1975. Zg. Brnik 73 9655

Po zelo ugodni ceni prodajni FIAT 124, cena 32.000 din. Jankovič Bojan, Be-gunjska 6, Kranj 9656

Ugodno prodajni ZASTAVA 750, letnik 1972, neregistrirano, vozno. Marta Hoče-var, Cerklje 214 9657

Prodajni DIANO, letnik 1972. Jonatan Gasperlin, Valjevec 8, Kranj 9658

Prodajni dve ZIMSKI GUMI z OBRO-ČI za zastavo 750. Telefon 25-919 od 15. ure dalje 9659

Prodajni LADO S, letnik 1976. Franc Kumer, Pot na Jošta 6, Kranj 9660

Prodajni CZ 250 CROSS, malo rabljen. Dolenc, Srednja vas 19, Poljane nad Škofjo Loko 9661

Prodajni karambolirane GOLFA. Vester 31, Škofja Loka 9662

Prodajni osebni avto RENAULT 8, ce-lega ali po delih. Plačilo možno z ban-čnim kreditom. Košir, Brezje pri Trzinu 3. Ogled možen vsak dan po 17. uri 9663

Prodajni VW 1200, letnik 1976. Borislav Božičić, Janeza Puharja 1, Kranj 9664

Ugodno prodajni PONY EXPRESS, malo rabljen, in avto DACIA, letnik 1974. Telefon 78-031 od 16. ure dalje 9665

Prodajni osebni avto WARTBURG, let-nik 1974, registriran do 3. 9. 1983, odlično ohranjen. Telefon 28-145 popoldan 9666

Ugodno prodajni ZASTAVA 750, letnik 1975. Peterneji, Sovodnji, tel. 69-027 9667

Ugodno prodajni osebni avto MINI. In-formacije po tel. 21-212 9668

Prodajni R-4, letnik 1977. Koželj, Suče-va 1, tel. 064-22-668 9669

Prodajni MOTOR za zastavo 750. Franc Mrak, Mlaka 61 9670

Ugodno prodajni SKODO S 100, letnik 1973, registrirano do 1. 9. 1983. Baloh, Bistrica 95, Trzin 9671

SPACKA, letnik 1974, obnovljeno, prodajni. Telefon 24-171 dopoldan; 26-147 popoldan, Ručigajeva 46, Kranj 9672

Prodajni rabljene dele za Z-101: vseh pet vrat, streho in okrasno masko. Dem-sar, Na Trati 15, Lesce 9673

Prodajni GUME michelin ZX 165-70-13 za golfa, kovinske odbijače, prednje amortizerje, desno ogledalo, bla-žilec za zadnja vrata ter prednjo spodnjo steno, Drago Kristan, Trojarjeva 52, Kranj-Strazišče, tel. 23-155 9674

Prodajni VW 1200, letnik 1975. Kranj, C. LA 33, tel. 22-766 9675

Prodajni ZASTAVA 101 konfort, letnik 1979. Slavko Toman, Bošče 29, Bled 9676

Prodajni ZASTAVA 750, prva registra-cija 1976. Mihalič, C. talcev 21, Škofja Loka 9677

Kupim FIAT 126-P na gradbeni kredit. Telefon 21-925 9678

Prodajni NSU 1000, letnik 1972, za de-le. Jože Bergant, Kropa 25, tel. 79-583 9679

Prodajni ZASTAVA 101, letnik 1977. Jože Mencin, Cankarjeva 17, Radovljica, tel. 75-668 9680

Prodajni VW 1200, letnik 1974. Ogled vsak dan od 16. do 17. ure. Janez Lušina, Podlubnik 159, Škofja Loka 9681

125-PZ, letnik 1976, prevoženih 30.000 km, prodajni ali zamenjati za manjši avto. Ogled v soboto, 25. ali nede-ljo 26. dopoldan. Brenc, Ul. Matije Copa 4, Bled 9682

Prodajni osebni avto OPEL KADETT, letnik 1969/70. Jože Fabjan, Selo 16/B, Žirovnica 9683

Prodajni FIAT 850, letnik 1970, registri-ran do avgusta 1983, Rožna 18, Bled 9684

Prodajni SPACKA, letnik 1974 in DIR-KALNO KOLO motobecane. Telefon 25-102 popoldan 9685

Prodajni ZASTAVA 101, letnik 1980. Potočje 1, Predvdor 9686

Prodajni karambolirano ZASTAVA 101, letnik 1980. Jerala, Podbrezje 103 9687

Prodajni avto ZASTAVA 101 C, letnik 1979, registriran do julija 1983, prevože-nih 30.000 km. Ogled možen vsak dan od 15.30 dalje. Oberstar Sonja, Planina 64, Kranj 9688

Prodajni dobro ohranjen CITROEN GSX 1200, letnik 1977, registriran do marca 1983. Ogled v petek popoldan in soboto. Jože Zmavc, Kropa 3/B 9689

Ugodno prodajni dobro ohranjen CZ 175. Senčur, Zupanova 11 9690

Prodajni novi GUMI za diano ali ami. Kerec, Suška 49, Škofja Loka, tel. 60-190 9691

Prodajni AMI 8 za 2 SM, motor brezhi-ben. Poljanšek, Račeva 3, Žiri 9692

Prodajni ZASTAVA 101, letnik decem-ber 1977. Franc Maček, Bevkova 39, Ra-dovljica 9693

Prodajni ZASTAVA 101, garazirano, letnik 1977. Informacije po tel. 23-090 9694

R-4, dobro ohranjen, letnik 1976, ugod-no prodajni. Matjaž Artelj, Alojza Hrova-ta 7, Kranj-Planina II. 9695

Prodajni ZASTAVA 750 S, letnik 1977. Ogled v petek popoldan in soboto dopol-dan. Poljak, Radovljica, Cankarjeva 14 9696

Ugodno prodajni osebni avto GOLF, letnik 1977. Telefon 064-77-055 9697

Prodajni ZASTAVA 101, letnik 1978, prevoženih 40.000 km ter rabljena zastek-ljena OKNA (1-140 x 120; 3-120 x 120) in mrežico za zaščito stikov pri izdelavi fasade s kombi ploščami (400 m). Praprotnik, Loka 5, Trzin 9698

Prodajni tovorno PRIKOLICO s pregrin-jalom (cerado), cena 1,3 SM. Telefon 50-835 9699

Ugodno prodajni ohranjen APN-4, rde-če barve. Telefon 61-688 (Škofja Loka) 9700

Prodajni »FICOTA«, Ogled vsak dan od 17. do 19. ure. Jože Krfovec, Moša Pi-jade 15, Kranj 9701

Prodajni ZASTAVA 101, letnik 1974, re-gistrirano do julija 1983. Ambrožič, Krni-ca 12, Zg. Gorje 9702

Prodajni MOPED APN-4 in GAJBICE. Predvdor 81 9703

Prodajni ZASTAVA 101, letnik 1977, 10 M in Sachs cross 50. Knaflič, C. v Vintgar 6, Bled 9704

Prodajni LADO 1600, letnik 1978, do-bro ohranjeno, garazirano. Telefon 28-955 vsak dan od 16. ure dalje 9705

Ugodno prodajni AMI 8, letnik 1970, v voznem stanju, neregistriran. Ogled ri Biteznič, Bistrica 166, Trzin, tel. 50-571 - int. 340 dopoldan 9706

Prodajni avto ZASTAVA 1300, neregis-triran, celega ali po delih. Horozović, Blejska Dobrava 66 9707

Prodajni RENAULT 10. Srednja vas 29, Senčur 9708

Ugodno prodajni AUDI 60 L. Vindis Dane, Zabreznica 7, Žirovnica 9709

Poceni prodajni ZASTAVA 750, letnik 1968. Visoko 1/D, Senčur 9768

Prodajni ZASTAVA 750, letnik 1974. Babič, Zeje 1, Duplje 9769

Prodajni Z-750, dobro ohranjeno, lah-ko tudi na obroke. Tel. 22-738 9806

Kupim stroj za VW 1300. Informacije tel. 21-835, dopoldne 9807

Prodajni SKODO 100 S po delih. Ma-rnja Jakopič, Sp. Gorje 130 a. Tel. 77-042, v soboto popoldne 9807

STANOVANJA

ČP »Glas« išče za svojega sodelavca GARSONJERO ali enosobno STANO-VANJE za dobo 1-2 let, oziroma po dogovoru. Ponudbe pošljite na ČP »Glas« Kranj, Moša Pijade 1/III. Vse informacije po tel. 28-463 9771

V opremljeno in ogrevano SOBO, sprejemno pošteno dekle. Kranj, Je-zerska c. 6 9772

Najboljšemu ponudniku oddam za dobo 5 let centralno ogrevano dvosob-no STANOVANJE s kabineto (54 kv. m) v Škofji Loki. Ponudbe pod šifro: Vselitev v oktobru 9773

Mamica išče primerno STANO-VANJE na Bledu, v Radovljici ali okoli-ci. Ponudbe pod: Reden plačnik 9774

Na stanovanje takoj sprejem tri fante. Telefon 27-444 9775

Iščem SOBO s souporabo kopalnice v okolici Kranja. Mara Martić, Zg. Be-snica 12 9776

GARSONJERO ali enosobno STA-NOVANJE išče mlada družina v okolici Radovljice, Lesc in Bleda. Ponudbe pod šifro: Radovljica 9777

Dvosobno STANOVANJE ali stano-vanje v zasebni hiši, v Kranju ali okoli-ci, vzameta v najem uslužbenki. Po-nudbe pod: Uslužbenki 9778

Iščem neopremljeno SOBO za mo-škega, na območju Radovljice - Bled. Nudim predplačilo za daljši čas. Na-slov v oglašnem oddelku, ali tel. 77-812 po 18. uri 9779

POSESTI

TRAVNIK za čebelnjak na relaciji Naklo - Trzin, kupim. Telefon 47-153 9533

Kupim manjšo, lahko starejšo HIŠO v Kranju ali okoli, do 180 SM. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 9534

ŽAZIDLIVO PARCELO zamenjam za VIKEND ali starejšo hišo. Ponudbe pod: Sončno 9780

Prodajni 1079 kv. m GOZDA v Dup-ljah (parc. 165). Angela Pušar, Rateče 80, Rateče - Planica 9781

Kupim GRADBENO PARCELO v okolici Kranja, ali starejšo hišo. Šifra: Plačam v gotovini 9782

KEGLJAŠKI KLUB BLED oddaja v najem najboljšemu ponudniku DVO-STEZNO AVTOMATSKO KEGLJIS-ČE Z GOSTINSKIM LOKALOM. Rok prijave je 15 dni po objavi. Vse infor-macije dobite pri Mihu Mandeljc, Je-lovska 23, Bled, vsako sredo od 14. do 16. ure 9783

Prodajni TRAVNIK na Bledu, 2561 kv. m. Telefon 83-328 9784

ZAPOSLOTITVE

Mlad fant išče redno zaposlitev za AVTOKLEPARJA. Ribnikar, Nasovče 15, Komenda 9785

Sprejem delo na dom. Naslov v oglašnem oddelku. 9786

Takoj zaposlim KV ROČNEGA ORODJARJA z 10-letno prakso. OD 25.000 din. Šifra: Delaven 9787

Mlad zakonski par sprejme delo na dom. Naslov v oglašnem oddelku. 9788

Takoj zaposlim KV KLJUČAVNI-ČARJA, vajenega dela s pločevino. Ključavničarstvo - Prebačvo 13, Kranj, tel. 49-155 9789

NATAKARICO KV ali priučen, tak-koj zaposlimo. OD po dogovoru, hrana in stanovanje v hiši. Dom pod planino - KREK Slavko in Francka, Trebija 19, Gorenja vas, tel. 68-246 ali osebno 9790

VK ali KV KOVINOSTRUGARJA in priučenega KLJUČAVNIČARJA, takoj zaposlim. OD po dogovoru. Stanovanja ni. Poskusno delo en mesec. KOVINO-STRUGARSTVO Valentin Šinko, C. talcev 17, Škofja Loka 9791

OBVESTILA

ROLETTE: lesene, plastične in ZALU-ZIJE naročite ŠPILERJU. Gradnikova 9, Radovljica, tel. 064-75-610 9264

Opravljam VRTANJE za centralne in DOLBENJE (stemanje) za elektriko in vodovod. Infor. nacije popoldan po tel. 064-24-788 9539

TESNIM okna po sodobni metodi, s kovinskim trakom. Informacije po tel. 061-552-655 popoldan 9540

SPREJEMNICA ZA KEMIČNO ČIŠ-ČENJE ženske in moške garderobe na Kokrici! Obveščamo, da z najsodobnej-simi stroji in tehniko čiščenja omogo-čamo zadovoljiti najbolj zahtevne stranke. Svoje storitve zaračunamo po najnižji ceni, ki je predpisana po odo-bitvi Zavoda za cene 9792

ZAGAM drva na širšem območju Škofje Loke. Kavčič, tel. 61-032 9793

Cenjene stranke obveščamo, za spre-membo naslova za servis ogrevalnih naprav tovarne EMO, TVT program TOBI in koppersbusch. Bevk, Pot v Bitnje 41, Kranj 9794

OKROGLINSKO BRUSIL L do 750 mm Ø do 220 mm in votlinsko L do 140 mm Ø do 140 mm. Ponudbe pod šifro: Brusilec 9795

ANA FRAS, Trebija 33/A, za gasil-nim domom v Poljanski dolini, vam nu-di KROJAŠKE USLUGE. Posebno vam nudim JEANS program iz lastne-ga materiala 9796

PRIREDITVE

ANSAMBL SIBILA, vabi danes, v petek, ob 20. uri na VESELICO, ki bo v dvorani v ŽELEZNIKIH, vsako soboto ob 20. uri pa na PLES v hotel TRANS-TURIST in vsako nedeljo ob 16.30 na VELIKI MLADINSKI PLES, ki bo v ZADRUŽNEM DOMU NA PRIMSKO-VEM 9797

DISCO! Vsako soboto ob 19. uri v DOMU KS STRAŽIŠČE 9798

MLADINSKI PLES - vsako soboto v DELAVSKEM DOMU ob 20. uri 9799

PLESNI TEČAJI IN PLES V KRANJU: Delavski dom - vzhod 6

Vpisujemo v začetni, nadaljevalni in rock'n'roll. Tečaj bo vsako sredo, čet-rtak, petek in soboto zvečer.

Plus pa bo vsak petek ob 20. uri.

Informacije po tel. 21-430 od 7. do 9. ure 9538

JANEZ BORISEK 9538

ZAHVALA

Pri požaru, ki nas je prizadel v ne-deljo, 19. 9. 1982, se zahvaljujemo vsem sosedom, ki so nam tako požrtvovalno pomagali pri gašenju: Kramžarjevim, Trilerjevim, Jekovčevim, Renkovim, Trilerjevim, Staretu, Komerdajevim in vsem gasilec za požrtvovalnost! DO-LENČEVI 9800

Tovarišu Janezu Grosu Delavska 19, Strazišče, se zahvaljujem za pomoč pri najdbi kolesa. Iztok Marn Hrstje 62 Kranj 9273

OSTALO

Spoznal bi rad žensko, staro približ-no 65 let, h kateri bi se doselil in živel mirno. Po možnosti izven mesta. Pri-pravljen sem tudi pomagati. Ponudbe pod: Na Gorenjskem 9801

Srečno dobri ljudje, sprejmite lepo, prijazno, izgubljeno PSIČKO. Telefon 064-23-838 9802

S 15. oktobrom vzamem v VARSTVO otroka. Naslov v oglašnem oddelku

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
70	100	350198	20.040
20	60		
30	80	01	100
40	60	51	60
80	60	13141	4.000
013040	20.060	16321	6.000
290260	50.000	169541	20.000
303010	20.100	431911	20.000
12	80	93	120
32	80	313	200
042	200	4413	800
3372	600	7273	400
48792	6.000	51633	2.000
59262	4.000	70473	2.000
103412	20.080	183613	1.000.000
166732	20.080	268463	20.000
204442	20.000		
272692	20.000	00305	8.000
476522	20.000	053835	20.000
74	80	17	60
9514	400	807	160
21914	2.000	8487	400
41474	8.080	01127	4.000
42004	2.000	09287	2.000
84284	2.000	17787	6.000
412524	20.000	351467	20.000
6	40		
2016	640	29	60
4516	1.040	189	160
96476	8.040	6949	400
101146	100.040	26599	4.000
196176	20.040	46169	8.000
		51099	6.000
8	40	145708	20.000
089738	500.000	382069	20.000

DEŽURNI VETERINARJI

DEŽURNI VETERINARJI od 24. 9. do 1. 10. 1982

za občino Kranj in Trzin
Dr. ČEPUDEK BOGDAN, dipl. vet., spec., Kajuho-va 23, Kranj, tel.: 22-994

LIKOSAR DUŠAN, dipl. vet., Visoko 45a, telefon: 28-772

za občino Škofja Loka
PIPP ANDREJ, dipl. vet., Šk. Loka, Partizanska 37, tel.: 80-550

za občino Radovljica in Jesenice
URH JOŽE, dipl. vet., tele-fon: 23-716 ali 25-779

Dežurna služba pri Živino-rejsko veterinarskem zavo-du Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel.: 25-779 ali 22-781 pa deluje nepreki-njeno.

Po zagotavljeni ceni do 30. septembra

Kranj — V kranjski enoti Zastave avto sprejemajo vplačila le za del osebnih avtomobilov iz Zastavine ponudbe: za enega izmed tipov »ficka«, za Zastavo 850 ter za stoenki GT in GTL. Vsem kupcem, ki bodo našeta vozila naročili in vplačali do 30. septembra letos, zagotavlja prodajalec sedaj veljavno tovarniško ceno — za »ficka« 99.500 dinarjev, za Zastavo 850 101.110 dinarjev, za Zastavo 101 GT 200 tisočakov in za tip GTL 220 tisoč dinarjev. Rok dobave je konec leta. Za vsa druga vozila iz Zastavine tovarne v kranjski enoti ne sprejemajo naročil, ker so dogovorjeno količino za letošnje leto že prodali, novih pošiljk pa ni pričakovati. S ponovnim vpisovanjem kupcev na čakalno listo in s sprejemanjem vplačil bodo pričeli v decembru ali šele v januarju prihodnjega leta. Takrat bodo tudi v kranjski enoti Zastava avto natančneje vedeli, koliko avtomobilov jim bodo dobavili iz tovarne.

Letos je bilo v Kranju večje povpraševanje po vozilu znamke »jugo«. To je tudi razumljivo, ker gre za novejši model iz Zastavinega programa, hkrati pa je to praktično in zaenkrat še ne predrago vozilo. Obenem s prodajo uspešno poteka tudi menjava starega vozila za novo, seveda ob ustreznem doplačilu. Na ta način lahko prodate katerikoli avtomobil domače proizvodnje, da je le primerno ohranjen in da ni starejši od šestih let. Pri nakupu novega vozila pa imate potem možnost izbire le med Zastavinimi vozili. Ugodno se uveljavlja tudi komisijaska prodaja vozil, pri kateri kupec sam postavi ceno, in licitacijska prodaja, ki je primerna za prodajo avtomobilov v družbeni lasti. Licitacija je dvakrat ali trikrat mesečno, običajno v soboto, natančen datum pa je objavljen nekaj dni prej v časniku Delo.

C. Z.

Eksplodizija v Peku

Tržič — V Pekovem obratu Poliuretan je v torek, 21. septembra, okrog 13. ure nenadoma eksplodiral 200 litrski pločevinasti sod, napolnjen z izocianatom, snovjo, ki jo uporabljajo v proizvodnji. Komisija, ki je raziskovala požar, je ugotovila naslednje: snov je treba segrevati, preden gre v proizvodnjo. Ker je Pekova sušilnica za segrevanje pretesna, si je nekaj let pomagajo s sušilnico v Zlitu. Prejšnji teden so s pošiljko prejeli pet sodov, dva so zadržali v domači sušilnici, tri pa odpeljali v Zlit. Tem so odvil vijake (to je potrebno zaradi razteznosti). V sušilnici je bilo hkrati tudi nekaj smrekovih in jelovih desk, ki so pri visoki temperaturi začele oddajati vlogo. Voda je kapljala v enega od sodov, v njem se je zaradi vode začela razvijati kemična reakcija. Dokler je bil sod odprt, je plin uhajal ven, ko pa so ga zaprli in odpeljali v Peko, je nenadoma eksplodiral.

Pri eksploziji je gmota oškropila delavca Janeza Carmana in Radeja Radulovića, vendar ni bilo hujšega.

TEKMOVANJE CIVILNE ZAŠČITE NA BLEDU

Bled — Radovljčani organizirajo v nedeljo, 26. septembra na prostoru pred športno dvorano na Bledu tekmovanje splošnih enot civilne zaštite. Prijavljenih je 43 ekip iz krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij. Tekmovanje se bo začelo ob osmih zjutraj.

Za večjo prometno varnost

Kolesarska izkaznica

Zakon o varnosti prometa točno določa pogoje za vožnjo koles v javnem prometu, zlasti pa je natančen pri otrocih, ki se nimajo dovolj znanja in izkušenj. Občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se s svojimi sodelavci in mentorji prometne vzgoje v solah trudijo, da bi vsi otroci v okviru dodatnega prometno varnostnega programa pridobili potrebno znanje za vožnjo kolesa in kolesa z motorjem. V teh tedajih dobe otroci temeljno znanje za ravnanje in obnašanje na cesti, obenem pa je to znanje pomemben preventivni dejavnik za zmanjšanje nesreč, v katerih so udeleženi otroci. Prizadevamo si, da bi kolesarski izpit postal obveznost za vsakega učenca v okviru rednega učnega programa.

Za vožnjo s kolesom se zahteva zadostno znanje cestno-prometnih predpisov, izpit s pridobitvijo kolesarske izkaznice in tehnično brezhibno kolo. Zakon pravi, da kolo lahko vozi v prometu otrok, starejši od sedmih let, če se je pred tem za vožnjo usposobil v soli in ima pri sebi kolesarsko izkaznico. Otroci do sedmega leta in tisti do stitina stega leta, ki nimajo kolesarske izkaznice, lahko vozijo kolo samo v spremstvu starešev oziroma drugih odraslih oseb. Na prtljažniku kolesa ni dovoljeno voziti oseb.

Za nepravilno vožnjo s kolesom so predvidene tudi denarne kazni. Milenci bodo zaradi večje varnosti otrok v prometu pogostejše morali kontrolirati, če imajo kolesarsko izkaznico in po predpisih opremljeno kolo. Seveda pa morajo za to skrbeti se posebej in predvsem otrokovi starši.

Mrak

Na področju Turjaka polagajo vezisti iz enote Vujadina Mirkovića telefonski kabel skupaj z delavci Tegrada in pošte. — Foto: C. Z.

26. september — dan enot za zveze

Njihove naloge so zahtevne

Pripadniki enot za zveze naših oboroženih sil se ob svojem prazniku spominjajo 26. septembra 1941, ko so na znanem posvetovanju v Stolicah pri Krupnju sprejeli več pomembnih odločitev, temelje poveljevanja in organizacijo zvez narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije. Istega dne se je na bojišču prvič oglasila radijska postaja manjšega domača, kar je pomenilo začetek poznejšega hitrega razvoja naprav za vzpostavljane zvez v času borbe

»Tako kot v času vojne je tudi danes odločilna vloga človeka pri vzpostavljanju zvez in pretoku podatkov, potrebnih za poveljevanje enotam naših oboroženih sil,« je ob obisku ene izmed enot za zveze pripovedoval njen starešina Vujadin Mirković. Enota nadaljuje tradicije vezistov — številnih padlih in še živih partizanskih kurirjev, vseh elektrotehnikov, ki so za potrebe partizanskega vojskovanja izdelali prve radijske postaje, vseh mladih, ki so noč in dan bedeli ob aparatih in čakali na ukaze o umiku, preboju ali napadu, na pretresljiva sporočila o žrtvah in ranjenih ... o svobodi.

Tudi danes se pripadniki enot za zveze pripravljajo, kot da gre zares. »Po učenju v sodobno opremljenih kabinetih se preselimo na teren, kjer preskusimo našo usposobljenost. Naše vodilo je, čim hitreje povezati vse žice, kable, antene ter različne telefonske, radijske in radiotelegrafске naprave v enoten sistem, doseči kakovosten pretok in zaščito podatkov. Sistem mora s svojimi »kapilarami« seči do najnižjih enot, s čimer je omogočen prenos sporočil in ukazov, torej takojšnje poveljevanje in vodenje. Vsaka najmanjša napaka lahko ohromi sistem, zato je potrebna popolna strokovna usposobljenost celotnega kolektiva in vsakega posameznika. Če sem rekla, da se pripravljamo za borbene naloge, pomeni, da smo čez pol ure lahko z vsemi sredstvi zveze že na drugem bregu, čez dve uri na vrhu onega hriba. Kamor ne more vozilo, gre lahko človek. Vezisti v naši enoti so zato tudi kondicijsko dobro pripravljani,« je dejal starešina Vujadin Mirković.

V veliki zmoti so tisti, ki menijo, da je rod za veze najbolj »gosposki« v jugoslovanski ljudski armadi. Težko, garaško je njihovo delo, njihove naloge zahtevne. Koliko ur morata presedeti na »obuki« telegrafist in teleprinterist, da dosežeta zahtevano hitrost in kvaliteto pri sprejemu in posredovanju sporočil. Metre in kilometre žice ter kabla potegnemo po najbolj težko prehodnih področjih, prek rek in cest, po drevesih in

tleh »linijaši«. Tudi kopanje kanalov za kabel ali vzpenjanje na drogove — vse to je delo pripadnikov enot za zveze.

Eno izmed njihovih gradbišč je tudi na Turjaku, kjer skupaj z delovno organizacijo Tegrada in pošto polagajo telefonski kabel na 11-kilometrski trasi. Vojski so s svojim delom privarčevali družbi 10,5 milijona dinarjev, krajanom bližnjih vasi pa so vili upanje, da bo tudi pri njih kdaj zabrel telefon. Dela bodo končali do svojega praznika, do nedelje, ko bodo skupaj z mladimi in krajanji pripravili tudi skromno slovenost.

»Res, pridni so bili in zaslužijo pohvalo. Nobene škode niso napravili na poljih, česar so se nekateri kmetje v vasi najbolj bali,« je ob obisku dejal njihov najbližji sosed. Strah je bil neupravičen. Vojski vezisti so se izkazali kot zreli ljudje, kot dostojni pripadniki naše, ljudske vojske.

C. Zaplotnik

Popravek

V zadnji številki smo pisali o požaru v drvarnici na Hafnerjevi poti v Kranju, ki je povzročil velikansko gmotno škodo. Lastnik Anton Dolenc je dan poprej (česar v poročilu nismo omenili) kahal žganje, zagorelo pa je šele v nedeljo, 19. septembra.

NESREČE

S PREHITRO VOŽNJO V NESREČO

Vozniki, ki slepo zaupajo v svoje vozniške sposobnosti in se jim na cesti vedno mudi, so za soudeležence v prometu najbolj nevarni. Tudi ta teden so kar tri prometne nesreče, ki jim je botrovala prehitra vožnja, zaključile pa so se z dokaj resnimi posledicami, dokazale, da vozniki nič kaj ne verjamejo reku »počasi se daleč pride«.

• V nedeljo, 19. septembra, nekaj pred polnočjo, se je na cesti med Predvorom in Belo ponesrečil voznik, ki je prehitro zapeljal v ovinek. 23-letnega Leopolda Lamovška je v ostrem nepreglednem ovinku zaneslo na cestni rob, nato pa čez potok, kjer je z vozilom obstal hudo ranjen.

• Voznika Danijela Vertačnika, starega 23 let iz Vodice je zaradi prehitre vožnje skozi Radovljico zaneslo na pločnik. Nesreča se je pripetila v torek, 21. septembra, ob dveh po polnoči. Ker voznik ni več mogel obvladati vozila, je trčil v drevo v bližnjem sadovnjaku. Ob udarcu avtomobila v drevo je Vertačnikov sopotnik, 20-letni Rastislav Ribič iz Kranja, z glavo udaril v vetrobran in se hudo ranil. Odpeljali so ga v jeseniško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

• Istega dne, le da v večernih urah, je bil na Koroški cesti v Kranju žrtev prehitre vožnje pešec. Voznik osebnega avtomobila Matveje Kalan, star 51 let, je iz središča mesta proti križišču s Kidričevo cesto kljub dežju in slabi vidljivosti peljal dokaj hitro. Pešca Danijela Drola, starega 27 let, iz Noš pri Brezjah, ni takoj opazil, kasneje pa kljub zaviranju ni mogel ustaviti in preprečiti nesreče. Pešca je podrl na zaznamovanem prehodu. Drola so težko ranjenega odpeljali v bolnico na Jesenice.

D. Z.

GLASOVA ANKETA

Če zmanjka pitne vode

Čeprav je nekaj časa kazalo, da v kranjski občini posebnih problemov s pitno vodo ni, pa se je v zadnjih letih pokazalo, da se ob tako hitrem naraščanju novih stanovanj pa ne le v mestu, pač pa tudi v okoliških krajih, skokovito dviga potreba po vodi. Marsikje so se občasno znašli že brez vode, nekaj tudi zaradi starih dotrajanih vodovodov ali slabega vzdrževanja zajetij, tako da je bilo treba odpreti že opuščene vodnjake ali pa zajemati vodo iz potokov. Vendar pa čistoči potokov ni več mogoče zaupati, saj so marsikje speljali vanje kanalizacijo ali pa vodo drugače onesnažujejo, tako da bi bila komaj še dobra za napajanje živine, pa še to ne povsod.

Peter Rezar iz Tenetiš: »Kot vem, za sedaj v Tenetišah ni kakih težav z vodo. Vodovod smo dobili leta 1959, prej pa smo dobivali vodo iz vodnjakov, pa tudi potok Stražnica je bil piten. Zdaj je voda potoka onesnažena, ne bi bila za pitje. Če bi slučajno začelo zmanjkovati vode, bi morali spet odkriti vodnjake.«

Ivanka Markuta iz Čadovlj: »Razen tega, da skozi Čadovlje še ni asfalta, ki bi ga zaradi močno povečanega prometa proti Sp. Beli krajani zelo potrebovali, pa nam večkrat zmanjka tudi vode. Okvare so kaj pogoste, tako da smo vsaj po dvakrat na leto nekaj dni brez vode; zadnjikrat so bile pipe suhe kar štiri dni med prvomajskimi prazniki. Takrat si pomagamo z vodnjaki, vendar je voda dobra le za napajanje živine. Po pitno vodo pa je treba na Trstenik. Čadovlje so se v zadnjih

letih povečale kar za devet novih hiš, prav toliko je še starih hiš, tako da pomanjkanje vode prizadene kar precej ljudi.«

Jože Cuderman z Babnega vrta: »Večino krajevnih problemov urejamo krajani s prostovoljnim delom in prispevki. Na tak način se bo verjetno treba lotiti tudi vaškega vodovoda. Zanj je nad vasjo je že staro, obnovljeno je bilo sicer pred drugo svetovno vojno, vendar pa postaja rezervoar vode premajhen za toliko živine v hlevih, pa tudi nekaj novih hiš je zrastle. Zato razmišljamo o novem zajetju, ki bi tudi do višje ležečih hiš pripeljal dovolj vode; zdaj je večinski dotok tako slab, da traja ure preden se za napajanje nateče dovolj vode. Nekaj vode je sicer v potoku Svagolu, ki teče skozi vas, vendar pa je to hudourniška voda, ki smo jo morali ukrotiti z betonskim keritom, za pitje pa ni primerna.«

L. M.

S SODIŠČA

Sodba bo izrečena danes

Danes dopoldne bo senat Temeljnega sodišča v Kranju izrekel sodbo Metodu Trobcu

KRANJ — Po več kot dva tedna dolgi sodni obravnavi bo senat Temeljnega sodišča v Kranju danes izrekel sodbo Metodu Trobcu, obtoženemu, da je umoril pet žensk in jih nato sežgal. Sodišče bo pretehtalo, kaj se je v tem ponovnem sodnem postopku pokazalo odločilnega za tako ali drugačno sodbo. Metod Trobec ni veliko prispeval tudi v tem postopku k razjasnjevanju svojih dejanj, na vprašanja predsednika senata, če razume, kaj se dogaja v sodni dvorani in če ima kakšno vprašanje ali pripombo je večinoma odgovarjal z enozločnicami — da ali ne.

Zato pa je bil toliko bolj zgovoren v zaključnem govoru Trobec zagovornik Stanislav Klep, ki je svoj obrambni govor zaključil šele po treh dneh. Po sodbi je razčlenil vse, kar so v sodiščem povedali sodni izvedenci. Medtem ko se je obramba strinjala v glavnem z vsem, kar je povedal psiholog, pa se s tem, kar so povedali psihiatri o obtoženem, nikakor ni strinjala. Celo več, odvetnik jim očita pomanjkanje poklicne etike, saj naj bi ščitili zmoto, ko so pri Trobcu kot zaporniku, ki se je moral

zdraviti v bolnišnici zaradi Ganserjevega sindroma — zapornške psihoze — izrekli napadno diagnozo in ga zdravili z elektrošoki. Tudi izvedba te elektroterapije leta 1974 je po mnenju obrambe, ki se opira na medicinsko dokumentacijo, pomanjkljiva, malomarnostna. Okvara, ki naj bi zaradi tega nastala pri obtožencu, naj bi po mnenju obrambe še bolj poslabšala njegovo duševno zdravje, naj bi trpelo zaradi epileptičnih napadov. Tudi izguba spomina posledica te elektroterapije ne pa, tako kot so zapisali psihiatri, da je pozabljanje dogodkov le način Trobecove obrambe. Odvetnik Klep se dolgo zadržal na razčlenjevanju elektrošok terapije, katere delovanje na možgane se zdaj docela pojasneno, pa se še vedno uporablja — sicer ne v vseh bolnišnicah — za zdravljenje. Ot tem je zagovornik obtožil zdravnike, da kršijo ustavo, saj jim daje svobodo, ko bolnike brez njihove privetve zdravijo z elektroterapijo. Zagovornik je prepričan, da so psihiatri seboj prišli v nasprotja in da govorili tako, kot se je od njih pričakovalo. Zagovornik se ni opredelil, če so Trobecova dejanja bila posledica zdravljenja z elektrošoki ali pa posledice epilepsije. Pri tem se je skliceval na pojasnila, ki jih je zagovornik tudi na pojasnila ne psihiatrov, ki so izjavili, ne vedo, v kakšnem stanju je obtoženi Trobec, ko naj bi bil očitana mu dejanja, vsekakor pa je bil po mnenju zagovornika takrat duševno bolan in je v takrat duševna dejanja zakrivala epileptičnim napadom. Zato je zagovornik predlagal, da Metoda Trobeca oprostitev.

L. M.

Voznik vprege podlegel

Nedavno smo poročali o nesreči, ki se je zgodila 16. septembra na cesti med Zalim Logom in Davčo v Poljanski dolini. Vozniku vprege Valentinu Debeljaku so se splašali konji. Debeljak je padel pod voz in bil pri tem hudo ranjen. V Kliničnem centru v Ljubljani je naslednjega dne podlegel poškodbam.